

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

PSYCHO-SOCIAL FACTORS RELATED TO ECOTOURISM PROMOTION
BEHAVIOR OF MEMBERS OF SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูรย์ พิมพ์ดี

ASSISTANT PROFESSOR PAITOON PIMDEE

RCH

G

156.5

.E 26

พ ๑๗๕๒

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากเงินงบประมาณแผ่นดิน

ประจำปีงบประมาณ 2551

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขหมู่.....

105455

พ.ศ. 2551

เลขทะเบียน.....

๒๓ พ.ย. ๒๕๕๒

วันเดือนปี.....

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

b. 12160866

รายงานการวิจัย	ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
ผู้วิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูรย์ พิมพ์
ปีที่ทำวิจัย	พ.ศ. 2551
หน่วยงาน	ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520 โทรศัพท์ /โทรสาร 02-3264511

บทคัดย่อ

การวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ประเภทต่างๆ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ประเภทต่างๆ 4) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมและปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ประเภทต่างๆ และ 5) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ประเภทต่างๆ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงความสัมพันธ์เปรียบเทียบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 800 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า แบบทดสอบ และแบบสอบถาม โดยแบ่งกลุ่มตัวแปรออกเป็น 5 ประเภท คือ 1) กลุ่มจิตลักษณะเดิม 2) กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 3) กลุ่มพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4) กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ และ 5) ลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฐานะครอบครัว และการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อยในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 และได้รับแบบวัดกลับคืนมา จำนวน 658 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.25 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยใช้สถิติจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise และ Hierarchical และมีสถิติขั้นรองในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' การวิเคราะห์ทางสถิติทั้งหมดกระทำในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งโดยลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. เพื่อให้ได้ผลชัดเจนที่สุด ผลการวิจัยพบว่า

1) สมาชิก อบต.ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสมาชิก อบต.ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสมาชิก อบต.ที่มีระดับการศึกษา และฐานะครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมรักษาระเบียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) สมาชิก อบต.ที่อยู่ในสถานการณ์ 3 ด้านมาก คือ มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมาก การรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมาก โดยพบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย และกลุ่มท่องเที่ยวน้อย และยังพบอีกว่า ปัจจัยด้านสถานการณ์สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบในสมาชิก อบต.กลุ่มรวมได้ 13.4% และ 28.5% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้สูงสุด 20.6% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุมาก และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบได้สูงสุดเท่ากับ 32.1% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะครอบครัวต่ำ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามลำดับ

3) สมาชิก อบต.ที่มีจิตลักษณะเดิม 3 ด้านสูง คือ มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และความเชื่ออำนาจในตนเอง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมาก โดยพบในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะครอบครัวสูง และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมสามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในสมาชิก อบต.กลุ่มรวมได้ 15.8% และ 39.5% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะครอบครัวสูง ได้สูงสุดเท่ากับ 21.9% และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบได้สูงสุด 44.9% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยวมาก โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่อในอำนาจตนเอง และการมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง ตามลำดับ

4) สมาชิก อบต.ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก (สถานการณ์) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (จิตลักษณะเดิม) และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก (จิตลักษณะตามสถานการณ์) เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมาก โดยพบในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุมาก และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านสถานการณ์ ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม และปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มรวมได้ 21.5% และ 47.3% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว ได้สูงสุด 36.6% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยว น้อย และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้สูงสุด 52.0% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยว มาก โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามลำดับ

5) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้เพิ่มขึ้นจากปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมและปัจจัยด้านสถานการณ์ ในกลุ่มรวมได้ 1.5% และ 2.2% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว ได้สูงสุด 9.3% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยวน้อย และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้สูงสุด 4.3% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุน้อย โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามลำดับ

คำสำคัญ : ปัจจัยทางจิตสังคม / พฤติกรรมการท่องเที่ยว / การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ / องค์การบริหารส่วนตำบล / สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

Research Title	Psycho-Social Factors Related to Ecotourism Promotion Behavior of Members of Subdistrict Administrative Organization
Researcher	Assistant Professor Paitoon Pimdee
Year	2008
Office	Department of Industrial Education, Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Chalongkrung Rd., Ladkrabang, Bangkok 10520 Phone / Fax : 02-3264511

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to compare the ecotourism promotion behavior of Subdistrict Administrative Organization members (SAO members) with different bio-social and background characteristics, 2) to study the factors about original psychological traits that are related to situational psychological aspects and the ecotourism promotion behavior of SAO members of various types, 3) to study the situational factors related to situational psychological aspects and the ecotourism promotion behavior of SAO members of various types, 4) to study the factors about original psychological traits and situational factors related to situational psychological aspects and the ecotourism promotion behavior of SAO members of various types, and 5) to seek causative variables that are important to predict the ecotourism promotion behavior of SAO members of various types.

This study investigated the comparative relation. The sample group for the research was 800 SAO members who were from the random sampling and questionnaires were administered. The sample group was divided into 5 groups : 1) original psychological traits 2) situational group 3) ecotourism promotion behavior group 4) situational psychological group, and 5) bio-social characteristics of the SAO members such as gender, age, education, family's economic status, and traveling, all of which are the minor variable groups for information analysis. The data were collected from January to May 2008, in which 658 questionnaires were returned (82.25%) and analyzed by using the statistic package program to find the percentage, mean, standard deviation, t-test, Three-way Analysis of Variance and Multiple Regression Analysis (Stepwise and Hierarchical). Moreover, the second analysis of average comparison of groups by pairs with Scheffe' method was also applied. All analysis proceeded in the total sample and sub samples

classified on the basis of bio-social characteristics of SAO members was analyzed for the best result. The findings from the analysis indicate that

1) Different ages of SAO members, ecotourism promotion behavior with the significant statistic level of .05, for SAO members with different ages and educational background had different behavior of promotion and preservation of tourist attractions with the significant statistic level of .05 and for SAO members with different ages and economic status had different behavior of regulation maintenance with the significant statistic level of .05

2) SAO members with a lot of 3-dimension situations : perception of tourist attractions, perception of social situation norm of ecotourism, and receiving information about the ecotourism, supported and preserved the attractions a lot: most of them members were found in the total group, male group and minor travelers. In addition, it was found that situational factors helped in predicting the behavior of promotion and preservation of tourist attractions as well as, the regulation observation of the members in the total group (13.4% and 28.5%, respectively). It was predictable that the elderly SAO members obtained the maximum percentage of promotion and preservation of the attractions (20.6%), and that the SAO members from families with low status preserved the tourist attractions most (32.1%). The significant predictors for these were the perception of tourist attractions, receiving information about the ecotourism, and perception of social situation norm of ecotourism; respectively.

3) SAO members with high 3-dimensions of original psychological aspects: future-oriented and self-controlled, motivated for achievement, and self-confident were found to promote and preserve tourist attractions a lot. These members were from high-status families. Moreover, it was found that factors about original psychological aspects could predict the behavior of promotion and preservation of tourist attractions, and regulation observation of the SAO members in the total group (15.8% and 39.5% respectively). It was also predicted that the percentage of promotion and preservation behaviors of the high-status SAO members was 21.9% and that of the regulation observation of SAO members traveling a lot was 44.9%. The significant predictors were motivation for achievement, self-confidence, future orientation and self-control; respectively.

4) SAO members perceiving a lot of ecotourism (situation), being highly motivated for achievement (psychological traits) and having high positive attitude towards ecotourism (situational psychology) had high regulation observation. These were the elderly SAO members. It was also found that situational factors, original psychological traits together

with situational psychology could predict the behaviors of promotion and preservation of tourist attractions and regulation observation in the total group (21.5% and 47.3% respectively). It was predicted that the percentage of promotion and preservation behavior of the travelers who traveled less was 36.6%, and that the regulation observation of the travelers traveling a lot maintained the maximum of 52.0%. The significant predictors were the motivation for achievement, positive attitude towards ecotourism and receiving information about the ecotourism; respectively.

5) the factor about situational psychology that could predict the behavior of promotion and preservation of tourist attractions, as well as the regulation observation increased from the factor related to situational psychology and situational aspect in the total group (1.5% and 2.2% respectively). It was also predicted that the percentage of the promotion and preservation behavior of the travelers from SAO members traveling less maintained the maximum of 9.3%, and that of the young travelers from SAO members with regulation observation was 4.3%. The significant predictors were the positive attitude towards ecotourism and the knowledge about ecotourism; respectively.

Keywords : *Psycho-Social / Tourism behavior / Ecotourism / Subdistrict Administrative Organization / Subdistrict Administrative Organization Members (SAO Members)*

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	IV
สารบัญ.....	VII
สารบัญตาราง.....	X
สารบัญภาพ.....	XII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย.....	2
1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 แนวคิดทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	9
2.1.1 ความเป็นมาจากอดีตถึงปัจจุบัน.....	9
2.1.2 ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	10
2.2.3 องค์ประกอบหลักที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	12
2.2.4 แนวทางการปฏิบัติตัวสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว	15
2.2 องค์การบริหารส่วนตำบล.....	16
2.2.1 โครงสร้างการบริหาร.....	16
2.2.2 อำนาจที่ขององค์การบริหารตำบล.....	17
2.3 พฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	19
2.3.1 พฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ความหมาย และการวัด...	19
(1) พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว.....	21
(2) พฤติกรรมรักษาระเบียบ.....	22
2.3.2 สาเหตุของพฤติกรรม.....	23
(1) ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง	
นิเวศ.....	24
(2) ปัจจัยด้านสถานการณ์กับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
(3) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ.....	50
3.2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	54
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4.1 ลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง.....	57
4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ สมาชิก อบต. ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน.....	60
4.3 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต.ที่มีการรับรู้สภาพฯ รับรู้ปทัสถานฯ และรับข่าวสารฯ แตกต่างกัน.....	61
4.4 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต.ที่มีการมุ่งอนาคตฯ แรงจูงใจฯ และ เชื่ออำนาจฯ แตกต่างกัน.....	74
4.5 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต.ที่มีการรับรู้สภาพฯ รับข่าวสารฯ และ สุขภาพจิตที่ดี แตกต่างกัน.....	87
4.6 ผลการทำนายพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้กลุ่มตัวแปร ลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเป็นตัวทำนาย.....	93
4.7 ผลการทำนายพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้กลุ่มตัวแปร จิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิต ลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย.....	101
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	107
5.1 สรุปการวิจัย.....	107
5.2 อภิปรายผล.....	109

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	118
บรรณานุกรม.....	119
ภาคผนวก	
ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	128
ข ตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม.....	140

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง.....	58
4.2	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง นิเวศของสมาชิก อบต.....	59
4.3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ สมาชิก อบต.ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร...	62
4.4	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต.ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร แตกต่าง กัน.....	62
4.5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ สมาชิก อบต. ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร	65
4.6	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร.....	65
4.7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ ท่องเที่ยว ของสมาชิก อบต. ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และ การรับข่าวสาร.....	68
4.8	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของ สมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร...	68
4.9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร.....	71
4.10	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้ สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร.....	71
4.11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ สมาชิก อบต. ตามการมุ่งอนาคตฯ แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ.....	75
4.12	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการมุ่งอนาคตฯ แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน.....	75
4.13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ สมาชิก อบต. ตามการมุ่งอนาคตฯ แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ.....	78
4.14	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการมุ่งอนาคตฯ แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน.....	78

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว ของสมาชิก อบต.ตามการมุ่งอนาคตฯ แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ.....	81
4.16	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต.ที่มีการมุ่งอนาคตฯ แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน.....	82
4.17	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต.ตามการมุ่งอนาคตฯ แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ.....	84
4.18	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต.ที่มีการมุ่งอนาคตฯ แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน.....	85
4.19	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต.ตามการรับข่าวสารฯ แรงจูงใจ และทัศนคติที่ดี.....	88
4.20	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต.ที่มีการรับข่าวสารฯ แรงจูงใจ และทัศนคติที่ดี แตกต่างกัน.....	88
4.21	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต.ตามการรับข่าวสารฯ แรงจูงใจ และทัศนคติที่ดี.....	91
4.22	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต.ที่มีการรับข่าวสารฯ แรงจูงใจ และทัศนคติที่ดี แตกต่างกัน.....	91
4.23	เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	95
4.24	เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	100
4.25	เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	103
4.26	เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	106

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	แสดงกระแสความต้องการการเปลี่ยนแปลงการท่องเที่ยว.....	10
2.2	แสดงองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	13
2.3	โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542.....	16
2.4	แผนผังโครงสร้างการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542.....	17
2.5	ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบทางจิตใจของพฤติกรรมคนดีและเก่ง.....	26
2.6	แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	27
2.7	โมเดลเพื่ออธิบายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของ Hines และคณะ.....	28

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพและความสมบูรณ์ด้านการท่องเที่ยวมากประเทศหนึ่ง จากข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พบว่า การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้ประเทศไทยอย่างมาก โดยมีอัตราการเจริญเติบโตและจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมาตลอด ขณะที่สภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวกลับมีสภาพเสื่อมลง รัฐบาลจึงพยายามจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ขึ้น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ecotourism) เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่มีการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ผลักดันมาตลอดอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เสริมสร้าง รักษาสภาพแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ก่อให้เกิดมลพิษ เกิดการรบกวน หรือการทำลายสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ทั้งเป็นการเพิ่มพูนคุณประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม หรือป็นผลประโยชน์ต่างๆ กลับสู่ชุมชนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ที่มุ่งพัฒนาประเทศไปสู่สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน

องค์การบริหารส่วนตำบลจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2542 จัดเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่น (local government) ประเภทหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับชุมชน เพราะสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน จึงถือว่าชุมชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นองค์กรที่บทบาทในการให้การศึกษาเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน ให้ประชาชนในรู้จักการปกครองตนเอง สามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางในการให้บริการชุมชนอย่างเพียงพอและทั่วถึง โดยอำนาจที่ขององค์การบริหารตำบลตามพระราชบัญญัติ มีทั้งด้านการบริหารและด้านนิติบัญญัติ โดยเฉพาะด้านการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งการคุ้มครอง การดูแล และการบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นับเป็นภารกิจด้านสังคมอย่างหนึ่ง

ดังนั้น การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศขึ้นภายในชุมชนตนเอง จึงเป็นการสนับสนุนภารกิจดังกล่าวได้ดียิ่ง ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนยังคงอยู่อย่างยั่งยืน และก่อให้เกิดประโยชน์สูงกับชุมชน การผลักดันและกระตุ้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว ได้ตระหนักและเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วหันมาใส่ใจ ร่วมกันอนุรักษ์ และรักษาสิ่งแวดล้อมของประเทศให้ยั่งยืนและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามต่อไป ทั้งนี้เนื่องจากการท่องเที่ยวนับเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของโลก สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะที่เป็นตัวแทนที่ได้รับความไว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วางจากประชาชน จึงควรเป็นแบบอย่างในการรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ดังนั้น หากสามารถสนับสนุนให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแล้ว บุคคลเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญในการคุ้มครอง ดูแล รักษา และสามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปได้

จากความสำคัญข้างต้น จึงเป็นที่มาของการวิจัยเพื่อแสวงหาปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรม การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยศึกษาสาเหตุภายในจิตใจ และลักษณะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลประเภทต่างๆ ซึ่งเอื้ออำนวยหรือขัดขวางพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหลายด้าน ในหัวข้อ “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล” ซึ่งปัจจัยทางจิตสังคม หมายถึง ปัจจัยหลายด้านของบุคคลที่ถูกศึกษาทั้งทางจิตใจ (จิตลักษณะ) และทางด้านสังคมหรือลักษณะสถานการณ์ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ศึกษา ใกล้ตัวผู้ถูกศึกษา ซึ่งความรู้ที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลของประเทศต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต.ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต.ประเภทต่างๆ
- 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต.ประเภทต่างๆ
- 4) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมและปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต.ประเภทต่างๆ
- 5) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต.ประเภทต่างๆ

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

- 1) สมาชิก อบต.ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน มีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน
- 2) สมาชิก อบต.ที่รับรู้สภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก รับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก และรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก มีจิตลักษณะตามสถานการณ์ (ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และมีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ) แต่ละด้านสูงกว่าสมาชิก อบต.ที่รับรู้สภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย รับรู้ปัญหาสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย และรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย

3) สมาชิก อบต.ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และความเชื่ออำนาจในตนเองสูง มีจิตลักษณะตามสถานการณ์ (ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ) และมีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ) แต่ละด้านสูงกว่าสมาชิก อบต.ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และความเชื่ออำนาจในตนเองต่ำ

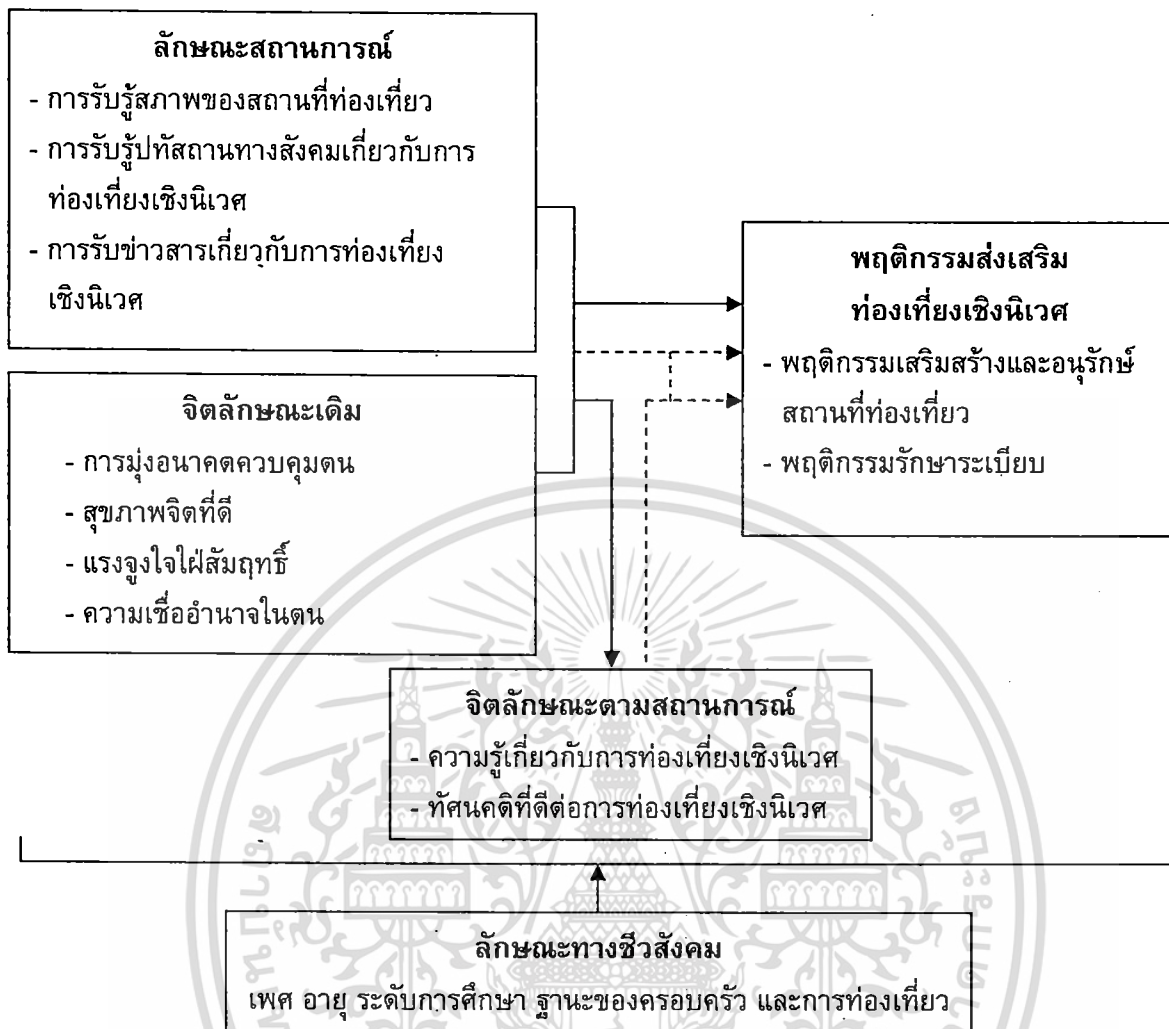
4) สมาชิก อบต.ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก มีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ) แต่ละด้านสูงกว่าสมาชิก อบต.ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย

5) ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 3 ตัวแปร รวมกับตัวแปรจิตลักษณะ 6 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร ร่วมกันทำนายปริมาณความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต.ได้มากกว่าตัวแปรฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเพียงฝ่ายเดียว

6) ตัวแปรจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 3 ตัวแปร และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร ร่วมกันทำนายปริมาณความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต.ได้มากกว่าตัวแปรฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเพียงฝ่ายเดียว

1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษา "ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล" ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดจากการวิจัยของ นิภาพร โชติสุขเสน่ห์ (2545 : 37) มาเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังนี้

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ พ.ศ. 2551 จาก 6,746 ตำบล จำนวนกว่า 67,460 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Yamane ที่ระดับความมั่นใจ 95% และความคลาดเคลื่อน 4% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 800 คน และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

1.5.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 6 ตัวแปร ประกอบด้วย

(1) กลุ่มตัวแปรทางจิตลักษณะเดิม หมายถึง ลักษณะทางจิตใจของบุคคล ซึ่งสะสมดำรงอยู่ภายในบุคคล มี 4 ตัวแปร คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน

(2) กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นบุคคลและไม่ใช่มนุษย์ ทั้งใกล้ตัวและไกลตัว ทั้งที่สะสมมาในอดีตและได้รับในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในภาวะที่บุคคลกำลังจะมีพฤติกรรม มี 3 ตัวแปร คือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2) ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

กลุ่มตัวแปรพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มี 2 ตัวแปร คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ

3) ตัวแปรประสาณ (Mediating Variables)

กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ หมายถึง ลักษณะทางจิตของบุคคลผู้กระทำที่เป็นผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมกับสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคล มี 2 ตัวแปร คือ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

4) ตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อย (Moderting Variables)

ลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. หมายถึง ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวสมาชิก อบต. คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฐานะของครอบครัว และการท่องเที่ยว

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวโดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

2) พฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การที่สมาชิก อบต. เดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใดแห่งหนึ่ง แล้วปฏิบัติหรือแสดงออกด้วยการทำตามกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวในขณะที่มีการท่องเที่ยว โดยไม่ทำลายหรือทำให้สภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ส่งเสริมการรักษาสภาพแวดล้อมที่ดั้งเดิมให้คงอยู่ ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ตัวแปร คือ

2.1) พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ท่องเที่ยวไปในสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง แล้วช่วยรักษาสภาพแวดล้อมที่ดั้งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยฟื้นฟูพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยว และสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำ โดยการแนะนำ หรือห้ามปราม วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 9 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 9-54 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมสูงแสดงว่ามีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวสูง ส่วนสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมต่ำ แสดงว่ามีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวต่ำ

2.2) พฤติกรรมรักษาระเบียบ หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ของสถานที่ท่องเที่ยว หรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมหรือสร้างมลพิษ วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 14 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 14-84 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมสูงแสดงว่ามีพฤติกรรมรักษาระเบียบสูง ส่วนสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมต่ำ แสดงว่ามีพฤติกรรมรักษาระเบียบต่ำ

3) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง ปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้รู้จักอดได้รอได้ เพื่อรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคตนั้น วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมสูงแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง ส่วนสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมต่ำ แสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ

4) สุขภาพจิตที่ดี หมายถึง ลักษณะทางจิตและอารมณ์ที่แสดงถึงการไม่รู้สึกรู้สีกังวลจนเกินเหตุ ไม่โกรธง่าย ไม่ตื่นเต้นง่าย มีสมาธิ และมีความกล้าในสิ่งที่สมควร วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ทุกข้อมีลักษณะเป็นข้อความทางลบ ดังนั้นสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยจึงแสดงว่ามีสุขภาพจิตที่ดีน้อย ส่วนสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมต่ำ แสดงว่ามีสุขภาพจิตที่ต่ำ

5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งมั่นหรือปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ และมีความเพียรพยายามเพื่อกระทำสิ่งนั้นให้บรรลุโดยไม่ท้อถอยต่ออุปสรรคหรือสิ่งกีดขวาง พยายามฝ่าฟันให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 13 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 13-78 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมสูงแสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่วนสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมต่ำ แสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

6) ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ปริมาณความตระหนักว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการกระทำของตนเองแทบทั้งสิ้น ตรงข้ามกับผู้ที่เชื่ออำนาจนอกตน ซึ่งเป็นผู้ที่คิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองนั้นมาจากโชค/เคราะห์ ความบังเอิญ หรือเกิดจากการกระทำของผู้อื่นมากกว่าที่จะเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมสูงแสดงว่ามี ความเชื่ออำนาจในตนสูง ส่วนสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมต่ำ แสดงว่ามี ความเชื่ออำนาจในตนต่ำ

7) การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง การรับทราบของสมาชิก อบต. โดย การพบเห็นด้วยตนเองหรือการรับรู้ผ่านบุคคลใกล้ชิดและสื่อต่างๆ ถึงสภาพแวดล้อมของสถานที่ ท่องเที่ยวว่า สะอาดเรียบร้อย หรือสกปรก มีสภาพของขยะกลาดเกลื่อน มีการขีดเขียนทำลาย หรือ มีสภาพเสื่อมโทรมมากน้อยเพียงไร วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อ ประกอบด้วยมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้ คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่า สมาชิก อบต. มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมาก ส่วน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่า สมาชิก อบต. มีการรับรู้สภาพของสถานที่ ท่องเที่ยวน้อย

8) การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การที่สมาชิก อบต. รับรู้ว่าคุณค่าที่อยู่รอบตัวตน มีความสำคัญต่อตน หรือคิดว่าตนควรมีพฤติกรรมที่เป็นไปตาม กฎระเบียบของสถานที่ท่องเที่ยวหรือไม่ ซึ่งวัดได้จากความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มใกล้ชิดและแรงจูงใจที่ จะคล้อยตามกลุ่มใกล้ชิด วัดโดยแบบวัด 2 ส่วน คือ

8.1) แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับความเห็นของบุคคลใกล้ชิดหรือกลุ่มอ้างอิง เป็นแบบวัด ที่ประกอบด้วยข้อความที่แสดงว่าสมาชิก อบต. มีความเชื่อเกี่ยวกับความเห็นของบุคคลใกล้ชิดหรือ กลุ่มอ้างอิงว่า บุคคลหรือกลุ่มเหล่านั้นเห็นว่าสมาชิก อบต. ควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมตาม กฎระเบียบของสถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัดโดยใช้แบบวัด มาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 8 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

8.2) แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลใกล้ชิด เป็นแบบวัดที่ประกอบด้วยข้อความ ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบยอมทำตาม หรือคล้อยตามความคิดเห็นของบุคคลใกล้ชิดหรือกลุ่มอ้างอิงใน 3 บุคคล/กลุ่ม มากน้อยเพียงใด วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 3 ข้อ แต่ละข้อ ประกอบด้วยมาตรฐานประเมิน 3 หน่วย ตั้งแต่ “มาก” ถึง “น้อย”

เมื่อได้ผลจากการตอบแบบวัดทั้ง 2 ส่วน แล้ว นำผลแบบวัดทั้ง 2 ส่วนมาคูณกันเป็น คะแนนการรับรู้ทัศนคติทางสังคม (Subjective Norm หรือ SN) พิสัยคะแนนทั้งหมดจะอยู่ระหว่าง 8-144 คะแนน ผู้ที่ได้ค่า SN สูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้ทัศนคติทาง สังคมสูง ส่วนผู้ที่ได้ค่า SN ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้ทัศนคติทาง สังคมต่ำ

9) การรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง ความสนใจในการรับทราบ ข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากสื่อสารมวลชนประเภทป้ายโฆษณา โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ บุคคลใกล้ชิด และอื่นๆ ของสมาชิก อบต. วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 6 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรฐานประเมิน 6 หน่วยตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัย คะแนนจึงอยู่ระหว่าง 6-36 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีการรับรู้ ข่าวสารในปริมาณมาก และสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่ารับรู้ข่าวสารใน ปริมาณน้อย

10) ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การที่สมาชิก อบต.ทราบถึงข้อเท็จจริง ข้อมูล หลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมถึงการปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยว วัดโดยใช้แบบทดสอบ จำนวน 9 ข้อ แต่ละข้อมีลักษณะเป็นข้อคำถามให้ตอบแบบ “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ถ้าข้อคำถามใดสมาชิก อบต.ตอบได้ถูกต้องให้ 1 คะแนน และถ้าตอบผิดให้ 0 คะแนน พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 0-9 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก และสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย

11) ทักษะที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าในทางที่เห็นประโยชน์ หรือโทษ มีความรู้สึกชอบ พอใจต่อพฤติกรรมกรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งจะก่อให้เกิดแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไป วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 8 ข้อ แต่ละข้อมีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตรฐานประเมิน 6 หน่วยตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 8-48 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก และสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย

12) อายุ หมายถึง อายุของสมาชิก อบต. แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (39.86) เป็นเกณฑ์ในการแบ่ง คือ กลุ่มอายุน้อย (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 39 ปี) และกลุ่มอายุมาก (มากกว่า 39 ปี)

13) ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดของสมาชิก อบต. แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มการศึกษาน้อย (วุฒิการศึกษาสูงสุดต่ำกว่าปริญญาตรี) และกลุ่มการศึกษามาก (วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรีขึ้นไป)

14) ฐานะครอบครัว หมายถึง ฐานะครอบครัวของสมาชิก อบต. โดยใช้รายได้ครอบครัวต่อเดือนคูณกับจำนวนสมาชิกในครอบครัว (ครอบครัวที่มีสมาชิกมากแปลงค่าให้เป็นตัวเลขน้อย) จากนั้นก็คำนวณหาค่าเฉลี่ย โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ตามค่าเฉลี่ย (11.71) คือ กลุ่มฐานะครอบครัวต่ำ (ค่าเฉลี่ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 11) และกลุ่มฐานะครอบครัวสูง (ค่าเฉลี่ยมากกว่า 11)

15) การท่องเที่ยว หมายถึง จำนวนครั้งที่สมาชิก อบต. เดินทางไปท่องเที่ยวในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (2.75) เป็นเกณฑ์ในการแบ่ง คือ กลุ่มท่องเที่ยวบ่อย (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้ง) และกลุ่มท่องเที่ยวมาก (มากกว่า 3 ครั้ง)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเพื่อศึกษา “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีประเด็นการศึกษา ดังนี้

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- 2.2 องค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.3 พฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.1 แนวคิดทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

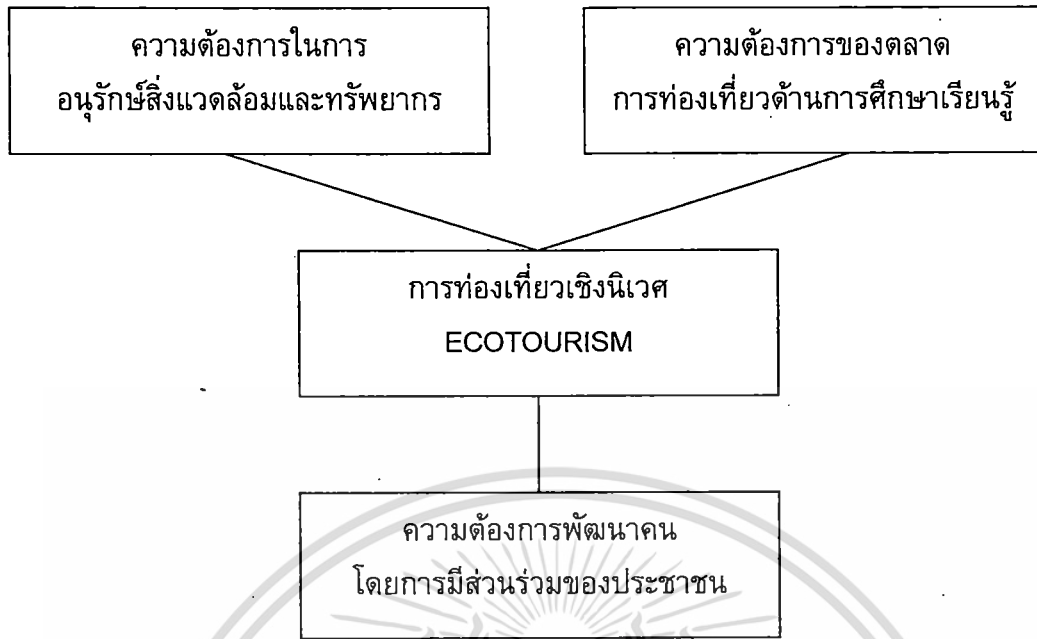
2.1.1 ความเป็นมาจากอดีตถึงปัจจุบัน

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้เจริญเฟื่องฟูรุดหน้ามาตามลำดับ เป็นผลให้เกิดรายได้หมุนเวียนมีมูลค่านับแสนล้านบาท ซึ่งส่งผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ แต่ในด้านตรงข้ามการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว กลับทำให้สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวและภาพพจน์ของการท่องเที่ยวถดถอยลง การจัดการท่องเที่ยวโดยทั่วไปมักประสบปัญหาที่สวนทางกันระหว่างการพัฒนากับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม

การพัฒนาการท่องเที่ยวในทิศทางที่ประสานการพัฒนากับการอนุรักษ์นั้นได้มีความพยายามมาโดยตลอดด้วยการวางกลยุทธ์ในการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาที่ดำเนินการอย่างรอบคอบตรงตามหลักวิชาการ แต่ในการดำเนินการที่ผ่านมาแนวทางต่างๆ เหล่านี้ยังไม่สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยสาเหตุหลายประการ สาเหตุประการหนึ่งที่จะกล่าวเป็นพิเศษในที่นี้ คือ ความสับสนในการพัฒนาระหว่างความต้องการทางเศรษฐกิจกับการอนุรักษ์และการขาดการจัดการรูปแบบการท่องเที่ยวที่เหมาะสม

ภายใต้ความต้องการในการสร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนากับการอนุรักษ์และกระแสของโลกที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนจึงก่อให้เกิดกระแสที่สำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว 3 ด้าน คือ

1. กระแสความต้องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
2. กระแสความต้องการของนักท่องเที่ยวในการศึกษาเรียนรู้สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
3. กระแสความต้องการพัฒนาคนโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

ภาพที่ 2.1 แสดงกระแสความต้องการการเปลี่ยนแปลงการท่องเที่ยว

จากพลัง 3 กระแสนี้จึงทำให้เกิดแนวคิดการพัฒนา รูปแบบการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่ป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเพื่อรักษาระบบนิเวศของธรรมชาตินั้นคือ “Green tourism” หรือ “Ecotourism” ซึ่งเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีกรอบและโครงสร้างเล็กๆรวมกันแล้วสามารถนำไปสู่พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (All tourism should be sustainable tourism Dowling : 1995) นักวิชาการจากสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคพื้นแปซิฟิก (PATA) องค์การการท่องเที่ยวโลก (WTO) และนักวิชาการในอุตสาหกรรมยุโรป สหรัฐอเมริกาต่างให้คำจำกัดความของ Ecotourism บนพื้นฐานองค์ประกอบว่าเป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติมีการจัดการสิ่งแวดล้อม และให้ความรู้การศึกษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยประชาชนในท้องถิ่นจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการร่วมคิดดำเนินการ ได้รับผลประโยชน์ และบำรุงรักษาเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

จากการศึกษากำหนดความหมายและนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแล้วทำให้ทราบว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ หมายถึง รูปแบบของการท่องเที่ยวเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นการจัดการการท่องเที่ยวที่รักษาคุณภาพทั้งการท่องเที่ยวในแหล่ง ธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมอันจะนำไปสู่การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความจำเป็นทาง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสุนทรียภาพโดยใช้ทรัพยากรอันทรงคุณค่าอย่างชาญฉลาดสามารถรักษาเอกลักษณ์ความเป็นธรรมชาติและวัฒนธรรมไว้นานที่สุด

2.1.2 ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Ecotourism” ซึ่งเป็นคำที่ผสมกันระหว่างคำว่า Ecology หรือนิเวศวิทยา กับคำว่า Tourism หรือการท่องเที่ยว นอกจากนี้ในวงการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และ-10-อ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การท่องเที่ยว ยังมีการใช้คำภาษาอังกฤษอื่นๆ ที่สำคัญได้แก่ “Nature Tourism” หรือ “Biotourism” หรือ “Green Tourism” แทน Ecotourism ได้เช่นกัน เพื่อป้องกันให้เห็นว่าเป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และมูลนิธิพิทักษ์สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว 2539 : 16) ได้มีผู้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ต่างๆ กัน ดังนี้ คือ

ณัฐชามณูช สุวิทยพันธุ์ (2545 : 24) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่าหมายถึงการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

นำชัย ทนุผล (2542 : 44) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน”

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (สาขาวิจัยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร) ได้ให้ความหมาย การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มาจาก Ecology + Tourism มีความหมายอย่างง่าย ๆ คือ การท่องเที่ยวโดยเข้าไปสัมผัสกับธรรมชาติ ซึ่งต้องมีการให้ความรู้ทางนิเวศวิทยาจากผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้นอย่างแท้จริง เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่เข้าไปมีความรู้เพิ่ม ปัจจุบันความหมายนี้ยังได้รวมไปถึงสภาพทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของประชากรในท้องถิ่น ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่ต้องรักษาไว้

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542 : 54) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน หมายถึง การท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจโดยการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การท่องเที่ยวมีความมั่นคงยั่งยืนอยู่คู่สังคมมนุษย์ และก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

Bulkey (1994 : 35) ให้คำนิยามในปี 1994 ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้นเป็นส่วนย่อยของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวซึ่งควรที่จะพิจารณาสิ่งแวดล้อมเข้าไปในทุกๆ เรื่อง หรือทุกขั้นตอน โดยในเรื่องของผลผลิตต้องเป็นเรื่องของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติในการดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เกิดการมาท่องเที่ยว ส่วนการจัดการควรให้ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด เงินที่ได้จากการท่องเที่ยวนั้นควรมีการนำมาทำนุบำรุงรักษาสภาพแวดล้อม และท้ายสุดคนต้องได้รับความรู้ในเรื่องของสิ่งแวดล้อมนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น

Windernis Groofe. n.d. (อ้างถึงใน สมฤทัย เสงสทรกุล. 2547 : 34) ได้ให้ความหมายในทำนองเดียวกันว่า หมายถึง การท่องเที่ยวที่มีนิเวศวิทยาเป็นรากฐานหรือการท่องเที่ยวที่มีธรรมชาติเป็นรากฐานที่มั่นคง และนอกจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะเป็นการท่องเที่ยวชมโดยปกติ

แล้วยังช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในลักษณะทางวิทยาศาสตร์และนิเวศวิทยาของจุดสนใจทางธรรมชาติอีกด้วย หมายความว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเน้นเรื่อง

(1) คำนึงถึงคุณค่าธรรมชาติ และยอมรับว่าจุดประสงค์ของอุทยานแห่งชาติเพื่อการอนุรักษ์ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และสภาพภูมิทัศน์

(2) ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวและการเดินทางให้ยั่งยืนตลอดไปทั้งทางด้านนิเวศและวัฒนธรรม

(3) ส่งเสริมและกระตุ้นให้มีการอนุรักษ์และลงทุนโดยใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว

(4) พัฒนาจิตสำนึก ความรับผิดชอบของประชาชน และรากฐานสำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ให้ความหมายว่า "การเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใดแห่งหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาชื่นชมและเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ สภาพธรรมชาติ สภาพสังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น บนพื้นฐานของความรู้และความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศ"

ในช่วงที่กระแสของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแพร่ขยายไปทั่วโลก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้จัดทำแผนพัฒนาและอนุรักษ์การท่องเที่ยวโดยจัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาเรื่อง Ecotourism ระยะแรกคณะทำงานมีมติใช้คำจำกัดความ Ecotourism ในความหมายภาษาไทยว่า "การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์" โดยมีความประสงค์ที่จะสื่อความหมายให้กับชาวไทยทุกระดับเข้าใจว่า รูปแบบการท่องเที่ยว Ecotourism นับเป็นรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมในการรับรู้ของชาวไทยคือการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต่อมา ททท. ได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) ทำการศึกษาเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศและขอให้ราชบัณฑิตยสถานกำหนดความหมายในที่สุดได้ความหมายของ คำว่า Ecotourism คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

2.2.3 องค์ประกอบหลักที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

องค์ประกอบหลักที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4 ประการ คือ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2544 : 24)

(1) องค์ประกอบด้านพื้นที่ เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ทั้งนี้รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศในพื้นที่นั้นๆ ดังนั้น องค์ประกอบด้านพื้นที่จึงเป็นการท่องเที่ยวที่มีพื้นฐานอยู่กับธรรมชาติ

(2) องค์ประกอบด้านการจัดการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม มีการจัดการที่ยั่งยืนครอบคลุมไปถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร

สิ่งแวดล้อม การป้องกันและกำจัดมลพิษและควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต จึงเป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

(3) องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการเรียนรู้ โดยมีการให้การศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ความประทับใจ เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องต่อนักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการท่องเที่ยวสิ่งแวดล้อมศึกษา

(4) องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่มีการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชน ท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการคิดวางแผนปฏิบัติตามแผนได้รับประโยชน์ติดตาม ตรวจสอบ ตลอดจนร่วมบำรุงรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวอันก่อให้เกิดผลประโยชน์ในท้องถิ่น ทั้งการกระจายรายได้การยกระดับคุณภาพชีวิตและการได้รับผลตอบแทน เพื่อกลับมาบำรุงรักษาและจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วย และในที่สุดแล้วท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการควบคุมการพัฒนาการควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ ท้องถิ่นในที่นี้เริ่มต้นจากระดับรากหญ้าจนถึงการปกครองส่วนท้องถิ่น และอาจรวมไปถึงการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน

ภาพที่ 2.2 แสดงองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544 : 3)

หากการท่องเที่ยวใดมีองค์ประกอบที่สมบูรณ์ตามลักษณะดังกล่าวข้างต้น จัดได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สมบูรณ์ หากขาดหรือปราศจากข้อใดข้อหนึ่งไปความสมบูรณ์จะลดน้อยลง จนอาจกลายเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบอื่นๆ ลักษณะเฉพาะประการหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือการมุ่งเน้นในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติเพื่อประสานการท่องเที่ยวกับความพอใจในการเรียนรู้และสัมผัสกับระบบนิเวศ (Eco-system) มีความแตกต่างอย่างชัดเจนกับความสนใจประวัติศาสตร์

วัฒนธรรม และการพัฒนาอารยธรรมของมนุษย์ในการเอาชนะธรรมชาติ (ที่รวมเอาลักษณะ วัฒนธรรมที่มีวิถีชีวิตแบบธรรมชาติ หรือเป็นส่วนหนึ่งในระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว นั้นๆ ไว้) ลักษณะเฉพาะนี้จึงทำให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ใช่การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (Cultural tourism และ Historical tourism) แม้ว่าจะมีความคาบเกี่ยวกันในพื้นที่ก็ตาม ในทำนองเดียวกัน การท่องเที่ยวธรรมชาติ (Natural tourism) จึงไม่ใช่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งหมด ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับ วัตถุประสงค์ของการจัดการการท่องเที่ยว นั้นๆ ด้วย ดังนั้น แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ จึงมีบางส่วน จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ หรือแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งๆ อาจมีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควบคู่ไป กับการท่องเที่ยวแบบอื่นๆ ได้

จากลักษณะดังกล่าว จึงมีสิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจเพิ่มเติม ดังนี้

1) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่แตกต่างจากการท่องเที่ยวแบบปกติ หรือแบบประเพณีนิยม ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นความพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก และ เน้นการส่งเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ

2) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไม่ใช่สิ่งตรงข้ามกับการท่องเที่ยวแบบคนละใหญ่ (Mass tourism) เพราะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ได้ถูกจำกัดที่ขนาดของการท่องเที่ยว แต่จำกัดที่รูปแบบ กิจกรรมและขนาดที่เหมาะสมกับพื้นที่ นักท่องเที่ยวกลุ่มเล็กๆ สามารถทำลายสิ่งแวดล้อมได้ เช่นเดียวกันหรือมากกว่านักท่องเที่ยวคนละใหญ่หากปราศจากการจัดการที่ดี การจัดการกับการ ท่องเที่ยวคนละใหญ่ในทิศทางและภายใต้รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ จัดเป็น Mass Ecotourism

3) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไม่จำเป็นต้องเป็นการจัดการที่ง่ายๆ ราคาถูก มีรูปแบบการ ท่องเที่ยวที่ยากลำบาก มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพียงแต่มีการจัดการที่ดี มีการรักษา สิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประสานความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวและให้ประโยชน์ที่ เหมาะสมตามความคาดหวังของนักท่องเที่ยว แล้วการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอาจตอบสนอง นักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่มทุกระดับได้เช่นกัน

4) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงให้ความสำคัญในการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกมากกว่า การให้ความพึงพอใจอย่างไม่มีขอบเขตของนักท่องเที่ยว ดังนั้นจึงเป็นการท่องเที่ยวที่ต้องมีการ ประสานความเข้าใจกันอย่างเหมาะสมตลอดกระบวนการ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservation tourism) คือ รูปแบบของการท่องเที่ยวเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นการจัดการการท่องเที่ยวที่รักษาคุณภาพ ทั้งการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (Natural-based tourism) และแหล่งวัฒนธรรม (Cultural-based tourism) อันจะนำไปสู่การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable tourism) ที่มี จุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสุนทรียภาพ โดยใช้ ทรัพยากรอันทรงคุณค่าอย่างชาญฉลาด สามารถรักษาเอกลักษณ์ความเป็นธรรมชาติและ วัฒนธรรมไว้นานที่สุดเกิดผลกระทบน้อยที่สุด และใช้ประโยชน์ได้นานที่สุด

2.2.4 แนวทางการปฏิบัติตัวสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีจุดมุ่งหมายในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมกับการอนุรักษ์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน นักท่องเที่ยวเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเป็นผู้หนึ่ง que เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิด ดังนั้นจำนวนนักท่องเที่ยวและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวได้ หากนักท่องเที่ยวเดินทางอย่างรู้ ว่าจะระหว่างเดินทางนั้นอยู่ในระบบนิเวศสิ่งใด เกิดขึ้นได้อย่างไร และรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมที่เข้าไปอยู่ กระทบพาทหน้าที่ จะทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด (นิภาพร โชติสุดเสนห์. 2545 : 6)

ดังนั้น สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย จึงได้เสนอแนวคิดในการปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวไว้ดังนี้ (อนุชา เล็กสกุล. 2542 : 3/17-3/18, 3/69-3/70)

(1) การปฏิบัติก่อนออกเดินทางท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวควรมีการเตรียมการศึกษาหาความรู้ โดยมีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และ/หรือเข้ารับการอบรมก่อนเดินทาง หรือการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ก่อนเดินทาง กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการเดินทาง มีการเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือในการท่องเที่ยวครบถ้วนด้วยตนเองหรือตามคำแนะนำ โดยให้ความสำคัญกับอุปกรณ์ที่รักษาสิ่งแวดล้อม และไม่ทิ้งให้เป็นมูลฝอยในขณะท่องเที่ยว เช่น กระติกน้ำ กล่องอาหาร กล่องส่องทางไกล

(2) การปฏิบัติในระหว่างท่องเที่ยว คือ มีการติดต่อในพื้นที่เพื่อให้ทราบรายละเอียดที่ชัดเจน ตรวจสอบจุดมุ่งหมายการเรียนรู้กับแหล่งท่องเที่ยว ร่วมกำหนดขั้นตอนในการท่องเที่ยว การรับบริการ และการปฏิบัติตน

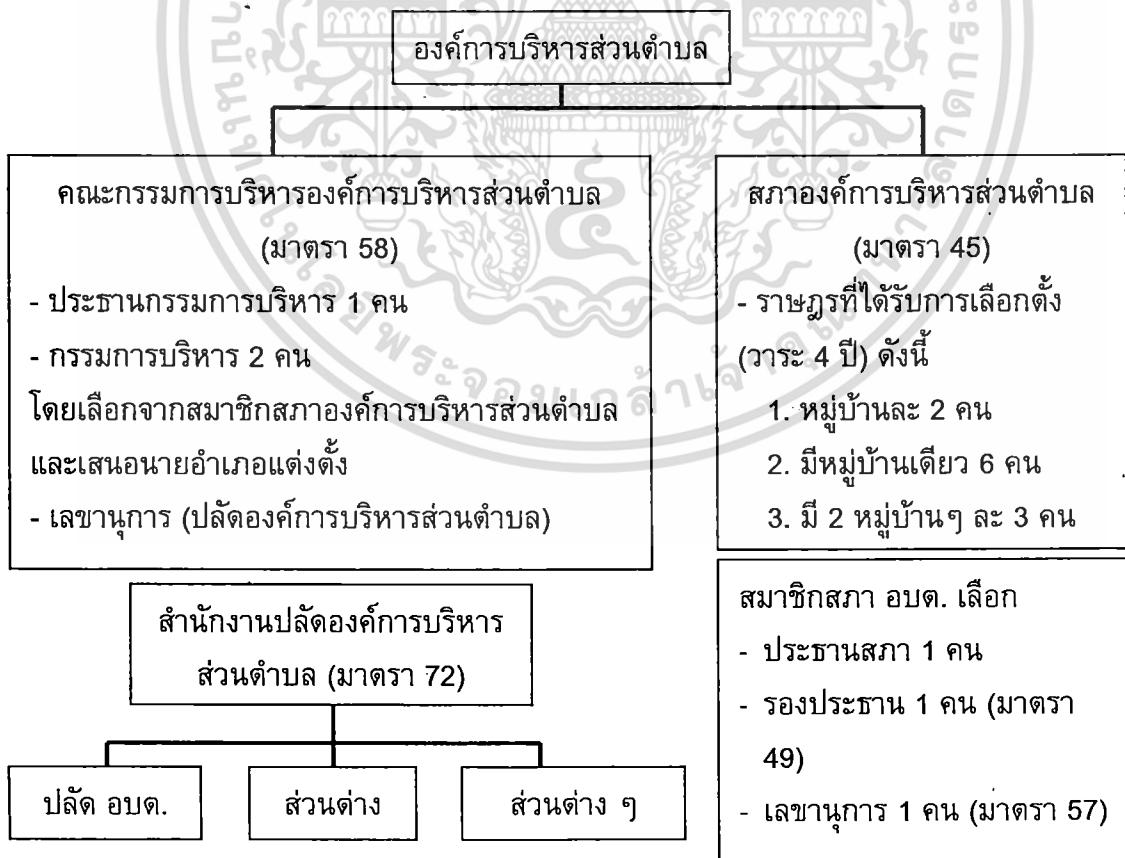
(3) การปฏิบัติตนเฉพาะบุคคลในขณะท่องเที่ยว เป็นการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ หรือที่เห็นสมควร และส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตนให้เหมาะสมทั้งในเวลาที่มีผู้ควบคุมและไม่มี(ต่อหน้าและลับหลัง) มีความกระตือรือร้นและตระหนักในการรักษาสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศอยู่เสมอ มีความสนใจใฝ่รู้ระหว่างท่องเที่ยว ให้ความสำคัญต่อข้อมูล กิจกรรมสื่อความหมายหรืออื่นๆ ที่เสริมสร้างความรู้และความตระหนักที่ดี มีความยินดีจ่ายในการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม (เน้นการจ่ายทางตรงลงในพื้นที่ท่องเที่ยว เช่น การบริจาค การจ่ายค่าบริการ การส่งเสริมแนะนำ เป็นต้น) ไม่สนับสนุนกิจกรรมการบริการที่มีลักษณะทำลายสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ

(4) การปฏิบัติหลังท่องเที่ยว เป็นการปฏิบัติติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และแสดงความคิดเห็น มีการเรียนรู้ต่อเนื่องหลังจากกลับจากการท่องเที่ยว ช่วยสื่อ ขยาย เผยแพร่ข้อมูลที่ได้รับต่อให้ผู้อื่น

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบล

2.2.1 โครงสร้างการบริหาร

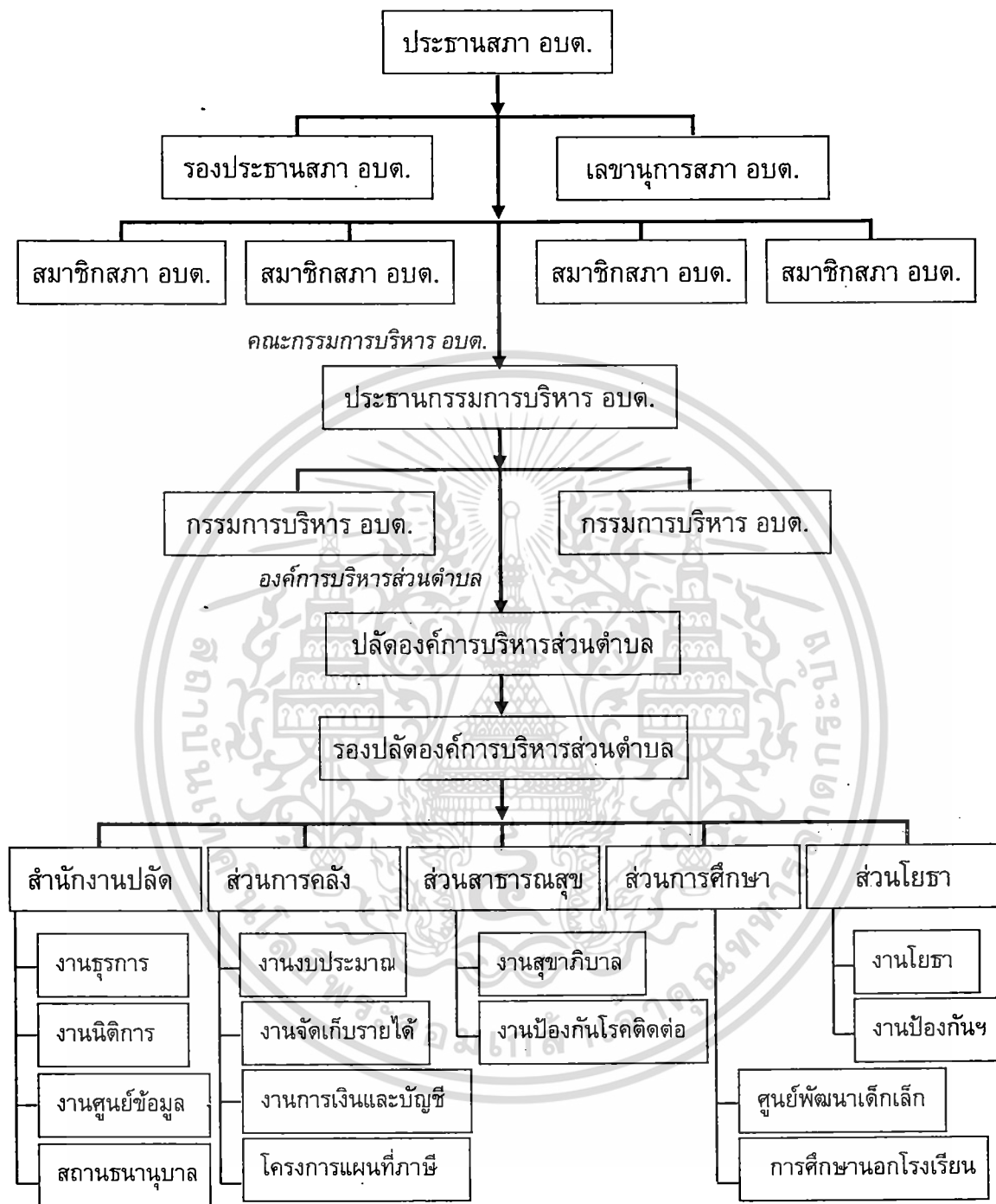
การจัดระเบียบบริหารงานในตำบลได้เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2475 ซึ่งกำหนดให้หลายบ้านรวมกันขึ้นเป็นหมู่บ้าน มีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ดูแล และหมู่บ้านหลายหมู่บ้านรวมกันขึ้นเป็นตำบล มีกำนันเป็นผู้ดูแล โดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้านจะมีภารกิจที่ช่วยเหลือทางราชการในการปกครองท้องที่นั้นๆ ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่หลายครั้ง โดยล่าสุดได้มีการออกพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้มีสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 45) ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้าน ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหมู่บ้านเดียว ให้มีสมาชิกได้ 6 คน ถ้ามีเพียง 2 หมู่บ้านก็ให้มีสมาชิกได้หมู่บ้านละ 3 คน และให้มีคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 58) ประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหารหนึ่งคน และกรรมการบริหารจำนวนสองคน ซึ่งสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเลขาธิการคณะกรรมการบริหาร ดังภาพที่ 8 (มาตรา 2543 : 2526)

ภาพที่ 2.3 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ภาพที่ 2.4 แผนผังโครงสร้างการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

2.2.2 อำนาจที่ขององค์การบริหารตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 1-4) พ.ศ. 2537-2543 ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 66 มาตรา 67 และ มาตรา 68) ไว้ดังต่อไปนี้

1) องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

2) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

2.1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

2.2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

2.3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

2.4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2.5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

2.7) ค้ำครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

2.9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้

ตามความจำเป็นและสมควร

3) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

3.1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

3.2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

3.3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

3.4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ

3.5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

3.6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

3.7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

3.8) การคุ้มครองดูแลรักษาทรัพยากรอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

3.9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

3.11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

3.12) การท่องเที่ยว

3.13) การผังเมือง

อนึ่งอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าว ให้

กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาดำเนินการนั้นด้วย

2.3 พฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.3.1 พฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ความหมาย และการวัด

“พฤติกรรม” หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิดและความรู้สึกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2536 : 583-584) ส่วนในพจนานุกรมลองแมน (Goldenson. 1984 : 90) ได้ให้คำจำกัดความ “พฤติกรรม” ว่า หมายถึง การกระทำ หรือการตอบสนองการกระทำทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคลและเป็นปฏิสัมพันธ์ ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นภายในหรือภายนอกรวมทั้งเป็นกิจกรรมการกระทำต่างๆ ที่เป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย สังเกตเห็นได้ หรือเป็นกิจกรรมการกระทำต่างๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญแล้วหรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกรู้สีกตัว นอกจากนี้งานวิจัยของ วรณี วรณชาติ (2541 : 4) สรุปรวมความหมายพฤติกรรมว่า หมายถึง การกระทำหรือปฏิริยาทุกชนิดของบุคคลทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ ซึ่งแบ่งเป็นพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก สำหรับพฤติกรรมภายใน หมายถึง การกระทำหรือปฏิริยาที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล รวมทั้งความคิด ความรู้สึก ทศนคติ ความเชื่อและค่านิยม ส่วนพฤติกรรมภายนอก หมายถึง การกระทำหรือปฏิริยาที่แสดงออกให้ผู้อื่นเห็นได้ ทั้งด้วยการพูด การกระทำ กิริยาท่าทางของบุคคล และงานวิจัยของ Bloom (1975) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมว่าเป็นกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำ อาจจะเป็นสิ่งที่สังเกตได้หรือไม่ได้และพฤติกรรมดังกล่าว แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรก พฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive) พฤติกรรมด้านนี้มีขั้นของความสามารถทางด้านความรู้ การให้ความคิด และพัฒนาการทางด้านสติปัญญา จำแนกตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก ประกอบด้วย (1)ความรู้ความจำ (Knowledge) เป็นพฤติกรรมขั้นต้นเกี่ยวกับความจำหรือระลึกได้ (2)ความเข้าใจ (Comprehensive) เป็นพฤติกรรมที่ต่อเนื่องมาจากความรู้ คือจะต้องมีความรู้มาก่อนจึงจะเข้าใจได้ ความเข้าใจนี้จะแสดงออกมาในรูปของการแปลความ ตีความ และคาดคะเน (3)การนำไปใช้ (Application) เป็นการนำเอาวิธีการ ทฤษฎี กฎเกณฑ์และแนวคิดต่างๆ ไปใช้ (4)การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นขั้นที่บุคคลมีความสามารถ และมีทักษะในการจำแนกเรื่องราวที่สมบูรณ์ใดๆ ออกมาเป็นส่วนย่อย และมองเห็นความสัมพันธ์อย่างแน่ชัดระหว่างส่วนประกอบที่รวมเป็นปัญหา หรือสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง (5)สังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถของบุคคลในการรวบรวมส่วนย่อยต่างๆ เข้าเป็นส่วนรวมที่มีโครงสร้างใหม่ มีความชัดเจน และมีคุณภาพสูงขึ้น (6)การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถของบุคคลในการวินิจฉัยดีราคา สิ่งของต่างๆ โดยมีกฎเกณฑ์ที่ช่วยประเมินค่านี้อาจเป็นกฎเกณฑ์ที่บุคคลสร้างขึ้นมาหรือมีอยู่แล้วก็ตาม ส่วนที่สอง พฤติกรรมด้านเจตคติ (Affective Domain) พฤติกรรมด้านนี้ หมายถึง ความสนใจ ความรู้สึก ทำที่ ความชอบในการให้คุณค่า หรือปรับปรุงค่านิยมที่ยึดถืออยู่เป็นพฤติกรรมที่ยากแก่การอธิบาย เพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในใจของคน ซึ่งจะต้องใช้เครื่องมือพิเศษวัดพฤติกรรมเหล่านี้ เพราะความรู้สึกภายใน

คนนั้น ยากต่อการที่จะวัดจากพฤติกรรมที่แสดงออกมาภายนอกและส่วนสุดท้าย พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมที่ใช้ความสามารถในการแสดงออกของร่างกาย ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติที่อาจแสดงออกในสถานการณ์หนึ่งๆ หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่คาดคะเนว่า อาจจะปฏิบัติในโอกาสต่อไป พฤติกรรมด้านนี้เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้ายซึ่งต้องอาศัยพุทธิปัญญา หรือเป็นพฤติกรรมที่สามารถประเมินผลได้ง่าย แต่กระบวนการที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมนี้ต้องอาศัย เวลา และการตัดสินใจหลายขั้นตอน (Cronbach. 1972)

ดังนั้น สรุปได้ว่า “พฤติกรรม” หมายถึง การกระทำหรือปฏิบัติการตอบสนองของบุคคลที่มี ต่อสถานการณ์หนึ่ง สถานการณ์ใด โดยแสดงออกทางร่างกาย กล้ามเนื้อ สมอง อารมณ์ ความคิด ความรู้สึก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความสอดคล้องของความเชื่อและค่านิยม ทศนคติ บุคลิกภาพ หรือสิ่งอื่น ทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ โดยที่การกระทำนั้นเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายหรือเป็น การกระทำต่างๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้สีกตัว แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) พฤติกรรมด้านความรู้ 2) พฤติกรรมด้านเจตคติ และ 3) พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ

การศึกษาพฤติกรรมของคนไทยประเภทต่างๆ ตั้งแต่วัยเด็ก เยาวชน จนถึงวัยผู้ใหญ่ ใน สถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้ครอบคลุมปรากฏการณ์ทางสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป อย่างมากในปัจจุบันและอนาคตนั้น ได้มีการทำวิจัยเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุของจิตใจของการเป็นคน ดี คนเก่งของคนไทยในประเภทต่างๆ ตั้งแต่ปี 2520 และในปี 2535 โดยได้กำหนดการศึกษา สาเหตุและผลที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่สำคัญ 7 ด้าน ในโครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนา ระบบพฤติกรรมไทย หลักในระยะยาว ได้แก่ 1) พฤติกรรมจริยธรรม 2) พฤติกรรมครอบครัว 3) พฤติกรรมการทำงาน 4) พฤติกรรมสุขภาพจิตและการบริโภค 5) พฤติกรรมประชาธิปไตย 6) พฤติกรรมการเป็นพลเมืองดี และ 7) พฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข และการ ประหยัด (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2544 : 63)

พฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จัดเป็นกลุ่มพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ สาธารณประโยชน์ และการประหยัด ซึ่งเป็นพฤติกรรมอีกประเภทหนึ่งที่สังคมในปัจจุบันต้องการ เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการเดินทางที่นักท่องเที่ยวปฏิบัติตนให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของ ธรรมชาติหรือชุมชนนั้น โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศของสิ่งแวดล้อม สังคม หรือต่อ ชุมชน พฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงควรได้รับการส่งเสริมให้มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นใน กลุ่มนักท่องเที่ยว

สำหรับในงานวิจัยนี้ยึดแนวทางการปฏิบัติตนเฉพาะบุคคลในขณะท่องเที่ยว ในการศึกษา พฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แนวทางการปฏิบัติเฉพาะบุคคลดังกล่าวสามารถสรุป ประเด็นสำคัญได้ 3 ประเด็น คือ 1) พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ เป็นการส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติ ตนให้เหมาะสมทั้งในเวลาที่มีผู้ควบคุมและไม่มี มีความยินดีช่วยในการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม และไม่ สนับสนุนกิจกรรมการบริการที่มีลักษณะทำลายสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ 2) พฤติกรรมการปฏิบัติ ตามกฎเกณฑ์ของสถานที่ท่องเที่ยว หรือเรียกอีกอย่างว่า พฤติกรรมรักษาระเบียบ และ 3) พฤติกรรมการศึกษาเรียนรู้ คือ ให้ความสำคัญต่อข้อมูล และกิจกรรมสื่อความหมาย สนใจสอบถาม

เรียนรู้อุสภภาพแวดล้อม วิถีชีวิตวัฒนธรรมของชาวบ้านบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวัดพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน 2 ประเด็นแรก โดยมีรายละเอียดแต่ละประเด็นดังนี้

(1) พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว

พฤติกรรมอนุรักษ์มีผู้ศึกษาไว้มากมาย ทั้งการอนุรักษ์น้ำ ป่าไม้ ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การศึกษาของ จีระศักดิ์ วารินทร์ (2538 : 24-25) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยวัด 2 ด้าน คือ 1)การร่วมมือ ได้แก่ การชักชวน การดักเตือน การให้คำแนะนำ การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการรักษาความสะอาดของที่อยู่อาศัยหรือที่สาธารณะ ดูแลรถยนต์ไม่ทิ้งขยะและของเสียในแม่น้ำลำคลอง 2)การร่วมกิจกรรม คือ การบริจาคเงิน การไม่ซื้อสินค้าที่ทำลายสิ่งแวดล้อม ร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐและเอกชนในการปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะประโยชน์

งานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 7) ได้ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในด้านการลดปริมาณขยะ โดยยึดหลัก 5R โดยแบ่งภาคการศึกษาเป็น 2 พฤติกรรมย่อย ได้แก่ 1) พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า หมายถึง การใช้สิ่งของต่างๆ อย่างประหยัด เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการใช้ซ้ำ การซ่อมแซม และการแยกแยะเพื่อแปรสภาพต่อไป (Reuse, Repair และ Recycle) เช่น เก็บกระดาษห่อของที่ได้รับไว้ใช้ซ้ำ หรือ การทิ้งเศษอาหารในถุงแยกจากวัสดุที่นำไปแปรรูปได้ เป็นต้น และ 2)พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ หมายถึง พฤติกรรมการใช้สิ่งของต่างๆ เท่าที่จำเป็น โดยการใช้สิ่งของทดแทน เพื่อไม่ให้เกิดการสร้างขยะและการปฏิเสธที่ใช้ผลิตภัณฑ์ฟุ่มเฟือย หรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม (Reduce และ Reject) เช่น ตัดแปลงวัสดุเหลือใช้ให้เกิดประโยชน์หรือเลือกซื้อสินค้าที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติ เป็นต้น

งานวิจัยของ ดุษฎี โยเหลา และประทีป จินี (2537 : 21) ได้ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ ของกลุ่มครูประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,148 คน โดยสรุปความหมายของพฤติกรรมอนุรักษ์น้ำ คือ การกระทำของบุคคลทั้งที่กระทำด้วยตัวเองและแนะนำชักชวนผู้อื่น เพื่อดูแลรักษา ปรับปรุงแก้ไข และป้องกันมิให้เกิดการขาดแคลนน้ำ และเกิดมลภาวะเกี่ยวกับน้ำ การวิจัยนี้ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ 3 พฤติกรรม คือ 1)พฤติกรรมการประหยัดน้ำ เช่น ใช้น้ำที่เหลือจากล้างจานไปรดต้นไม้ หรือเมื่อมีท่อหรืออุปกรณ์เกี่ยวกับน้ำชำรุดรีบซ่อม เป็นต้น 2)พฤติกรรมการไม่ทำให้เกิดมลพิษในน้ำ เช่น ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยหรือสิ่งสกปรกในแม่น้ำลำคลอง หรือทำให้น้ำสกปรกให้สะอาดพอสมควรก่อนระบายลงสู่ท่อระบายน้ำ หรือดักเตือนผู้ที่ทำให้เกิดมลพิษทางน้ำ เป็นต้น และ 3)พฤติกรรมการขุดลอกท่อระบายน้ำ เป็นการถามผู้ตอบว่า เคยช่วยหรือบริจาคเงินเพื่อขุดลอกท่อระบายน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง หรือไม่

ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว เช่น งานวิจัยของ เสาวลักษณ์ นวเจริญกุล (2541 : 10) ได้ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว ใน 4 ด้าน คือ พฤติกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติ พฤติกรรมการศึกษาเรียนรู้

เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรม พฤติกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว พฤติกรรมการสนับสนุนหรือช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนในท้องถิ่น

งานวิจัยของ ลลิตา โกชนพันธ์ (2539 : 53-54) ได้ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศน์สัญจรของนักท่องเที่ยว ใน 5 ด้าน คือ พฤติกรรมการศึกษาเรียนรู้สภาพแวดล้อมธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยว พฤติกรรมการรักษาความสะอาด พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ พฤติกรรมการช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมการเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตท้องถิ่น

งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 8) ที่ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งทำการวัดการกระทำหรือการแสดงออกของนักศึกษาในขณะที่ท่องเที่ยว แล้วช่วยรักษาสภาพแวดล้อมที่ดั่งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยฟื้นฟูหรือพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ช่วยเก็บขยะที่กลาดเกลื่อนในสถานที่ท่องเที่ยว สอดส่องดูแลพฤติกรรมเชิงทำลายพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติ แล้วรายงานต่อเจ้าหน้าที่เมื่อพบเห็น สนับสนุนกิจกรรมอนุรักษ์ต่างๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว งดการซื้อสินค้าหรือบริการที่ทำลายสภาพทางนิเวศวิทยาและวัฒนธรรมของชุมชนนั้นๆ เช่น ปะการัง สัตว์น้ำ พันธุ์ไม้ต่างๆ ที่ควรสงวนรักษาไว้

งานวิจัยของ ปิยาภรณ์ รัตนเจษฎา (2541 : 7-8) ได้ศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยวัดจากการกระทำหรือการแสดงออกของนักท่องเที่ยวในขณะที่ท่องเที่ยว ในลักษณะที่ช่วยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว โดยไม่ทำลายหรือทำให้สภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ไม่ก่อให้เกิดมลพิษ ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยสร้างรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่นด้วย ซึ่งพิจารณาจากพฤติกรรมใน 4 ด้าน คือ พฤติกรรมการศึกษาเรียนรู้สภาพแวดล้อมธรรมชาติ พฤติกรรมรักษาความสะอาด พฤติกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พฤติกรรมการเรียนรู้วัฒนธรรม วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น และช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ พฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกในลักษณะที่ช่วยรักษาสภาพแวดล้อมที่ดั่งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยฟื้นฟูพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยว และสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำ โดยการแนะนำ หรือห้ามปราม โดยได้ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจากแบบวัดของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 147-148) ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า

(2) พฤติกรรมรักษาระเบียบ

พฤติกรรมรักษาระเบียบ เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาระเบียบที่ดั่งเดิมของสถานที่ ไม่ทำลายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสถานที่ หรือไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อสถานที่ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหลายเรื่อง ได้ศึกษาโดยรวมเอาพฤติกรรมการส่งเสริมอนุรักษ์และพฤติกรรมการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือการรักษาระเบียบไว้ด้วยกัน ดังนั้นในหัวข้อนี้จะนำการวัดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรักษาระเบียบ การปฏิบัติ

ตามกฎหมายเกณฑ์ที่ปะปนอยู่กับการส่งเสริมอนุรักษ์ออกมา ดังงานวิจัยของ ชีวีวี เรือนสิงห์ (2541 : 33-38) ที่ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักศึกษา โดยมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรักษาระเบียบ คือ พฤติกรรมการรักษาความสะอาด ทั้งขยะลงถังขยะหรือบริเวณที่จัดไว้ให้ทิ้ง ไม่ขีดเขียนทำรอยถาวรไว้ในที่ที่ไม่สมควร การรักษาความสะอาดของบ้านเรือน และงานวิจัยของ สุวลัย ชำรงค์สกุลศิริ (2537 : 47) ได้ศึกษาพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องของนักเรียน การวัดพฤติกรรมการรักษาความสะอาด โดยการไม่ทิ้งขยะในที่ที่ไม่สมควร แต่ทิ้งลงในถังรองรับ

ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่น งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุขเสนต์ (2545 : 9) ที่ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งทำการวัดการกระทำหรือการแสดงออกของนักศึกษาในขณะท่องเที่ยว โดยการปฏิบัติตามกฎหมายของสถานที่ท่องเที่ยว ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมหรือสร้างมลพิษ เช่น การรักษาความสะอาด ไม่ทิ้งขยะเกลื่อน การไม่ขีดเขียนทำลาย ไม่เดินออกนอกเส้นทางที่ทางแหล่งท่องเที่ยวกำหนด ไม่ส่งเสียงดังอีกทีก ไม่หก/เด็ด/สัมผัส/หรือเก็บไปเป็นที่ระลึก อาทิ พันธุ์ไม้ ปะการัง กัลปังหา หินงอกหินย้อย เปลือกหอย ฯลฯ

งานวิจัยของ สุชาดา วรธะมานี (2542 : 32) ได้ศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของนักศึกษา โดยพิจารณาจากความสนใจในแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งเสริมความรู้ การอนุรักษ์ การรักษาสภาพแวดล้อม มีการเตรียมตัวก่อนเดินทาง ระหว่างการท่องเที่ยว และหลังการท่องเที่ยว โดยระหว่างการท่องเที่ยวนั้น เป็นการวัดการปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในแหล่งท่องเที่ยว นั้นๆ ซึ่งนับเป็นการเดินทางท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่างๆ โดยไม่รบกวนธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น

งานวิจัยของ ปิยาภรณ์ รัตนเชษฐา (2541 : 7) ได้ศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยวัดจากการกระทำหรือการแสดงออกของนักท่องเที่ยวในส่วนของ การรักษาความสะอาดภายในแหล่งท่องเที่ยวในขณะท่องเที่ยว ไม่ทำลายหรือทำให้สภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ไม่ก่อให้เกิดมลพิษ

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ พฤติกรรมรักษาระเบียบ หมายถึง การปฏิบัติตามกฎหมายของสถานที่ท่องเที่ยว หรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมหรือสร้างมลพิษให้กับแหล่งท่องเที่ยว โดยได้ใช้แบบวัดที่นำมาจากแบบวัดของ นิภาพร โชติสุขเสนต์ (2545 : 148-150) ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่า

2.3.2 สาเหตุของพฤติกรรม

รูปแบบที่สำคัญของทฤษฎีต่างๆ ที่ศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์ คือ รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (interactionism model) ซึ่งนักจิตวิทยาสังคมกลุ่มหนึ่งได้ประมวลทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่ใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมเอาไว้ (Magnusson and Endler. 1977 : 18-21) แล้วสรุปว่าพฤติกรรมมนุษย์อาจมีสาเหตุพร้อมกันได้ถึง 4 ประเภท คือ 1) ลักษณะสถานการณ์ปัจจุบัน 2) จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำ 3) จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์ หรือที่เรียกว่าปฏิสัมพันธ์แบบเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา แะต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลไก (mechanical interaction) อาจวิเคราะห์ได้โดยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง โดยมีตัวแปรทางจิตและสถานการณ์ที่เป็นตัวแปรอิสระ 2 ตัว และพฤติกรรมที่เป็นตัวแปรตาม 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบในตน (organismic interaction) เป็นตัวแปรสาเหตุอีกตัวหนึ่ง เป็นลักษณะทางจิตของบุคคลผู้กระทำที่เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคลกับจิตลักษณะเดิมของเขา ทำให้เกิดจิตลักษณะตามสถานการณ์ในบุคคลนั้นขึ้น เช่น ทศนคติต่อสถานการณ์นั้น หรือพฤติกรรมที่จะทำ ความวิตกกังวลตามสถานการณ์ ความเชื่ออำนาจในตนในเรื่องนั้น เป็นต้น

งานวิจัยที่เป็นวิเคราะห์หาสาเหตุทางด้านจิตใจของพฤติกรรมต่างๆ ของคนไทยนั้น งานวิจัยที่นำมาใช้ส่วนใหญ่จะยึดรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม ซึ่งเป็นรูปแบบที่ก้าวหน้าที่สุดในปัจจุบันของวิชาการทางจิตวิทยา ในรูปแบบการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมแบบปฏิสัมพันธ์นิยมนี้ ได้มีการเอาสาเหตุภายนอกหรือสาเหตุทางด้านสถานการณ์เข้ามาประกอบกับสาเหตุภายใน โดยการวิจัยเปรียบเทียบจิตลักษณะบางประการของผู้ที่อยู่อาศัยในสถานการณ์เดียวกัน หรือสถานการณ์ที่คล้ายกัน แต่ยังมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันว่าย่อมมีสาเหตุที่สำคัญจากจิตใจ เช่น จิตลักษณะเชิงจริยธรรม บุคลิกภาพ แรงจูงใจ คุณธรรม ค่านิยมต่างๆ ตลอดจนสติปัญญา และสุขภาพจิตที่แตกต่างกัน ในงานวิจัยที่เข้ามาตราฐานเหล่านี้จึงต้องมีการเลือกกลุ่มผู้ถูกศึกษาในกลุ่มเปรียบเทียบต่างๆ ซึ่งมีพฤติกรรมหนึ่งในปริมาณที่แตกต่างกัน ให้กลุ่มเหล่านี้มีความเท่าเทียมกันทางด้านสถานการณ์และลักษณะทางชีวสังคมของผู้ถูกศึกษา ทั้งนี้เพื่อขจัดอิทธิพลของสถานการณ์ออกจากปรากฏการณ์ที่ศึกษาเสียก่อน (นิภาพร โชติสุดเสนห์. 2545 : 10)

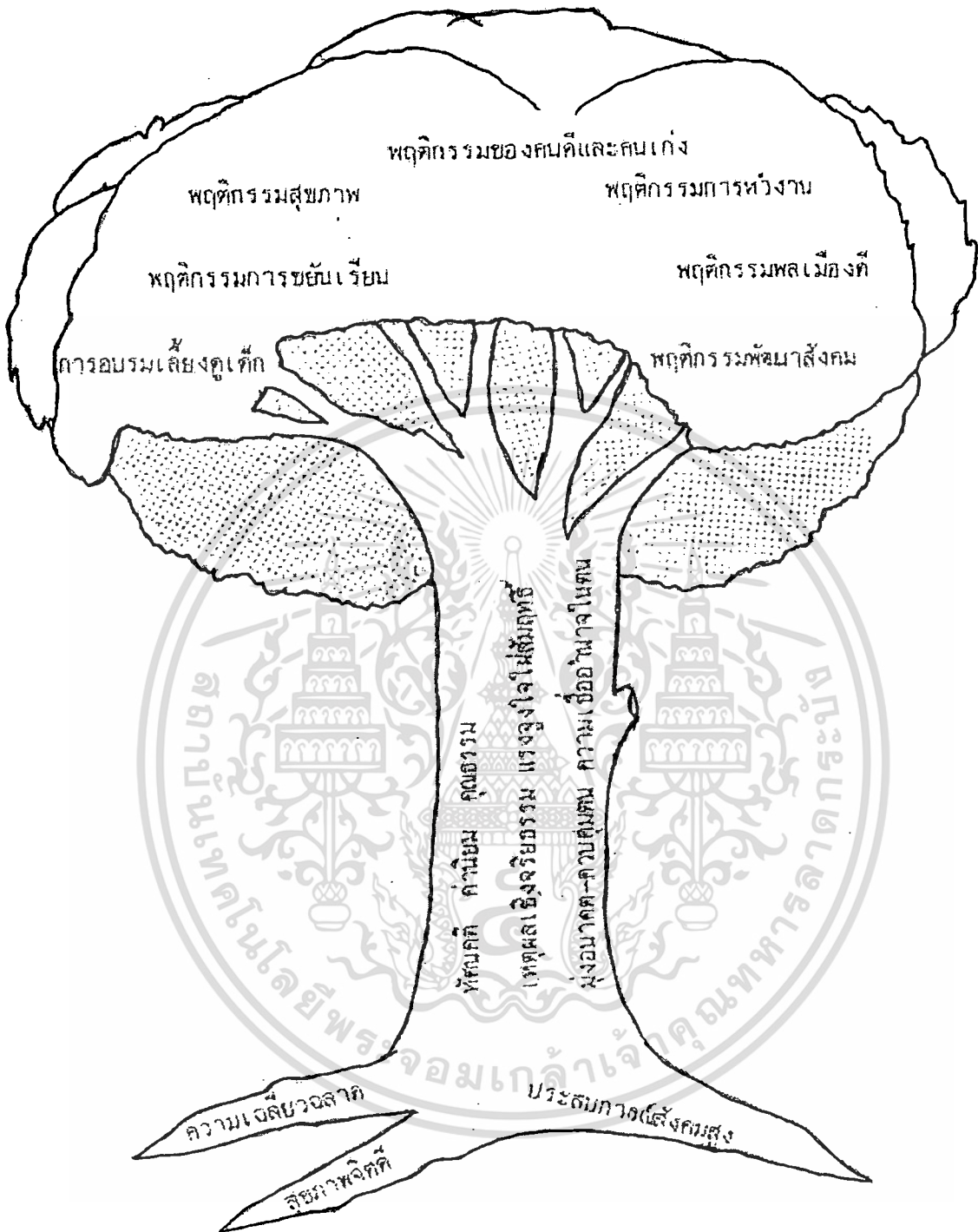
ในรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม จะต้องมีการศึกษาอิทธิพลร่วมระหว่างลักษณะทางจิตของผู้กระทำ กับลักษณะของสถานการณ์ที่พฤติกรรมนั้นปรากฏ โดยอาจจะศึกษาใน 2 วิธี คือ วิธีการศึกษาปฏิสัมพันธ์เชิงสถิติ และวิธีการศึกษาปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบของจิตลักษณะบางประการที่เกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้กระทำนั้น เช่น ทศนคติต่อสถานการณ์ การรับรู้ หรือการเห็นความสำคัญของสถานการณ์นั้น การให้ความหมายแก่สถานการณ์นั้น ซึ่งเป็นจิตลักษณะที่แตกต่างกันไปได้มากในแต่ละบุคคลที่ถูกศึกษา ทั้งๆ อยู่ในสถานการณ์เดียวกันหรือคล้ายกัน ทั้งนี้เพราะประสบการณ์เดิมทำให้การเรียนรู้และการรับรู้ในปัจจุบันแตกต่างกัน การวิจัยที่นำมาใช้เป็นหลักในการสร้างทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะนี้ ถ้าเป็นการวิจัยเชิงทดลองก็จะใช้ปฏิสัมพันธ์เชิงสถิติวิเคราะห์ ถ้าเป็นการวิจัยภาคสนามจะมีการศึกษาปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวในรูปแบบของจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ (ดวงเดือน พันธุมานาวิน. 2541 : 105-108)

การกำหนดกลุ่มตัวแปรเชิงเหตุของพฤติกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ครั้งนี้ กำหนดโดยยึดรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม โดยจะประมวลทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสาเหตุด้านจิตใจและด้านสถานการณ์ เพื่อกำหนดตัวแปรอิสระและสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

(1) ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

พฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นพฤติกรรมของการมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ทำหน้าที่พลเมืองดี ซึ่งเป็นลักษณะของคนดีและคนเก่งในสังคม การพัฒนาคนให้เป็นคนดี

และคนเก่งนั้น ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม เป็นทฤษฎีที่สรุปลักษณะทางจิตใจจากการวิจัยหลายสิบเรื่อง ที่ศึกษาคนไทยอายุ 6-60 ปี จำนวนเกือบครึ่งหมื่นในเหตุการณ์ต่างๆ ได้เปรียบเทียบพฤติกรรมต่างๆ ของการเป็นคนดีและคนเก่งเหมือนผลไม้บนต้น เช่น ผลมะม่วง การที่จะได้มะม่วงดกผลใหญ่หวานอร่อยบนต้นนี้ ลำต้น และรากจะต้องสมบูรณ์ ลักษณะทางจิตใจ 5 ประการเปรียบเสมือนส่วนลำต้นของต้นไม้จริยธรรม ซึ่งเป็นสาเหตุของพฤติกรรม ลักษณะทางจิตใจ 5 ประการนี้คือ 1) ทศนคติคุณธรรม ค่านิยมที่เที่ยงชองกับพฤติกรรมที่กำลังพิจารณาอยู่นั้น 2) เหตุผลเชิงจริยธรรม หรือการเห็นแก่ผู้อื่น ส่วนร่วม และหลักสากลมากกว่าการเห็นแก่ตัว 3) ลักษณะมุ่งอนาคต สามารถคาดการณ์ไกล และสามารถควบคุมตนให้อึดได้ รอได้อย่างเหมาะสม 4) ความเชื่ออำนาจในตนว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วจะต้องได้รับโทษและ 5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือความมุ่งมั่นบากบั่นฝ่าฟันอุปสรรคจนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ลักษณะทางจิตใจทั้ง 5 ประการนี้ถ้ามีมากในบุคคลใด บุคคลนั้นจะเป็นผู้มีพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งอย่างสม่ำเสมอ แต่ถ้าขาดลักษณะหลายประการมากเท่าใด บุคคลนั้นจะเป็นผู้ที่ไม่สามารถเป็นคนดีและคนเก่งได้ นอกจากลักษณะทางจิตใจ 5 ประการ ที่ลำต้นของต้นไม้จริยธรรมแล้ว พฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง จะเกิดได้ก็ต่อเมื่อบุคคลมีลักษณะทางจิตใจที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการคือ 1) สติปัญญา คือความเฉลียวฉลาด เหมาะสมกับอายุ เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็มีความสามารถทางการคิดที่เป็นนามธรรมชั้นสูงได้ 2) ประสพการณ์ทางสังคมหมายถึงการเข้าใจมนุษย์และสังคม รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และ 3) มีสุขภาพจิตดี ซึ่งหมายถึง การมีความวิตกกังวลน้อย หรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2539 : 54-55) ดังแสดงในภาพที่ 2.5

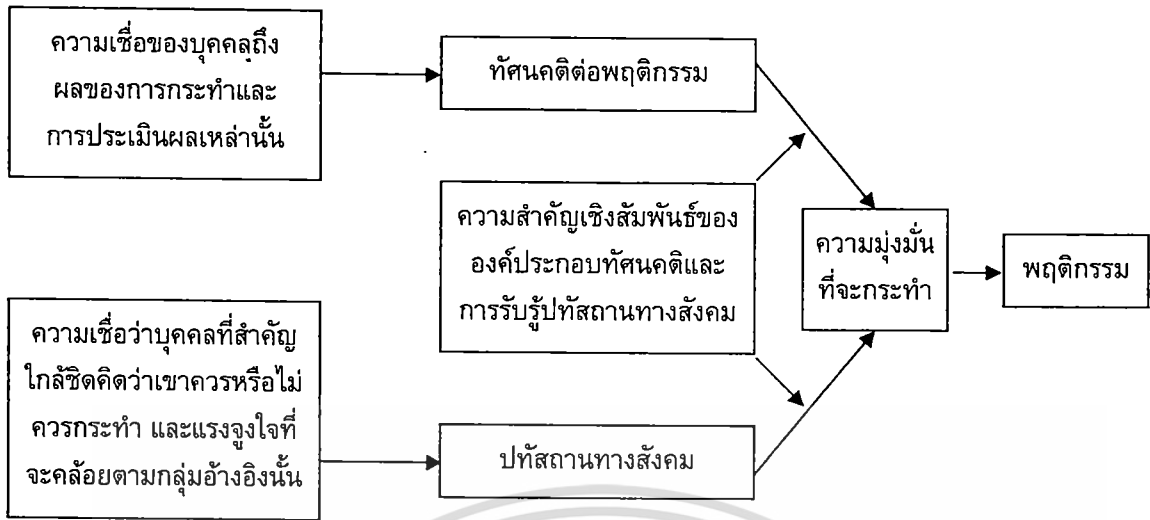

ภาพที่ 2.5 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบทางจิตใจของ พฤติกรรมคนดีและเก่ง

ที่มา : ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2548 : 5)

ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A Theory of Reasoned Action) ของ Aizen and Fishbein (1980) เป็นอีกทฤษฎีหนึ่งที่ใช้ในการทำนายและอธิบายพฤติกรรมซึ่งประกอบด้วยปัจจัยทางทัศนคติ และปัจจัยทางการรับรู้ทัศนคติทางสังคม ดังแสดงในแผนภาพที่ 2.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพ 2.6 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
ที่มา : Ajzen and Fishbein (1980 : 8)

Ajzen and Fishbein (1980 อ้างในปิยนันทร กลินสุวรรณ. 2538 : 10-11) ได้ค้นพบจากงานวิจัยหลายฉบับได้ข้อสรุปว่า ทัศนคติที่เป็นองค์ประกอบทางการมุ่งกระทำ สามารถทำนายพฤติกรรมได้ดีกว่าองค์ประกอบทางความรู้เชิงประเมินค่า และองค์ประกอบทางความรู้สึก โดยเรียกองค์ประกอบทางการมุ่งกระทำนี้ว่า ความมุ่งมั่นที่จะกระทำ (Behavior Intention) หมายถึงความโน้มเอียง หรือความพร้อมที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน และเสนอสูตรในการทำนายพฤติกรรม ผ่านความมุ่งมั่นที่จะกระทำ ร่วมกับตัวแปรปทัสถานทางสังคมต่อสถานการณ์นั้นๆ สำหรับตัวแปรปทัสถานทางสังคมนั้น คือการที่กลุ่มบุคคลมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง หรือมีความสำคัญกับผู้ศึกษายอมรับ และให้การสนับสนุนพฤติกรรมประเภทนั้น และเห็นว่าควรกระทำอย่างยิ่ง อีกตัวแปรหนึ่งคือ แรงจูงใจที่จะคล้อยตามปทัสถานทางสังคม มีสูตรดังนี้

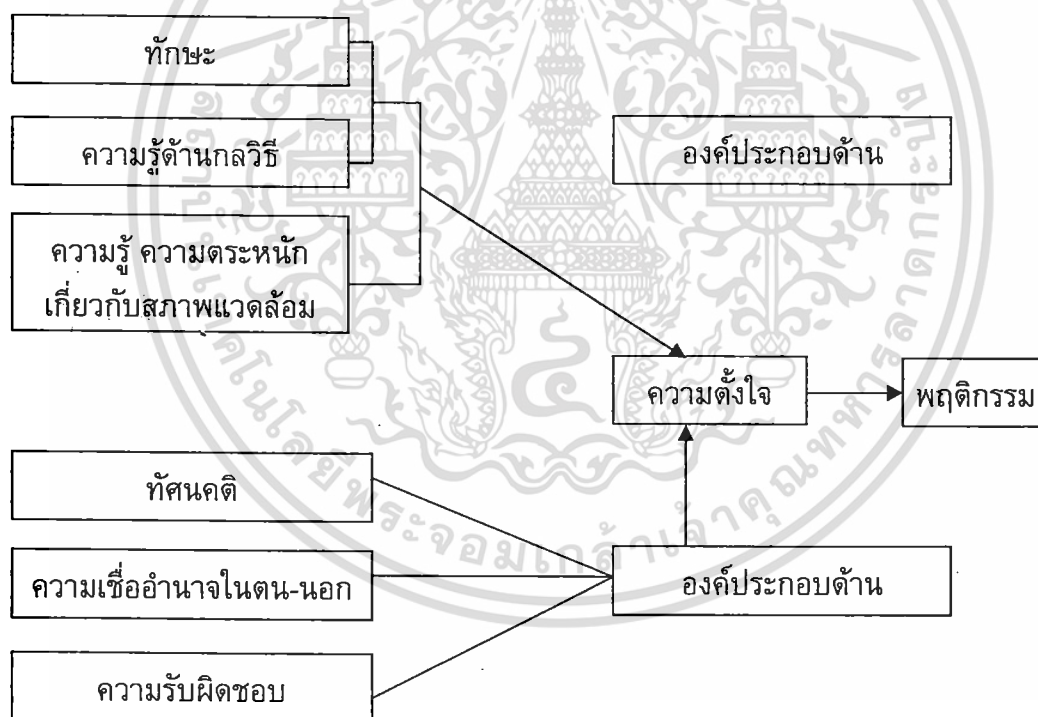
$$B-I = [AB] w_1 + [(NB) (MC)] w_2$$

- จากสมการ
- B = พฤติกรรม
  - I = ความมุ่งมั่นที่จะกระทำ
  - AB = ทัศนคติต่อพฤติกรรม
  - NB = ความเชื่อเกี่ยวกับปทัสถานในเรื่องนั้น
  - MC = แรงจูงใจที่คล้อยตามปทัสถานทางสังคม
  - w₁ , w₂ = การให้ความสำคัญหรือน้ำหนักแก่ตัวแปรนั้นๆ ตามลักษณะของผู้ถูกวัดว่าจะเป็นตัวของตัวเองมาหรือพึ่งพิงกลุ่มใดมาก

ทัศนคติต่อพฤติกรรมมีความสำคัญยิ่งขึ้นในการทำนายความมุ่งมั่นที่จะกระทำ ถ้าบุคคลนั้นมีประสบการณ์ในเรื่องนั้นมาก่อน ในขณะที่เดียวกันความสำคัญของปทัสถานทางสังคมในเรื่องของบุคคลขึ้นอยู่กับว่าบุคคลนั้นมีความเป็นตัวของตัวเอง กับการคล้อยตามปทัสถานทางสังคม มีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความขัดแย้งกันหรือสอดคล้องกันเพียงไร หากมีความสอดคล้องกันมาก ความเชื่อในปทัสถานทางสังคมในเรื่องนั้น จะเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายพฤติกรรมได้ดียิ่งขึ้นตามสูตรข้างต้น

จากการศึกษาของ Hines, et.al. (1985 อ้างในดุษฎี โยเหลา และประทีป จินนี. 2537 : 11-12) ซึ่งได้ทำการประมวลและสังเคราะห์งานวิจัยพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ที่ทำตั้งแต่ปี ค.ศ. 1971 จำนวน 128 เรื่อง โดยผู้วิจัยแบ่งตัวแปรออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มการรู้การคิด (Cognitive Variables) กลุ่มจิต-สังคม (Psycho-social Variables) หรือตัวแปรด้านบุคลิกภาพ และตัวแปรทางชีวสังคม (Demographic Variables) ผลพบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมคือ ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่นปัญหาและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อม ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีจัดการแก้ปัญหา ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน ทศนคติต่อพฤติกรรม ความรับผิดชอบ และการแสดงความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมและพบว่าตัวแปรด้านชีวสังคม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ มีขนาดอิทธิพลเล็ก จากนั้นได้นำผลที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยนี้ บวกกับผลการสังเคราะห์งานวิจัยของ Hines ในปี 1984 เสนอโมเดลเพื่อการอธิบายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมไว้ ดังแสดงไว้ในแผนภาพที่ 2.7

ภาพ 2.7 โมเดลเพื่ออธิบายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของ Hines และคณะ
ที่มา : Hines, et.al. (1985 อ้างในดุษฎี โยเหลา และประทีป จินนี. 2537 : 12)

จากโมเดลอธิบายได้ดังนี้ บุคคลที่แสดงความตั้งใจว่าจะทำพฤติกรรม น่าจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม มากกว่าบุคคลที่ไม่ได้แสดงความตั้งใจ และความตั้งใจของบุคคลเป็นผลมาจากตัวแปรหลายตัว ทั้งที่เป็นบุคลิกภาพและตัวแปรด้านการรู้คิด ซึ่งอธิบายได้ว่า ก่อนที่บุคคลแสดงความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม เขาจะต้องมีความรู้และ

ความตระหนักถึงสภาพปัญหา มีความรู้และทักษะพอเพียงต่อการแก้ปัญหา บวกกับมีลักษณะทางบุคลิกภาพที่ดี กล่าวคือ มีทัศนคติที่ดีต่อสภาพแวดล้อม มีความเชื่ออำนาจภายในตน และมีความรู้สึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย เมื่อบุคคลมีความพร้อมด้านความรู้ทักษะ ประกอบกับมีลักษณะทางบุคลิกภาพที่เหมาะสมแล้ว การที่เขาจะแสดงพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม อาจถูกกระตุ้น หรือปล้ำงโดยตัวแปรสภาวะแวดล้อม ได้แก่ สภาวะทางเศรษฐกิจ การบีบบังคับจากสังคมและทางเลือกที่จะแสดงพฤติกรรมขึ้น เช่น เขาอาจมีความรู้และทักษะสูง มีองค์ประกอบทางบุคลิกภาพที่ดี แต่ไม่บริจาคเงินเพื่อการขจัดสารพิษในชุมชน เพราะเขาไม่มีเงิน เป็นต้น จากโมเดลของ Hines, et.al. มีตัวแปรทางจิตลักษณะที่สอดคล้องกับตัวแปรในทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม และทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล คือ ทัศนคติ ความตั้งใจ ความเชื่อมั่นอำนาจในตน-นอกตน

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพฤติกรรมกรรทอ่งเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทยส่วนใหญ่ มักจะมุ่งความสำคัญไปที่ทางศึกษาความรู้และทัศนคติ ซึ่งไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมที่น่าปรารถนาในคนไทยเราได้ ทั้งนี้เพราะผู้รับการพัฒนาส่วนใหญ่ยังขาดจิตลักษณะสำคัญอื่นๆ เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตความสามารถควบคุมตน ลักษณะความเชื่อที่ว่าเราทำได้ หรือทำแล้วจะได้ผลตามต้องการ (ความเชื่ออำนาจในตน) การจะชักจูงคนให้เห็นประโยชน์ในสิ่งที่เป็นนามธรรมและกระทำเพื่อผู้อื่น เพื่อสังคมและเพื่อมนุษยชาติ (เหตุผลเชิงจริยธรรมชั้นสูง) นั้นต้องใช้จิตลักษณะอื่นๆ เป็นพื้นฐาน จึงจะสามารถสร้างทัศนคติที่เหมาะสมได้ และให้คงอยู่อย่างถาวรไม่เสื่อมสลายได้ง่าย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2539 : 55) ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้กำหนดจิตลักษณะเดิมที่ควรได้รับการพัฒนา ตามแนวทางของทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรมคือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน ในการศึกษาสาเหตุทางจิตลักษณะเดิมต่อพฤติกรรมส่งเสริมการทอ่งเที่ยวเชิงนิเวศ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1.1) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมส่งเสริมการทอ่งเที่ยวเชิงนิเวศ

ลักษณะมุ่งอนาคต (future orientation) หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นสิ่งที่จะเกิดกับตนในอนาคต และเล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคตนั้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามตา วรินทร์านนท์ และคณะ. 2536 : 38) ส่วนความสามารถในการควบคุมตนเอง (self control) ของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดใจรอได้ในสภาพการณ์ต่างๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคตแทนรางวัลเล็กน้อยซึ่งจะได้รับทันทีหรือการงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตน เพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมา หรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคตลักษณะมุ่งอนาคตนี้ตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันท์. 2520 : 35)

ความสามารถในการควบคุมตนเอง ประกอบด้วยลักษณะทางจิตใจหลายประการคือการมองเห็นความสำคัญของประโยชน์ที่จะมีมาในอนาคต มากกว่าประโยชน์ในปัจจุบัน การเลือกกระทำพฤติกรรมที่แสดงการอดใจรอได้ เพราะเชื่อว่าการกระทำของตน จะส่งผลให้เกิดผลดีตามมาตามที่ตนเองต้องการได้ และนอกจากนั้นความสามารถควบคุมตน ยังไม่เกี่ยวกับการไม่หวังผลจากภายนอก แต่บุคคลสามารถให้รางวัลตนเอง และลงโทษตนเองได้ โดยรางวัลที่ให้แก่ตนเองอยู่ในรูป

ของความพอใจในตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง ส่วนการลงโทษตนเองก็คือ การเกิดความไม่สบายใจวิตกกังวล และละอายใจ ลักษณะความเชื่อในผลแห่งความพยายามของตน และลักษณะการให้รางวัล และการลงโทษตนเองนั้น จะปรากฏในวัยรุ่นที่ได้รับการพัฒนาทางจิตใจอย่างเหมาะสมมาตั้งแต่เด็ก จนถึงปัจจุบัน ส่วนใหญ่เกิดจากการได้รับรางวัล และการลงโทษอย่างเหมาะสมกับเหตุ โดยผู้ใหญ่ที่มีเหตุผล และไม่ใช้อารมณ์ของตนเป็นที่ตั้ง ลักษณะเหล่านี้ โรงเรียนสามารถจะช่วยพัฒนาได้เป็นอย่างดีด้วยการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2539 : 92-93)

ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน จึงสามารถเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในปรากฏการณ์เดียวกัน โดยขั้นแรก มองเห็นประโยชน์ และเลือกที่จะรับผลดีในอนาคตแทนผลเล็กน้อยในปัจจุบัน ซึ่งเป็นลักษณะของการมุ่งอนาคต และในการที่จะได้ผลดีในอนาคตนั้น ต้องมีความอดทนเพื่อรอรับผลที่จะเกิดขึ้นหรือมีการควบคุมตนเป็นขั้นต่อมา ผู้ที่มุ่งอนาคตควบคุมตนจึงเป็นผู้ที่มองการณ์ไกล มุ่งประโยชน์ที่ดีกว่าในวันข้างหน้า ซึ่งตรงข้ามกับผู้ที่มึลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ หรือผู้ที่มุ่งปัจจุบันสูง มักจะขาดความอดทนในการรอผลดีที่จะเกิดในอนาคตจึงมีพฤติกรรมในทางลบ เช่น โกงการเล่น เกม การทะเลาะวิวาท ส่วนผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรม ที่แสดงถึงความเป็นคนดีและคนเก่ง ดังเช่น

งานวิจัยของ พระมหาชินวุฒิ ฐมมานุโช (ทองพิมพ์) (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้คุณค่า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และมีการปฏิบัติทางพุทธมามีพฤติกรรมการบริโภคอาหารและพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้คุณค่า มากกว่านักเรียนประเภทตรงข้าม โดยพบผลในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนน้อย และกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อย

งานวิจัยของ ฐานันตร์ เปียศิริ (2545 : 169,172,176) พบว่า ในกลุ่มรวมลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัว และพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวม โดยร่วมกับตัวแปรอื่นทางด้านจิตลักษณะ และสถานการณ์ อีก 6 ตัว ทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัว และพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมของนักเรียนได้ 37.7 , 41.7 และ 37.9 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ โดยตัวทำนายลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .31 , .26 และ .31 ตามลำดับ

งานวิจัยของ วรณี วรรณชาติ (2541 : 81, 193, 196) พบว่า ในกลุ่มรวมลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -.48 และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวมลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สอง ของพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเอดส์ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการคบเพื่อน

แบบเสียงเอดส์ได้ 33.7% และยังพบผลเช่นเดียวกันในกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัว และกลุ่มนักศึกษาย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัว

งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสนต์ (2545 : 79) พบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมทางท่งเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม ที่สำคัญคือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มกรุงเทพฯ กลุ่มนักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก และกลุ่มนักศึกษาที่รับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวว่ามีลักษณะที่ดีน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 26.8% และยังพบผลเช่นเดียวกันในกลุ่มย่อยอีก 6 กลุ่ม นอกจากนี้ยังพบว่า ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมรักษาระเบียบ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะสามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมรักษาระเบียบได้ 33.6% และพบผลเช่นเดียวกันในกลุ่มย่อยอีก 3 กลุ่ม

งานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 116) พบว่า ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สามของพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะสามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ 45.2% ซึ่งพบผลเปอร์เซ็นต์การทำนายมากที่สุดคือ กลุ่มที่มีผลการเรียนสูง และพบผลการทำนายต่ำสุดในกลุ่มผลการเรียนต่ำ

งานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546 : 59-62, 101-104) พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน และพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .47, .42 และ .53 เรียงตามลำดับ และยังพบอีกว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดทรัพยากร 3 ตัวแปร คือ 1) พฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่าย ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่หนึ่ง โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายได้ 40.0% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม 2) พฤติกรรมประหยัดเวลา ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สี่ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดเวลาได้ 44.0% และ 3) พฤติกรรมประหยัดวัสดุและพลังงาน ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เป็นตัวทำนายสำคัญ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 7 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดวัสดุและพลังงานได้ 44.0%

และงานวิจัยของ จิระเสกข์ ตรีเมทสุนทร และไพฑูรย์ พิมพ์ดี (2550 : 71-72) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตนาเชิงพฤติกรรมการประหยัดพลังงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่ร่วมโครงการมหาวิทยาลัยรวมพลังหารสอง พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานของนักศึกษาที่สำคัญตัวหนึ่ง

จากการศึกษางานวิจัยต่างๆ พบได้ว่า พฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจัดเป็นพฤติกรรมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง โดยพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นพฤติกรรมที่ช่วยรักษาทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติให้ยั่งยืน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของตนเองและลูกหลานในอนาคต ด้วยการเสียสละความสะดวกสบาย ความฟุ่มเฟือยในปัจจุบันลง ซึ่งหมายถึงการรู้จักควบคุมตนเอง เพื่อมุ่งหวังประโยชน์ที่ดีกว่าในวันข้างหน้า

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามดา วนินทานนท์ และคณะ (2536) ในเรื่องลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักศึกษาวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า โดยการรายงานถึงนิสัยและการปฏิบัติของตนเองในชีวิตประจำวันที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะนี้

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ทำให้คาดได้ว่า สมาชิก อบต. ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มากกว่าสมาชิก อบต. ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ

(1.2) สุขภาพจิตดีกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สุขภาพจิตดี หมายถึง การมีความวิตกกังวลน้อยหรืออยู่ในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามดา วนินทานนท์ และคณะ. 2536 : 38) สุขภาพจิตที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นแก่การรับรู้สภาพแวดล้อมได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และเรียนรู้สภาพแวดล้อมได้มาก แม้บุคคลจะมีสติปัญญา มีประสบการณ์ทางสังคมมาก แต่ถ้าสุขภาพจิตไม่ดี ก็จะไม่สามารถได้รับประโยชน์จากประสบการณ์นั้นอย่างเต็มที่ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2543 : 90) ในความหมายสุขภาพจิตของมนุษย์ (Jahoda, 1970 อ้างใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม. 2524 : 3-4) ได้รวบรวมเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาสุขภาพจิตของบุคคลที่ใช้แพร่หลายในวิชาจิตวิทยา 6 ประเภท คือ ทัศนคติต่อตนเอง ความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถควบคุมสภาพแวดล้อม ความเจริญเติบโต พัฒนาการและความเป็นจริงแห่งตน การรับรู้ความเป็นจริงและบูรณาการของบุคลิกภาพ เกณฑ์การพิจารณาทั้ง 6 ประเภท นี้แสดงถึงลักษณะสุขภาพจิตที่ดีของบุคคล

สุขภาพจิต เป็นจิตลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะอื่นๆ และพฤติกรรมของบุคคล ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีจะเป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลน้อยหรืออยู่ในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ รู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมงานวิจัยของ วรณีย์ วรณชาติ (2541 : 56, 193) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอตส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย จำนวน 325 คน พบว่า นักศึกษาชายที่มีสุขภาพจิตดีน้อยเป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอตส์สูงกว่า นักศึกษาชายผู้ที่มี

สุขภาพจิตดีมาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำ กลุ่มที่บิดาและมารดามีการศึกษาต่ำ และกลุ่มที่อายุน้อย และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวม สุขภาพจิตดี มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -.29

งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสน่ห์ (2545 : 99) พบว่า ในกลุ่มรวมสุขภาพจิต เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการรักษาระเบียบ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 10 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ และลักษณะสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการรักษาระเบียบได้ 37.6% ผลเช่นนี้ ยังพบในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

งานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 160) พบว่า ในกลุ่มฐานะครอบครัวต่ำ สุขภาพจิตดี เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สอง ของพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างชยะ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 2 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างชยะได้ 27.8% -

งานวิจัยของ ฐานันตร์ เปียศิริ (2545 : 169) พบว่า ในกลุ่มรวมสุขภาพจิตดีเป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 6 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ และสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวของนักเรียนได้ 37.7 เปอร์เซ็นต์ และตัวทำนายสุขภาพจิตดี มีค่าเบต้า เท่ากับ .09

งานวิจัยของ พระมหาชินวุฒิ ธมฺมานนฺโท (ทองพิมพ์) (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้คุณค่า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก ได้รับการอบรมจากโรงเรียนมาก และเห็นแบบอย่างจากครอบครัวมาก เป็นผู้ที่มีความคิดที่ต่อพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้คุณค่า มากกว่านักเรียนประเภทตรงข้าม โดยพบผลในกลุ่มนักเรียนชาย

งานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546 : 59-62, 101) พบว่า สุขภาพจิตมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน และพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .43 .32 และ .34 เรียงตามลำดับ และยังพบอีกว่าในกลุ่มรวม สุขภาพจิต เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สามของพฤติกรรมประหยัดเวลา โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์สามารถทำนายความแปรปรวน พฤติกรรมประหยัดเวลาได้ 44.0% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

สุขภาพจิตดี เป็นสาเหตุของสาเหตุของพฤติกรรมคนดีและคนเก่ง จึงคาดว่าความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วย เนื่องจากผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดี จะเป็นผู้ที่สามารถรับรู้สภาพความเป็นจริงได้ดี มีความเชื่อมั่น ในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ และเสริมสร้าง สภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นได้ ส่วนผู้ที่มีสุขภาพจิตเสื่อม ซึ่งมีความสับสน ย่อมไม่สามารถรับรู้สภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และไม่สามารถร่วมแสดงพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้

การวัดสุขภาพจิตในการวิจัยนี้ ได้ใช้แบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิณ, งามตา วณิชานนท์ และคณะ (2536) ในเรื่องลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักศึกษาวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ทำให้คาดได้ว่าสมาชิก อบต.ที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มากกว่าสมาชิก อบต.ที่มีสุขภาพจิตดีน้อย

(1.3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดให้สำเร็จไปด้วยดี ทั้งในด้านการแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ หรือแข่งขันกับผู้อื่น มีการกำหนดเป้าประสงค์ที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง ตลอดจนมีความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ที่ขวางกั้นและมีการวางแผนระยะยาวที่จะต่อสู้เพื่อความสำเร็จ มีความสบายใจเมื่อประสบผลสำเร็จและมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความล้มเหลว และ McClelland ได้ศึกษาพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อความเจริญหรือความเสื่อมของประเทศชาติ ทั้งนี้ เพราะผลจากการวิจัยปรากฏว่าประชากรในประเทศที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากกว่าประเทศที่มีประชากรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ทั้งนี้เพราะคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีลักษณะกระตือรือร้น และมานะบากบั่นในการทำงานใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และให้เกิดประโยชน์สูงสุด (McClelland. 1953 : 197)

ตามทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ Atkinson (1964 : 264) ได้กล่าวว่า สิ่งที่กระตุ้นหรือผลักดันให้บุคคลประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์นั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสามประการคือ 1) สิ่งที่น่าพอใจใจเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย แรงจูงใจที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จ ความเข้มของความมุ่งหวัง หรือโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ และค่าของสิ่งล่อใจ 2) สิ่งที่น่าพอใจใจเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว โอกาสที่จะประสบความล้มเหลว และค่าเฉลี่ยของสิ่งล่อใจที่เป็นเป้าหมายของความล้มเหลว และ 3) สิ่งยั่วยุภายนอกที่ทำให้อยากทำกิจกรรมนั้น

ในการศึกษาพฤติกรรมของคนที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นมีมากมาย เช่น งานวิจัยของ สุขสมร ประพัฒน์ทอง (2521 : 72) พบว่า การเล่นนิทานที่มีคุณค่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับการใฝ่สัมฤทธิ์มาก ควบคู่กับการสอนทันตอนามัยในการแปรงฟันอย่างถูกวิธี ทำให้เด็กนักเรียนประถมปีที่ 3 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีคะแนนสุขภาพปากและฟันดีขึ้น และ สุขสมร ประพัฒน์ทอง และคณะ (2526) ยังอีกพบว่า การเล่นนิทานในทำนองเดียวกันให้เด็กอายุ 7-10 ปี ร่วมกับการเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองตั้งแต่อายุ 3-5 ปี ทำให้เด็กมีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ มากกว่าเด็กที่ได้ฟังนิทานประเภทอื่น นอกจากนี้งานวิจัยของ นีออน พิณประดิษฐ์ (2544 :127) ศึกษาพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการ ตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 1,209 นาย พบว่า ในกลุ่มรวม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่หนึ่งของพฤติกรรมการทำงานทั่วไปของตำรวจสัญญาบัตร และตำรวจชั้นประทวน โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมการทำงานทั่วไปของตำรวจสัญญาบัตร และตำรวจชั้น

ประทวนได้ 36.43% และ 39.78% ตามลำดับ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ยังเป็นจิตลักษณะที่สำคัญทั้ง พฤติกรรมการทำงานทั่วไปและการทำงานเฉพาะสาย โดยทำนายได้สูงสุดในสายงานสอบสวน 40%

การวิจัยของ ฐานันดร เปียศิริ (2545 : 169,172) พบว่า ในกลุ่มรวมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว และพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าใน ครอบครัว โดยร่วมกับตัวแปรอื่นทางด้านจิตลักษณะ และสถานการณ์ อีก 6 ตัว ทำนายพฤติกรรม การใช้ไฟฟ้าส่วนตัว และพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวของนักเรียนได้ 37.7 และ 41.7 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ โดยตัวทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าเบต้า เท่ากับ .14 และ .12 ตามลำดับ

งานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546 : 59-62, 101-104) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน และพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์เท่ากับ .51, .47 และ .40 เรียงตามลำดับ และยังพบอีกว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถ ทำนายพฤติกรรมประหยัดทรัพยากร 3 ตัวแปร คือ 1) พฤติกรรมประหยัดเวลาในกลุ่มรวม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับสอง โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิต ลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวน พฤติกรรมประหยัดเวลาได้ 44.0% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยอีก 5 กลุ่ม 2) พฤติกรรม ประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน ในกลุ่มรวม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ สามของ โดยร่วมกับ ตัวแปรอื่นอีก 7 ตัว ทางด้านจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และ สถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงานได้ 44.0% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยอีก 5 กลุ่ม และ 3) พฤติกรรมประหยัดในการใช้จ่าย ในกลุ่มรวม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิต ลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวน พฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายได้ 40.0% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

และงานวิจัยของ อารมณ สนานภู (2544 : 76, 90) พบว่า ในกลุ่มรวม แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมการประหยัดการใช้จ่าย โดยร่วมกับตัว แปรอื่นอีก 6 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรม การประหยัดการใช้จ่าย 36.8% และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนาย สำคัญลำดับที่สามของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรโดยรวม โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 5 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมการประหยัด ทรัพยากรโดยรวมได้ 59.7%

จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นส่งผลต่อพฤติกรรม เป็นตัวผลักดันให้เกิดพฤติกรรม ที่น่าปรารถนา เช่น มีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น มีพฤติกรรมการทำงานสูงขึ้น มีพฤติกรรมการ ประหยัดเวลาสูงขึ้น มีพฤติกรรมการประหยัดวัสดุและพลังงานสูงขึ้นและมีพฤติกรรมการประหยัด การใช้จ่ายขึ้น ดังนั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในงานวิจัยนี้ หมายความว่าถึง ความปรารถนาหรือความ

มุ่งมั่นของสมาชิก อบต.ที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยทำงานอย่างมานะบากบั่น พันฝ่าอุปสรรค เพื่อให้จะให้การทำงานหรือการแก้ปัญหาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ รู้จักกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง

การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้ข้อคำถามซึ่งปรับปรุงจากแบบวัดของ จูอันดร์ เปียศิริ (2545 : 260-274) ที่ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว มีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ทำให้คาดได้ว่าสมาชิก อบต.ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าสมาชิก อบต.ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

(1.4) ความเชื่ออำนาจในตนกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ความเชื่อในอำนาจในตน หมายถึง ความตระหนักว่าสิ่งต่างๆ ที่เกิดกับตนไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการกระทำของตนเองแทบทั้งสิ้น ตรงข้าม กับผู้ที่เชื่ออำนาจนอกตน ซึ่งเป็นผู้ที่คิดว่าสิ่งที่เกิดกับตนนั้นขึ้นกับโชคเคราะห์ ความบังเอิญ หรือ เกิดจากการกระทำของผู้อื่นมากกว่าที่จะเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน,งามตา วณิชทานนท์ และคณะ. 2536 : 38)

ความเชื่ออำนาจในตน มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพ และสามารถใช้ทำนายพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลได้ พบว่าเด็กที่มีความเชื่ออำนาจภายในตน จะเป็นผู้ที่ทำให้ชีวิตของตนสนุกสนานได้เสมอ มีความสุขใจในสภาพที่ตนเป็น มีความวิตกกังวลน้อย เพราะรู้จักประเมินจุดเด่นจุดด้อยของตนได้อย่างแม่นยำ สามารถต่อสู้ให้กับสังคมและแก้ปัญหาส่วนตัว ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และมีความรับผิดชอบในพฤติกรรมที่เกิดขึ้น (Moursund. 1976) มีความกระฉับกระเฉงว่องไว เห็นคุณค่าของกาลเวลา สามารถปรับตัวได้ทุกสถานการณ์ (Rotter. 1966 : 2) จากงานวิจัยของ Hollander (1981 : 123) พบว่า ความเชื่ออำนาจในตน จะเป็นแรงจูงใจให้บุคคลกระทำสิ่งที่ตนรับผิดชอบให้สัมฤทธิ์ผล และมีความพยายามมากกว่าบุคคลที่มีความเชื่ออำนาจนอกตน

บุคคลแต่ละคนอาจมีความแตกต่างกันในเรื่องปริมาณและความรุนแรงของความรูสึกในด้านการทำนายหรือควบคุมสภาพแวดล้อม บางคนจะรู้สึกว่าเขามีอำนาจ หรือความสามารถที่จะปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นหรือสามารถ ควบคุมเหตุการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับตนได้และเชื่อว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่ตนได้รับเกิดจากการกระทำของตนเอง บุคคลประเภทนี้เรียกว่า ผู้ที่เชื่ออำนาจภายในตน (Internal locus of control) ส่วนบางคนจะรู้สึกอยู่ตลอดเวลาว่าเขาไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมรอบตัว และไม่สามารถควบคุมสภาพการณ์ต่างๆ ได้ เพราะเชื่อว่าสิ่งต่างๆ นั้นเกิดจากอิทธิพลของปัจจัยภายนอกซึ่งเขาไม่อาจเข้าไปเกี่ยวข้องได้เลย เช่น โชคกลางอำนาจเหนือธรรมชาติ หรืออำนาจของคนอื่น บุคคลประเภทนี้เรียกว่า พวกที่เชื่ออำนาจภายนอกตน (External locus of control) (Rotter. 1996 อ้างใน ชีรวัดน์ นิจนตร. 2526 : 67)

การที่บุคคลจะมีลักษณะเชื่ออำนาจในตน หรือเชื่ออำนาจนอกตนนั้น เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลตั้งแต่วัยทารกจนเป็นผู้ใหญ่ หากเขามีการรับรู้สภาพแวดล้อมทางจิต และสังคมอันเกิดขึ้นได้ทั้งในสังคมที่ยากจน และสังคมที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งหมายถึงการได้รับรางวัล และการโดนลงโทษอย่างไม่สม่ำเสมอ โดยได้รับในเวลา และปริมาณที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ได้รับเลยในบางครั้ง และในบางครั้งก็ได้รับโดยไม่ได้ทำอะไร จะทำให้บุคคลรู้สึกขาดความสามารถในการทำนาย และควบคุมได้ ทำให้เกิดการขัดแย้ง คับข้องใจ วิตกกังวล จึงเกิดค่านิยมความเชื่อ ทศนคติ แรงจูงใจ พฤติกรรม และความสามารถในการเรียนรู้ที่บกพร่อง จึงโทษโชคชะดาราตีมากกว่าปกติ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2527) ในสภาพแวดล้อมนี้เอง จะทำให้บุคคลเกิดปฏิกริยา 2 ประการ ประการแรก คือ ถ้าบุคคลคิดว่าสามารถควบคุมผลได้ และผลนั้นมีความกังวล คับข้องใจ และแสดงออกโดยการก้าวร้าว ประการที่สอง ถ้าบุคคลเคยชินกับสภาพแวดล้อม และปรับตัวเข้ากับสภาพความไม่สอดคล้องระหว่างความพยายามกับผลได้ บุคคลนั้นก็กลายเป็นคนเฉื่อยชา ท้อแท้ และหมดหวัง ส่วนบุคคลที่รับรู้ว่าจะทำนาย หรือควบคุมผลที่เกิดขึ้นได้ รางวัลหรือการลงโทษที่ได้รับ เกิดจากผลแห่งการกระทำของตนเอง บุคคลนั้นจะมีความกระตือรือร้นต่อความเป็นไปของสภาพแวดล้อม ที่จะมีประโยชน์ต่อพฤติกรรมในอนาคตของเขา จะพยายามปรับปรุงสภาพการณ์ต่างๆ ให้ดีขึ้นตามลำดับขั้น ให้คุณค่าของทักษะหรือผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากความพยายามเป็นสำคัญ รวมทั้งไม่ยอมให้ใครมาชักจูงโดยไม่มีเหตุผล (Rotter. 1966 อ้างใน ชีรวีตร นิจเนตร. 2526 : 69) ดังนั้น ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนจะเชื่อมั่นว่าการกระทำของตนเองสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นได้ ตรงข้ามกับลักษณะของผู้ที่เชื่ออำนาจนอกตน ซึ่งจะก้าวร้าว หรือวางเฉย ปล่อยให้การแก้ไขปัญหาล้อมเป็นหน้าที่ของผู้อื่นหรือปล่อยให้ไปตามธรรมชาติ

จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory) อธิบายได้ว่า ความคาดหวังเช่นนี้ จะก่อตัวขึ้นจากพฤติกรรมหรือเหตุการณ์เฉพาะอันใดอันหนึ่งก่อน แล้วจึงขยายไปครอบคลุมพฤติกรรมหรือเหตุการณ์อื่นๆ จนกลายเป็นทัศนคติหรือบุคลิกภาพที่สำคัญในตัวบุคคล นอกจากนั้นผลตอบแทนที่ได้รับแต่ละครั้ง ยังอาจทำให้ความคาดหวังครั้งต่อไปสูงขึ้น หรือต่ำลงได้อีกด้วยความเชื่ออำนาจในตนจึงเป็นตัวแปรที่สามารถทำนาย และเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่างๆ ของคนเรา

งานวิจัยที่ศึกษาพฤติกรรมของคนที่เกี่ยวข้องกับความเชื่ออำนาจในตนนั้นพบว่ามีหลากหลาย เช่นงานวิจัยของ สุรพร กิตติสารวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมดี (2550 : 69-80) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า ความเชื่อในอำนาจตน เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักศึกษาที่สำคัญตัวหนึ่ง

งานวิจัยของ วิชัย เอียดบัว (2534) ซึ่งศึกษาการยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการของครูสายงานผู้ปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งชายและหญิง จำนวน 168 คน พบว่า ลักษณะทางจิต คือครูที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูงที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมใน

การยอมรับนวัตกรรม อย่างเด่นชัด การยอมรับนวัตกรรมเป็นการรับรู้สิ่งใหม่ที่เป็น และมีประโยชน์

งานวิจัยของอุบล เลี้ยววาริณ (2534) ได้ศึกษาความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 358 คน มีอายุระหว่าง 18-45 ปี โดยเป็นผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐบาล 174 คน และผู้ปฏิบัติงานในโรงงานหรือบริษัทต่างๆ 186 คน พบว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมสุขภาพ มีความเชื่ออำนาจในตนเองเกี่ยวกับสุขภาพและมีลักษณะมุ่งอนาคตมากเพียงใด จะมีพฤติกรรมการกินที่เหมาะสม พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการเสพยาที่เป็นโทษ และพฤติกรรมการรักษาอนามัยส่วนบุคคล มากขึ้นตามไปด้วย

งานวิจัยของ ดุษฎี โยเหลา และประทีป จินฉวี (2537 : 75) ศึกษาครูประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,148 คน พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำพฤติกรรมอนุรักษ์น้ำ ส่งผลทางตรงต่อความตั้งใจจะอนุรักษ์น้ำทั้งสามพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือการประหยัดน้ำ การไม่ทำให้เกิดมลพิษในน้ำ และการขุดลอกท่อระบายน้ำ

และงานวิจัยของ Hines, et.al. (1985) ที่ได้ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยใช้การวิเคราะห์เมตา ซึ่งได้จัดกลุ่มตัวแปรความรู้สึกเชื่อในประสิทธิภาพของตน และความเชื่ออำนาจภายในตนไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน เนื่องจากความเชื่ออำนาจภายในตนและความรู้สึกเชื่อในประสิทธิภาพของตนมีความหมายที่คล้ายคลึงกันพบว่า ความเชื่ออำนาจภายในตนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ($r = .37$) โดยผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนมากเท่าใด ก็มีพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้นตามไปด้วย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามตา วณิชานนท์ และคณะ (2536) ในเรื่องลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักศึกษาวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่า

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ทำให้คาดได้ว่าสมาชิก อบต.ที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า สมาชิก อบต.ที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ

(2) ปัจจัยด้านสถานการณ์กับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สถานการณ์ (situation) หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นบุคคลและไม่ใช่มบุคคล ซึ่งอยู่ในสภาวะที่บุคคลกำลังจะมีพฤติกรรม (ซูดา จิตพิทักษ์. 2525 : 71-74) ทั้งใกล้และไกลตัวผู้ถูกศึกษา ทั้งที่สะสมมาในอดีตและรับรู้ในปัจจุบัน โดยในครั้งนี้ได้กำหนดสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่คาดว่าจะส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อค้นหาว่าสมาชิก อบต.ในสภาพแวดล้อมแบบใดที่จะมีจิตลักษณะและพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้มากกว่า ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(2.1) การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว

การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง การรับทราบของบุคคลถึงสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวว่า สะอาดเรียบร้อย หรือสกปรก มีสภาพของชยะกลาดเคลื่อน มีการขีดเขียนทำลาย หรือมีสภาพเสื่อมโทรมมากน้อยเพียงไร (จุพาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. 2528 อ้างถึงใน นิภาพร โชติสุดเสนห์. 2545 : 11)

นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 11) กล่าวว่า การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์ รักษาระเบียบวินัย ซึ่งเป็นลักษณะทางจิตวิทยาอย่างหนึ่งที่ว่า หากบุคคลเข้าไปอยู่ในบริเวณที่สะอาดโล่งเรียบร้อย บุคคลนั้นจะไม่กล้าเป็นบุคคลแรกที่ทำลายความสะอาดนั้น เนื่องจากเกิดความประทับใจ และความเคารพในสถานที่ เกิดความรักและอิมเมจอันมีผลทำให้มีพฤติกรรมการทำลายสถานที่ท่องเที่ยวน้อยลง แต่หากบุคคลเข้าไปอยู่ในสถานที่ที่สกปรก มีชยะก่กลาดเคลื่อน บุคคลจะมีความเคารพในสถานที่น้อยลง การแสดงพฤติกรรมในเชิงทำลายจึงมีแนวโน้มมากขึ้น ซึ่ง นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 75-77) ก็ได้ทำการวิจัยโดยพบว่า พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวกับการมุ่งอนาคตควบคุมตน โดยพบผลในกลุ่มเพศชาย และกลุ่มกรุงเทพฯ

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบวัดซึ่งปรับปรุงมาจากแบบวัดของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 150-152) ในเรื่อง "ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย" ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ทำให้คาดได้ว่าสมาชิก อบต.ที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวว่ามีลักษณะที่ดีมาก เป็นผู้ที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า สมาชิก อบต.ที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวว่ามีลักษณะที่ด้อย

(2.2) การรับรู้ทัศนคติทางสังคม

การรับรู้ทัศนคติทางสังคม หมายถึง การรับรู้ของบุคคลว่า ผู้ที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาควรกระทำหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น หากบุคคลรับรู้ว่าเขาให้ความสำคัญคิดว่าเขาควรกระทำมากเท่าใด เขาก็จะมีแรงจูงใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น ก็จะกดดันให้เขาหลีกเลี่ยงที่จะทำพฤติกรรมนั้น (Ajzen & Fishbein. 1980 : 57)

คนสำคัญใกล้ชิดหรือกลุ่มอ้างอิงของบุคคล ต้องมีความเด่นชัด หรือมีอิทธิพลพอที่จะทำให้บุคคลคล้อยตามได้ อาจเป็นพ่อ แม่ ครู พี่ น้อง หรือคนใกล้ชิดอื่นๆ และอาจเปลี่ยนแปลงไปตามพฤติกรรมแต่ละอย่าง การรับรู้ของแต่ละบุคคลจึงแตกต่างกัน การวัดความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงที่คิดว่าเขาควรกระทำ หรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้นเพียงอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอ ที่จะทำนาย หรืออธิบายทัศนคติทางสังคมได้ แต่จะต้องวัดแรงจูงใจที่คล้อยตามกลุ่มที่อ้างอิงนั้นด้วย ดังนั้นการรับรู้ทัศนคติทางสังคมจึงวัดได้จาก ผลรวมทั้งหมดของผลคุณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มใกล้ชิด กับแรงจูงใจที่คล้อยตามกลุ่มใกล้ชิด (Ajzen & Fishbein. 1980 : 75)

ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ปทัสถานทางสังคมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรม ร่วมกับทัศนคติต่อพฤติกรรม Fishbein (1975 อ้างในงามดาว นินทานนท์. 2535 : 261) ได้ประมวลผลงานวิจัยที่ใช้หลักเกณฑ์ตามหลักทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล 13 เรื่อง พบผลที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การใช้ทัศนคติกับปทัสถานทางสังคมเพื่อทำนายความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรมนั้นมีความแม่นยำสูง กล่าวคือทำนายได้สูงถึง 56% ทฤษฎีนี้มีผู้นำมาใช้อธิบายพฤติกรรมต่างๆ อย่างกว้างขวาง รวมทั้งพฤติกรรมที่พึงปรารถนาในสังคม และพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังเช่นงานวิจัยของ มนชิตา ทองก้อน (2546) ได้ศึกษาเจตคติการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า เจตคติกับความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กัน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ บิดามารดา เพื่อนสนิท และญาติพี่น้อง และเจตคติในด้านเกี่ยวกับการมีสุขภาพที่ดีควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยสามารถทำนายความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาได้ ซึ่งมีรูปแบบการทำนาย 4 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ รูปแบบที่ 2 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ และบิดามารดา รูปแบบที่ 3 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ บิดามารดา และเพื่อนสนิท รูปแบบที่ 4 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ บิดามารดา เพื่อนสนิท และญาติพี่น้อง งานวิจัยของ ปิยฉัตร กลิ่นสุวรรณ (2538 : 141-142) ได้ศึกษาพระสงฆ์นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 260 รูป พบว่าพระสงฆ์ที่มีความมุ่งมั่นมากในการมีส่วนร่วมทำงานในศูนย์ดังกล่าว เป็นพระสงฆ์ที่รับรู้การสนับสนุนจากบุคคลรอบข้างมาก ซึ่งพบได้ในทุกกลุ่มที่ศึกษา ส่วนงานวิจัยของ มันทนา สิริรักโนภาส (2538) ได้ศึกษาการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อพฤติกรรมการบริจาคโลหิตของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 470 คน พบว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคโลหิตอย่างมีนัยสำคัญ และงานวิจัยของอัจฉราวังศ์วัฒนามงคล (2533) ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นกลุ่มนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีงานทำแล้วและได้ลามาศึกษาต่อ จำนวน 120 คน และกลุ่มเพื่อร่วมงานที่ทำงานในหน่วยงานเดียวกันกับผู้ที่มาศึกษาต่อ จำนวน 120 พบว่า การรับรู้ปทัสถานทางสังคมสามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อได้อย่างเด่นชัด ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม โดยเฉพาะในกลุ่มเพศหญิง อายุน้อย ถ้ารับรู้ปทัสถานจากคนรอบข้างให้ไปศึกษาต่อสูง จะเป็นผู้ที่มาศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

ในด้านพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้มีผู้วิจัยโดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เช่น ดุษฎี โยเหลา และประทีป จินนี (2537) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ พบว่าความตั้งใจที่จะขุดลอกท่อระบายน้ำ ร่วมกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (หรือการรับรู้ปทัสถานทางสังคม) อธิบายพฤติกรรมขุดลอกท่อระบายน้ำ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อแบ่งครูออกเป็น 2 กลุ่ม พบว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะขุดลอกท่อระบายน้ำ รับรู้ว่าเพื่อน สมาชิกในครอบครัว

ญาติพี่น้อง พ่อ แม่ มีความต้องการให้เขาทำพฤติกรรมชดเชยที่อธิบายน้ำ สูงกว่ากลุ่มที่ไม่มี ความตั้งใจจะชดเชยที่อธิบายน้ำ ส่วนงานวิจัย สุวลัย ชำรงค์สกุลศิริ (2537) ศึกษานักเรียนใน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย จำนวน 711 คน พบว่า นักเรียนที่มีการรับรู้บรรทัดฐาน ทางสังคมสูง มีพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้บรรทัด ฐานทางสังคมต่ำ นอกจากนี้ ผลดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศ เช่น งานวิจัยของ Bowman & Fishbein (1978) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องความปลอดภัยของการใช้ พลังงานนิวเคลียร์ โดยวัดความตั้งใจที่จะตอบเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับมาตรการด้านโรงไฟฟ้า นิวเคลียร์ในอนาคต กับพฤติกรรมการลงคะแนนจริง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีสิทธิ์ออกเสียงในการ เลือกตั้งทั่วไปในปี 1976 ของรัฐโอเรกอน จำนวน 89 คน ผลการวิจัยพบว่า ปทัสถานทางสังคมมี ความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมโดยผ่านความตั้งใจในการกระทำอย่างมีนัยสำคัญ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อของบุคคล แรงจูงใจที่จะคล้อยตาม และปทัสถานทางสังคม เท่ากับ .79 โดยวัดการรับรู้จากบุคคลใกล้ชิดต่างๆ แต่ผู้มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงาน นิวเคลียร์ และงานวิจัยของ Kantola, et.al. (1982) ได้ศึกษาผู้ใหญ่ที่ออสเตรเลีย จำนวน 125 คน เกี่ยวกับการมุ่งที่จะอนุรักษ์น้ำในบ้านในฤดูร้อนที่จะตามมา ผู้วิจัยพบว่า การรับรู้ปทัสถานทาง สังคมเป็นตัวทำนาย การมุ่งอนุรักษ์น้ำได้มากที่สุด รองลงมาคืออายุและทัศนคติต่อพฤติกรรมนั้น โดยร่วมกันทำนายการมุ่งอนุรักษ์น้ำได้ 30% โดยอาจกล่าวได้ว่า ผู้ที่รับรู้ปทัสถานทางสังคมให้กระทำ มาก มีอายุน้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมนี้ เป็นผู้ที่จะกระทำพฤติกรรมดังกล่าวมากที่สุด

การวัดการรับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัดได้จากการ ประเมินความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิด ร่วมกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เป็นแบบ ซึ่งปรับปรุงมาจากแบบวัดของ นิภาพร โชติสุขเสน่ห์ (2545 : 152-153) ในเรื่อง “ปัจจัยทางจิต สังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย” มีลักษณะเป็น มาตรฐานประเมินรวมค่า ประกอบด้วยแบบวัด 2 ส่วนคือ แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มใกล้ชิด และ แบบวัดเชิงแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มใกล้ชิด

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ทำให้คาดได้ว่าสมาชิก อบต.ที่มีการรับรู้ ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง นิเวศมากกว่าสมาชิก อบต.ที่มีการรับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่ำ

(2.3) การรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

Roger (1983 อ้างใน พีระนันท์ บูรณะโสภณ. 2538 : 30) กล่าวว่า การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการที่ความคิดข่าวสารถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสาร ด้วยเจตนาที่จะเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร โดยที่ผลของการสื่อสารทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ คือ การเปลี่ยนแปลงการรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้รับสาร

องค์ประกอบที่จำเป็นในการสื่อความหมาย จะมีอยู่ 4 อย่างคือ 1)ผู้ส่งข่าวสาร (Source, Sender, Originator) หมายถึงบุคคลหรือกลุ่มที่เป็นผู้ให้ข่าวสาร เป็นต้นตอของข่าวสาร ผู้ ส่งข่าวในด้านสื่อมวลชน คือผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ ผู้จัดรายการวิทยุ โทรทัศน์ 2)ตัวข่าวสาร

(Message) หรือข้อมูล (Information) ได้แก่ ข้อเท็จจริง แนวคิด สัญลักษณ์ ความรู้สึก อารมณ์ ฯลฯ ทั้งที่เป็นถ้อยคำภาษา และที่ไม่ใช่ถ้อยคำภาษา 3)ช่องทาง (Channel) หรือสื่อ (Media) หมายถึง ช่องทางหรือสิ่งที่จะช่วยให้การถ่ายทอดข่าวสาร เป็นไปได้โดยสะดวกและถูกต้องชัดเจนตามความประสงค์ของผู้ส่งข่าวสาร ได้แก่ เครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้รับข่าวสารมองเห็น ได้ยิน และสัมผัสกับข่าวสารมากที่สุด ดังนั้น จึงเป็นการพูดอธิบาย เขียนจดหมาย โทรศัพท์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ 4)ผู้รับสาร (Receiver) คือบุคคลผู้ได้รับข่าวสารที่ผู้ส่งข่าวสารมาให้ ผู้รับสารจากสื่อมวลชน คือผู้ชมโทรทัศน์ ผู้ฟังวิทยุ และผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ตามปกติเมื่อผู้รับข่าวสารได้รับข่าวสารแล้วจะมีปฏิกิริยาเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) กระบวนการสื่อความหมายจะได้ผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้รับข่าวสารด้วย ถ้าผู้รับข่าวสารไม่สนใจ ไม่ตั้งใจที่จะดู ฟัง และรับข่าวสาร การสื่อความหมายก็จะไม่ให้ผลหรือปรากฏผลในทางที่ผิดไป (สงวนศรี วิรัชชัย. 2527 : 51)

การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงหมายความว่า กระบวนการส่งข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยผ่านทางสื่อมวลชน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ จิตลักษณะ และพฤติกรรมในผู้รับสาร ในปัจจุบันมีความเจริญทางเทคโนโลยีค่อนข้างสูง สื่อมวลชนเข้าถึงตัวสมาชิกได้อย่างรวดเร็ว หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐบาล และเอกชน จึงได้ใช้สื่อมวลชนเป็นช่องทางในการเผยแพร่ความรู้และรณรงค์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมากมาย สำหรับในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะสื่อประเภทโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร และบุคคลเท่านั้น เนื่องจากงานวิจัยของ อเนก หอมพิกุล (2531) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 480 คน พบว่าการพบเห็นและอ่านคำขวัญหรือป้ายโฆษณาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตามที่สาธารณะต่างๆ มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด การชมรายการสาระคดีและข่าวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางโทรทัศน์ การฟังข่าวเหตุการณ์และเรื่องราวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากวิทยุ และการอ่านข่าวจากเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากหนังสือพิมพ์ และวารสารต่างๆ มีคะแนนเฉลี่ยน้อยลงมาตามลำดับ

สื่อมวลชนต่างๆ เหล่านี้เข้ามามีบทบาทอยู่ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ตลอดเวลาและได้ส่งผลต่อการเรียนรู้ของบุคคลทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว ซึ่ง Zimbardo (อ้างในพีระนันท์ บุรณะโสภณ. 2538 : 28) กล่าวถึงอิทธิพลของการเสนอข่าวสารบ่อยๆ ครั้งไว้ในทฤษฎีเกี่ยวกับ Familiarity ว่า การที่สารนั้นๆ มีการเสนอเนื้อหาผ่านสื่อต่างๆ ซ้ำๆ กันบ่อยๆ จะทำให้เกิดความคุ้นเคยกับข่าวสารอันจะก่อให้เกิดความสนใจ ความเข้าใจ และการยอมรับ ซึ่งนับว่าขั้นตอนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปตามเนื้อหาที่นำเสนอ นั้นๆ หากเป็นเนื้อหาในทางที่ดีมีการโน้มน้าวใจให้เกิดการกระทำตามก็มีการปฏิบัติตามคำแนะนำนั้นๆ ในที่สุดเช่นเดียวกับ McGuire (1969 : 1973 อ้างในดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. 2529 : 40) นักจิตวิทยาสังคมคนสำคัญในปัจจุบันได้กำหนดขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงในผู้รับไว้ 5 ขั้นตอน คือ การสนใจรับทราบ การเข้าใจเนื้อหา ความยอมเปลี่ยนแปลงตาม การเก็บจำ และการกระทำ แสดงว่าอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อผู้รับจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจและในบางกรณีจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการกระทำด้วย อันเป็นขั้นตอนที่สืบเนื่องกัน

ผลการวิจัยที่ศึกษาถึงอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อจิตลักษณะของบุคคล ดังเช่นงานวิจัย เรื่อง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย ของ ดวงเดือน พันธมนานิน และคณะ (2529 : 233,234) พบว่าบทบาทร่วมระหว่างความชอบรับเนื้อหา ที่มีประโยชน์ในสื่อมวลชนทั้ง 3 ประเภท คือ โทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์ กับปริมาณการชม รายการโทรทัศน์เป็นชั่วโมง/สัปดาห์ และปริมาณการอ่านสิ่งตีพิมพ์เป็นชั่วโมง/สัปดาห์ ของวัยรุ่น ตัวแปรทั้ง 5 ตัวนี้ สามารถร่วมกันทำนายจิตลักษณะที่ปรารถนา (ลักษณะมุ่งอนาคตความเชื่อ อำนาจในตนเองเหตุผลเชิงจริยธรรม) ของวัยรุ่นได้ 24% และพบว่าการรับสื่อมวลชนสามารถทำนาย ความแปรปรวนของลักษณะมุ่งอนาคตได้มากที่สุด (11%) รองลงมาคือ ทำนายความสามารถใช้ เหตุผลเชิงจริยธรรม (6%) และทำนายความเชื่ออำนาจในตนเอง (5% ในกลุ่มรวม) งานวิจัยของ ดวงทิพย์ วรพันธ์ (2525) ได้ทำการศึกษาการใช้สื่อเพื่อปลูกฝังโภชนศึกษาแก่สตรีชนบท จังหวัด สุพรรณบุรี พบว่า สตรีที่เปิดรับสื่อจากการปลูกฝังโภชนศึกษา ซึ่งได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคล และ สื่อเฉพาะกิจ มีความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติการณ์ด้านโภชนาการดีกว่าสตรีที่ไม่เปิดรับสื่อต่างๆ งานวิจัยของ ต้องฤดี ปุณณกันต์ (2534) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับการสื่อสารกับการพัฒนา ความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมของประชาชนตามโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน พบว่า ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากสื่อมวลชนมีความสำคัญกับความรู้อำนาจในตนเอง และมีความสำคัญกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและสำคัญงานวิจัยของ อุบล เลี้ยววาริณ (2534) ในเรื่องความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 358 คน แบ่งเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐบาล จำนวน 174 คน และเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงงานและบริษัทต่างๆ จำนวน 184 คน พบว่าการรับรู้ข่าวสาร สุขภาพเป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมสุขภาพ โดยในกลุ่มเพศหญิงโสด และปฏิบัติงานใน โรงพยาบาลที่มีการรับข่าวสารสุขภาพมาก มีพฤติกรรมการรักษาอนามัยส่วนบุคคลมากด้วยใน กลุ่มชายทำงานในโรงพยาบาลที่มีการรับข่าวสารสุขภาพมากมีพฤติกรรมการกินอย่างเหมาะสม มาก และในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ผู้ที่มีการรับข่าวสารสุขภาพมากจะมีพฤติกรรม การหลีกเลี่ยงการเสพยาที่เป็นโทษมาก การได้รับข่าวสารจากสื่อต่างๆ ยังเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะและ พฤติกรรมในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดังผลงานวิจัยของ เฉลิม อ่าเอี่ยม (2528) เรื่องปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อเจตคติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 350 คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านคำขวัญเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตามสถานที่สาธารณะการชม รายการโทรทัศน์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมการสื่อสารการอ่านสารคดี บทความเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม การซักถามปัญหาสิ่งแวดล้อมกับครูผู้สอนนอกชั้นเรียน เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ เจตคติที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ งานวิจัยของ วิชาญ มณีโชติ (2535) ศึกษาพฤติกรรมการณ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสงขลา จำนวน 385 คน พบว่า การได้รับข่าวสารจากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่นๆ แตกต่างกันทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการณ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั้งพฤติกรรมจริงและพฤติกรรม คาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนมีพฤติกรรมการณ์คาดหวังในการอนุรักษ์

สิ่งแวดล้อมสูงกว่าพฤติกรรมจริง และจากการวิจัยของ พิระนันท์ บุรณะโสภณ (2538) ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในการใช้ผลิตภัณฑ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 432 คน พบว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อวิทยุ นิตยสาร และงานนิทรรศการมีความสำคัญเชิงบวกกับทัศนคติต่อการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชน สื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจทุกประเภทที่ทำการศึกษามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบวัดซึ่งปรับปรุงมาจากแบบวัดของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 153-155) ในเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย” มีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่า เพื่อวัดปริมาณการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากสื่อมวลชนต่างๆ ของสมาชิก อบต.ว่ารับรู้ข่าวสารต่างๆ ในปริมาณที่มากหรือน้อย

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ทำให้คาดได้ว่าสมาชิก อบต.ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า สมาชิก อบต.ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย

(3) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การวิจัยเรื่องนี้ มีจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่สำคัญของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 ตำบล คือ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทัศนคติที่ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(3.1) ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ความรู้ หมายถึง การรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ โครงสร้างข้อมูลต่างๆ ที่มนุษย์ได้รับจากสถานที่ สิ่งของ หรือบุคคล ซึ่งเกิดจากการศึกษาค้นคว้า สังเกต และประสบการณ์ โดยที่มนุษย์สามารถจดจำและแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เรียกเอาสิ่งที่จำได้ออกมาปรากฏให้สังเกตได้ วัดได้ รวมทั้งสามารถถ่ายทอดให้บุคคลอื่นรับทราบได้ การรับรู้ถึงข้อเท็จจริงหรือความจริงนี้ต้องชัดเจนและต้องอาศัยเวลาในการเก็บรวบรวมสะสมไว้ (นิภาพร โชติสุดเสนห์. 2545 : 31)

ความสัมพันธ์ด้านความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยแต่ละตัวมักจะไม่เกิดขึ้นโดยอิสระ แต่จะเกิดขึ้นโดยรวมๆ กัน และพึ่งพาอาศัยกัน นักพฤติกรรมศาสตร์ได้เรียกว่า K A P Study เป็นการอธิบาย สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนั้น มาจากองค์ประกอบในตัวบุคคล ได้แก่ ความรู้ ทักษะของบุคคล (ระเด่น หัสดี และสรรงค์ภรณ์ ดวงคำสวัสดิ์. 2536 : 14-15) มีผลงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความรู้กับพฤติกรรม ได้แก่ งานวิจัยของ อุบล เลี้ยววาริน (2534 : 239-245) ศึกษาความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมสุขภาพ อันประกอบด้วยพฤติกรรมกรกินอย่างเหมาะสม พฤติกรรมกรหลีกเลี่ยงสาร

เสพติด และพฤติกรรมการรักษาอนามัยส่วนบุคคลนั้น ผู้ที่จบมัธยมปลายมีพฤติกรรมสุขภาพเหล่านี้สูงกว่าผู้ที่จบประถมศึกษาอย่างชัดเจน แต่ผู้ที่จบมัธยมต้นมักมีพฤติกรรมสุขภาพไม่แตกต่างอย่างชัดเจนจากผู้จบการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า แต่ที่สำคัญผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงในปีสุดท้ายที่เรียน ไม่ว่าจะจบระดับใด เป็นผู้ที่มีความประพฤติสุขภาพอย่างเหมาะสมมากด้วย ในขณะที่เดียวกันผู้ที่มีทักษะทางภาษาไทยสูง ก็เป็นผู้ที่มีความประพฤติสุขภาพสูงด้วย ผลสองส่วนนี้แสดงว่าความเฉลียวฉลาดหรือการมีความรู้เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพการรักษาอนามัยส่วนบุคคลนั้น ผู้ที่จบมัธยมปลาย มีพฤติกรรมสุขภาพเหล่านี้สูงกว่า ผู้ที่จบประถมศึกษาอย่างชัดเจน แต่ผู้ที่จบมัธยมต้น มักมีพฤติกรรมสุขภาพไม่แตกต่างอย่างชัดเจน จากผู้จบการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า แต่ที่สำคัญ ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในปีสุดท้ายที่เรียน ไม่ว่าจะจบระดับใด เป็นผู้ที่มีความประพฤติสุขภาพอย่างเหมาะสมมากด้วย ในขณะที่เดียวกันผู้ที่มีทักษะทางภาษาไทยสูง ก็เป็นผู้ที่มีความประพฤติสุขภาพสูงด้วย ผลสองส่วนนี้แสดงว่าความเฉลียวฉลาด หรือการมีความรู้เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพด้วย

การศึกษาของ กมลลา สุพรรณ (2539 : 135-136) ศึกษา พฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูง โดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 113.65 มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยวถูกต้องมากที่สุด รองลงมาได้แก่ กลุ่มที่มีความรู้ระดับปานกลาง โดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 110.60 ผลการทดสอบสถิติ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การศึกษาของ นิภาพร โชติสุดเสนต์ (2545 : 79, 96) พบว่า นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากกว่า นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม ที่สำคัญคือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มกรุงเทพฯ กลุ่มนักศึกษา ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง และยังพบอีกว่า ในกลุ่มฐานะสูง ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สามของพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ ทำนายพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 30.8%

งานวิจัยของ เกษม จันทกร (2541 : 130, 134) ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 560 คน พบว่า นักเรียนที่มีจิตลักษณะในด้านความรู้เกี่ยวกับยาบ้ามาก ขณะเดียวกันก็มีสุขภาพจิตดีและมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูงด้วย เป็นผู้ที่มีความประพฤติการต้านทานการเสพยาบ้ามาก โดยเฉพาะในด้านการปฏิบัติทางพุทธศาสนา ซึ่งผลเช่นนี้พบผลได้เด่นชัดในกลุ่มนักเรียนหญิง และยังพบอีกว่าในกลุ่มรวม ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สอง ของพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า โดยร่วมกับตัวแปรอีก 6 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ ทำนาย

พฤติกรรมกรหลีกเลี้ยงเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าได้ 41.4% ผลเช่นนี้ยังพบในกลุ่มย่อยอีก 3 กลุ่ม นอกจากนี้ ยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวม ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สองของการปฏิบัติทางพุทธศาสนา โดยร่วมกับตัวแปรอีก 6 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ ทำนายการปฏิบัติทางพุทธศาสนาได้ 49.0% ผลเช่นนี้ยังพบในกลุ่มย่อยอีก 8 กลุ่ม

Paul, et.al (1990) ได้ศึกษาและรวบรวมเกี่ยวกับจิตวิทยาสิ่งแวดล้อมไว้หลายด้าน โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และประหยัดพลังงานได้แก่ การศึกษาที่พบว่า การให้ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วย เช่น การให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนในระดับมัธยม ปรากฏว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไม่เฉพาะนักเรียนเท่านั้น แต่รวมถึงผู้ปกครองอีกด้วย ทั้งนี้อาจเกิดจากการสอนที่เป็นเรื่องเฉพาะเจาะจงว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไม่ใช่เรื่องทั่วไป ประกอบกับผู้ที่ไปตรวจสอบที่บ้านของนักเรียนจะให้คำแนะนำและพูดคุยกับผู้ปกครองด้วย

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัย พบว่า บุคคลที่มีความรู้ในเรื่องต่างๆ มาก ส่งผลให้การแสดงพฤติกรรมนั้นๆ สูงขึ้น เช่น พฤติกรรมการหลีกเลี้ยงสารเสพติดสูงขึ้น พฤติกรรมการรักษาอนามัยส่วนบุคคลสูงขึ้น มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาสูงขึ้น พฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวสูงขึ้น พฤติกรรมการรักษาระเบียบสูงขึ้น

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 166-168) ซึ่งศึกษา "ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย" มีลักษณะเป็นข้อคำถามให้ตอบแบบ "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" ถ้าข้อคำถามใดสมาชิก อบต.ตอบได้ถูกต้องให้ 1 คะแนน และถ้าตอบผิดให้ 0 คะแนน ทั้งนี้เพื่อประเมินการรับทราบข้อเท็จจริง ข้อมูล และหลักการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต.

สรุป จากผลการวิจัยที่ประมวลมานี้ทำให้คาดได้ว่า สมาชิก ที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า สมาชิก อบต.ที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย

(3.2) ทศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ทศนคติ เป็นสภาวะทางจิตประการหนึ่งที่บุคคลมีต่อสิ่งต่างๆ อันเกิดจากการได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 องค์ประกอบ ซึ่ง งามตา วณิชานนท์ (2535 : 210-264) ได้ให้ความหมายของแต่ละองค์ประกอบไว้สรุปได้ดังนี้

องค์ประกอบทางการรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive Component) เดิมใช้ในความหมายของการรู้การคิด ความเชื่อ ตลอดจนข้อสนเทศทั่วไปเกี่ยวกับวัตถุทางทศนคตินั้น แต่องค์ประกอบนี้จะต้องมีลักษณะที่มีทิศทางประกอบด้วย คือทางด้านดีหรือเลว มีประโยชน์หรือโทษ จึงไม่ใช่ข้อเท็จจริง (fact) ตามปกติเท่านั้น เนื้อหาที่สำคัญที่สุดในองค์ประกอบนี้คือ ความเชื่อเชิงประเมินค่า ว่าสิ่งนั้นดีหรือเลว มีประโยชน์หรือมีโทษอย่างไร ดังนั้น การวัดองค์ประกอบแรกของทศนคติอย่างถูกต้องจะต้องวัดความรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับวัตถุทางทศนคตินั้นของบุคคล

องค์ประกอบทางความรู้สึก (Affective Component) ทศนคติมีลักษณะสำคัญคือ อารมณ์ของบุคคล เกี่ยวกับวัตถุทางทศนคตินั้นเช่นเดียวกับองค์ประกอบแรก ความรู้สึกของบุคคล ก็จะต้องมีลักษณะที่เป็นทิศทางด้วย ซึ่งหมายถึงความชอบ ความไม่ชอบสิ่งหนึ่ง หรือความพอใจ ไม่พอใจ สิ่งหนึ่ง และสอดคล้องกับองค์ประกอบแรกของเขาด้วย กล่าวคือถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งใดดีมี ประโยชน์ บุคคลก็จะชอบและพอใจสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งนั้นเลวหรือมีโทษ บุคคลก็จะไม่ชอบไม่พอใจสิ่งนั้น องค์ประกอบนี้มีเนื้อหาที่อาจจะวัดได้ไม่หลากหลายเท่า องค์ประกอบแรก แต่ก็ใช้องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของทศนคติ

องค์ประกอบทางการมุ่งกระทำ (Action Tendency Component) เนื่องจากทศนคติ เป็นลักษณะทางจิตใจ ที่ต้องศึกษาแยกต่างหากจากพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง ฉะนั้นองค์ประกอบนี้จะ เป็นการรายงานเกี่ยวกับพฤติกรรม หรือเป็นการวัดปริมาณของพฤติกรรมโดยตรงไม่ได้ แต่จะต้อง เป็นลักษณะทางจิตใจที่เกี่ยวกับพฤติกรรม เจตนาที่จะกระทำหรือ ความมุ่งกระทำ องค์ประกอบนี้ จึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของบุคคลมากกว่าองค์ประกอบอื่น

องค์ประกอบทั้งสามของทศนคติ สามารถใช้ในการทำนาย และอธิบายพฤติกรรมที่ เฉพาะเจาะจงของบุคคลได้ เพราะเชื่อว่าหากบุคคลมีทศนคติที่ดีต่อเรื่องใด (ร่วมกับบุคลิกภาพอื่นๆ ที่เหมาะสม) ก็จะกระตุ้นให้บุคคลนั้นจะมีแนวโน้มที่จะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมในเรื่องนั้น มากกว่าบุคคลที่มีทศนคติไม่ดี ผู้มีทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึง หมายถึง การที่บุคคลประเมินค่าว่าพฤติกรรมดังกล่าวเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ รู้สึกพอใจ และพร้อม ที่จะแสดงพฤติกรรมการท่องเที่ยวในลักษณะและวิธีการต่างๆ ซึ่งเป็นไปในทิศทางบวก ส่วนผู้ที่มี ทศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึงการที่บุคคลประเมินค่าว่าการ กระทำนั้นเป็นสิ่งที่ยุ่งยาก ไม่พอใจ และไม่คิดที่จะแสดงพฤติกรรมหรือเป็นไปในทิศทางลบ

โดยทั่วไปพฤติกรรมของบุคคล จะเป็นไปในทิศทางและระดับความเข้มที่สอดคล้องกับ ทศนคติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น ดังจะเห็นได้จาก งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 94, 96, 99) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า นักศึกษาที่มีทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์น้อย พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง และยังพบอีกว่า ใน กลุ่มรวม ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่แรก ของ พฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอีก 10 ตัว ทางด้านจิต ลักษณะและสถานกวรรณ์ทำนายพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 43.4% พบผลเดียวกันเช่นในกลุ่มย่อยอีก 9 กลุ่ม และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวม ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญอันดับแรก ของพฤติกรรมรักษาระเบียบ โดย ร่วมกับตัวแปรอีก 10 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ ทำนายพฤติกรรมการเสริมสร้างและ อนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 37.6% พบผลเดียวกันเช่นในกลุ่มย่อยอีก 4 กลุ่ม

งานวิจัยของ พีระนันท์ บุรณะโสภณ (2538) ศึกษาประชาชนทั่วไปทั้งชายและหญิง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 432 คน ก็พบว่าทัศนคติต่อการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับการมีส่วนร่วมในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

งานวิจัยของ Boldero (1995) ศึกษาทดลองเรื่องการประหยัดหนังสือพิมพ์ในครัวเรือน ในช่วงระยะเวลา 2 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 254 คน อายุระหว่าง 18-78 ปี ทั้งชายและหญิง พบว่า ทัศนคติต่อการแปรรูป และความตั้งใจที่จะกระทำ เป็นปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมการแปรรูปกระดาษหนังสือพิมพ์ร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ได้ ประมาณ 35.8% นอกจากนี้ยังมีการวิจัยทดลอง เพื่อสร้างมาตรวัดทัศนคติด้านสิ่งแวดล้อม (Berberoglu & Tosunoglu. 1995) โดยทดสอบกับ นักศึกษาคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ในตุรกี จำนวน 639 คน เป็นชาย 291 คน และหญิง 348 คน พบว่ามาตรวัดที่สร้างขึ้นโดยมีปัจจัย 4 กลุ่มคือ ทัศนคติต่อการเพิ่มประชากร ทัศนคติต่อการเห็นความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อม ทัศนคติต่อการใช้พลังงานนิวเคลียร์ และทัศนคติต่อการอนุรักษ์พลังงาน นักศึกษามีการตอบสนองต่อมาตรวัด โดยแสดงการรับรู้ถึงประเด็นต่างๆ ทางสิ่งแวดล้อมที่ทำการทดสอบ แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทัศนคติ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยด้านสิ่งแวดล้อม

แม้ว่าทัศนคติจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่างๆ แต่ลักษณะของทัศนคติที่ใช้เพื่อการทำนายพฤติกรรมนั้น จะต้องเป็นลักษณะที่เจาะจงเฉพาะพฤติกรรม ในระยะเวลา หรือ กาลเทศะ ที่เหมาะกับการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ และเป็นทัศนคติที่เกิดจากประสบการณ์โดยตรงด้วย (งามตา วนิทานนท์. 2535 : 267) แนวทางการวัดทัศนคติเพื่อให้เกิดความแม่นยำ มักจะวัดที่ปริมาณและทิศทางของทัศนคติต่อพฤติกรรมเดียวกัน และควรที่จะวัดใน 3 องค์ประกอบ โดยวัดองค์ประกอบทางความรู้เชิงประเมินค่า และองค์ประกอบทางความรู้สึก ซึ่งเป็นการวัดทัศนคติทั่วไป ดังนั้น การวัดทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในงานวิจัยนี้ ได้มุ่งวัดทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าและทัศนคติด้านความรู้สึกต่อพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การที่สมาชิก อบต.มองเห็นว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นสิ่งที่มีความเหมาะสม หรือไม่เหมาะสมมากนักน้อยเพียงใด สมาชิก อบต.พอใจหรือไม่พอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดของ นิภาพร โชติสุดแสนห์ (2545 : 168-169) ซึ่งศึกษา “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย” มีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า ทั้งนี้ประเมินความคิดเห็นต่อประโยชน์ หรือโทษ มีความรู้สึกชอบ พอใจต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต.

สรุป จากผลการวิจัยที่ประมวลมานี้ทำให้คาดได้ว่า สมาชิก อบต.ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก เป็นผู้ที่มีความรู้สึกส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า สมาชิก อบต.ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล” ใช้วิธีการวิจัยเชิงบรรยายประเภทการสำรวจ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.3.1 ประชากร

ประชากร คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2551 จำนวน 50,000 คน

1.3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2551 ได้จากการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multistage random sampling) จำนวน 800 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

(1) แบ่งประชากรออกเป็น 4 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้

(2) ในแต่ละภูมิภาคแบ่งองค์การบริหารส่วนตำบลตามจังหวัด แล้วจับสลากเลือกจังหวัดจากแต่ละภูมิภาค

(3) สุ่มแบบมีระบบ (systematic random sampling) เพื่อเลือกองค์การบริหารส่วนตำบลจากรายชื่อองค์การบริหารส่วนตำบล ในแต่ละจังหวัดที่จับสลากได้ในข้อ (2)

รายละเอียดขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในแผนผัง

แผนผังแสดงขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้ มีลักษณะของเครื่องมือ วิธีการสร้าง และหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

(1) แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง

เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับลักษณะของสมาชิก อบต. คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฐานะของครอบครัว และการท่องเที่ยว (มากหรือน้อย) โดยมีทั้งให้สมาชิก อบต. เลือกจากคำตอบที่ให้ไว้ในแบบสอบถาม และเติมคำลงในช่องว่างกำหนดให้

(2) แบบวัดกลุ่มตัวแปรพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

วัดโดยการให้สมาชิก อบต. รายงานการปฏิบัติของตนหรือการแสดงออกเมื่อเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใดแห่งหนึ่ง ด้วยแบบวัดซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร คือ

(2.1) แบบวัดพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว มีเนื้อหาเกี่ยวกับการช่วยรักษาสภาพแวดล้อมที่ดั่งเดิมดั้งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยฟื้นฟูพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยว และสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำ โดยการแนะนำ หรือห้ามปราม เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจากแบบวัดของ นิภาพร โชติสุขเสนห์ (2545 : 147-148) โดยนำมาใช้ 9 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วยประกอบ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.20-3.71 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .79

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางบวกให้คะแนน "จริงที่สุด" 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง "ไม่จริงเลย" ให้ 1 คะแนน ข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 9-54 คะแนน

(2.2) แบบวัดพฤติกรรมรักษาระเบียบ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสถานที่ท่องเที่ยว หรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมหรือสร้างมลพิษ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดของ นิภาพร โชติสุขเสนห์ (2545 : 148-150) โดยนำมาใช้ทั้ง 14 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ประกอบ ตั้งแต่ "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงเลย" แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.80-5.75 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .84

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางบวกให้คะแนน "จริงที่สุด" 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง "ไม่จริงเลย" ให้ 1 คะแนน ข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 14-84 คะแนน

(3) แบบวัดกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม

ประกอบด้วย 4 ตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน มีรายละเอียดของแบบวัดดังนี้

(3.1) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับความสามารถคาดการณ์ไกล การเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนในอนาคต และการอดใ้รอได้ของสมาชิก อบต. ทั้งที่เกี่ยวกับการทำงาน สุขภาพ และการใช้เงิน ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วณิชทานนท์ และคณะ (2536) โดยนำมาใช้ 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ "จริงที่สุด" จนถึง "ไม่จริงเลย" แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.28-5.77 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .82

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน "จริงที่สุด" 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง "ไม่จริงเลย" ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดจึงอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน

(3.2) แบบวัดสุขภาพจิตที่ดี ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับปริมาณความวิตกกังวล อารมณ์แปรปรวน ขาดสมาธิ เคร่งเครียด เป็นต้น ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วณิชทานนท์ และคณะ (2536) โดยนำมาใช้ 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ "จริงที่สุด" จนถึง "ไม่จริงเลย" แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.95-6.80 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .87

เกณฑ์การให้คะแนน แบบวัดนี้มีเฉพาะข้อความทางลบ ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ จึงให้คะแนน "จริงที่สุด" 1 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง "ไม่จริงเลย" ให้ 6 คะแนน พิสัยคะแนนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน

(3.3) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับความมุ่งมั่นหรือปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ และมีความเพียรพยายามเพื่อกระทำการนั้นให้บรรลุโดยไม่ทอดยถ่ต่ออุปสรรคหรือสิ่งกีดขวาง พยายามฝ่าฟันให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยนำแบบวัดของ ฐานันตร์ เปียศิริ (2545 : 267-268) มาปรับปรุงใช้ทั้ง 13 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.11-4.19 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .82

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 13-78 คะแนน

(3.4) แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับความเชื่อที่ผลดีหรือผลเสียที่เกิดกับตนนั้น เป็นเพราะการกระทำของตนเองเป็นส่วนใหญ่ตรงข้ามกับความเชื่อเรื่องโชคเคราะห์ ความบังเอิญ หรือเกิดจากการกระทำของผู้อื่นมากกว่าที่จะเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิณ, งามดาว นินทานนท์ และคณะ (2536) โดยนำมาใช้ 12 ข้อ มีทั้งข้อความที่เป็นทางบวกและทางลบ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.91-5.89 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .88

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน

(4) แบบวัดกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์

ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งมีรายละเอียดของแบบวัด ดังนี้

(4.1) แบบวัดการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว วัดโดยการให้สมาชิก อบต. รายงานว่าตนได้รับทราบด้วยตนเองหรือการรับรู้ผ่านบุคคลใกล้ชิดและสื่อต่างๆ ถึงสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวว่า สะอาดเรียบร้อย หรือสกปรก มีสภาพของขยะกลาดเกลื่อน มีการขีดเขียนทำลาย หรือมีสภาพเสื่อมโทรมมากน้อยเพียงไร เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจากแบบวัดของ นิภาพร โชติสุดแสน์ (2545 : 150-152) โดยนำมาใช้ 12 ข้อ มีทั้งข้อความที่เป็นทางบวกและทางลบ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 3.19-5.80 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .82

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดจึงอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน

(4.2) แบบวัดการรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดของ นิภาพร โชติชูตเสนต์ (2545 : 152-153) โดยแบ่งแบบวัดเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับความเห็นของบุคคลใกล้เคียงหรือกลุ่มอ้างอิง ประกอบด้วยข้อความที่แสดงว่าสมาชิก อบต. มีความเชื่อเกี่ยวกับความเห็นของบุคคลใกล้เคียงหรือกลุ่มอ้างอิงว่า บุคคลหรือกลุ่มเหล่านั้นเห็นว่าเป็นสมาชิก อบต. ควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมตามกฎระเบียบของสถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน 8 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” และส่วนที่ 2 เป็นแบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลใกล้เคียง ประกอบด้วยข้อความที่แสดงให้เห็นว่าสมาชิก อบต. ยอมทำตาม หรือคล้อยตามความคิดเห็นของบุคคลใกล้เคียงหรือกลุ่มอ้างอิงใน 3 บุคคล/กลุ่ม มากน้อยเพียงใด จำนวน 3 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 3 หน่วยตั้งแต่ “มาก” ถึง “น้อย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.32-6.46 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .86

เกณฑ์การให้คะแนน แบบวัดตอนที่ 1 มีคะแนน 6 อันดับคือให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน

ส่วนแบบวัดตอนที่ 2 ให้คะแนน “มาก” ได้ 3 คะแนน “ปานกลาง” ได้ 2 คะแนน และ “น้อย” ได้ 1 คะแนน นำคะแนนของแต่ละข้อของตอนที่ 1 มาคูณกับคะแนนตอนที่ 2 ในข้อที่กล่าวถึงบุคคลใกล้เคียงคนเดียวกัน เพื่อคำนวณหาค่าการรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิสัยของคะแนนทั้งหมดจะอยู่ระหว่าง 8-144 คะแนน

(4.3) แบบวัดการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัดโดยการรายงานของสมาชิก อบต. ว่าได้รับและสนใจข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากสื่อสารมวลชนประเภทป้ายโฆษณา โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ บุคคลใกล้เคียง และอื่นๆ มากน้อยเพียงใด เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดของ นิภาพร โชติชูตเสนต์ (2545 : 153-155) จำนวน 6 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ประกอบด้วยตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.21-7.83 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .86

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดจึงอยู่ระหว่าง 6-36 คะแนน

(5) แบบวัดกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์

ประกอบด้วย 2 ตัวแปร คือ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งมีรายละเอียดของแบบวัด ดังนี้

(5.1) แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการให้สมาชิก อบต. ตอบคำถามในด้านการรับทราบข้อเท็จจริง ข้อมูล หลักการและผลของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีต่อสังคมส่วนรวม รวมถึงการปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยว เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดของ นิภาพร โชติชูตเสนต์ (2545 : 166-168) จำนวน 9 ข้อ แต่ละข้อมีลักษณะ

เป็นข้อคำถามให้ตอบแบบ “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” แบบทดสอบนี้มีค่าความยากง่าย ระหว่าง .56-.80 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .21-.42 และความเชื่อมั่นเท่ากับ .64

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 2 ค่า โดยข้อคำถามใดตอบได้ถูกต้องให้ 1 คะแนน และถ้าตอบผิดให้ 0 คะแนน พิสัยคะแนนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 0-9 คะแนน

(5.2) แบบวัดทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัดเกี่ยวกับความคิดเห็นชอบ/ไม่ชอบต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมความคิดเห็นต่อประโยชน์และโทษของการแสดงพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดของ นิภาพร โชติสุดเสันธ์ (2545 : 168-169) จำนวน 8 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 3.73-7.14 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .81

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดจึงอยู่ระหว่าง 8-48 คะแนน

3.2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

(1) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดประเด็นของข้อคำถาม จากนั้นก็ดำเนินการปรับปรุงและสร้างข้อคำถามตามตัวแปรที่ศึกษา แล้วตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

(2) การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบหัวข้อตามนิยามปฏิบัติการในแต่ละตัวแปร ให้ครอบคลุมถึงสิ่งที่ต้องการศึกษา แล้วสร้างประโยคข้อความ

(3) ผู้วิจัยได้นำแบบวัดทั้งหมดที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับสมาชิก อบต. ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน จากนั้นคำนวณหาคุณภาพของเครื่องมือโดยแบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ

(3.1) กรณีแบบวัด

(3.1.1) การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test แล้วคัดเลือกข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงๆ ไว้ใช้

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	$\bar{X}_H$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนข้อนั้นในกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนข้อนั้นในกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนข้อนั้นในกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนข้อนั้นในกลุ่มต่ำ
	n_H, n_L	แทน	จำนวนผู้ตอบกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน)

(3.1.2) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 s_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม
 $\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

(3.2) กรณีแบบทดสอบ

(3.2.1) การหาค่าความยากง่าย (Difficulty) โดยใช้สูตร

$$p = \frac{R_H + R_L}{n_H + n_L}$$

เมื่อ p แทน ค่าความยากง่าย
 R_H แทน จำนวนผู้ตอบถูกของข้อนั้นในกลุ่มสูง
 R_L แทน จำนวนผู้ตอบถูกของข้อนั้นในกลุ่มต่ำ
 n_H แทน จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูง
 n_L แทน จำนวนผู้ตอบในกลุ่มต่ำ

(3.2.2) การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยใช้สูตร

$$r = \frac{R_H - R_L}{n_H}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนก
 R_H แทน จำนวนผู้ตอบถูกของข้อนั้นในกลุ่มสูง
 R_L แทน จำนวนผู้ตอบถูกของข้อนั้นในกลุ่มต่ำ
 n_H แทน จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูง (ซึ่งมีจำนวนเท่ากับกลุ่มต่ำ : n_L)

(3.2.3) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีของ Kuder-Richardson (KR-20) โดยใช้สูตร

$$r_{kk} = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right\}$$

เมื่อ r_{kk} แทน ค่าความเชื่อถือได้
 k แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
 $\sum$ แทน ผลรวม
 p แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
 q แทน สัดส่วนของผู้ตอบผิดในแต่ละข้อ
 s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในปี พ.ศ. 2551 จำนวน 800 คน (จากองค์การบริหารส่วนตำบล 800 แห่งๆ ละ 1 คน) ระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2551 โดยทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้แนบซองชื่อที่อยู่ของผู้วิจัยพร้อมติดแสตมป์ไปด้วย และได้รับแบบวัดกลับคืน จำนวน 483 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 60.37 จากนั้นในช่วงต้นเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลที่ยังไม่ได้ส่งแบบวัดกลับคืน เพื่อให้จัดส่งแบบวัดดังกล่าวกลับคืนผู้วิจัยอีกครั้งภายในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 โดยเมื่อสิ้นสุดตามระยะเวลาดังกล่าวผู้วิจัยได้รับแบบวัดกลับคืนมาเพิ่มเติมอีก จำนวน 175 ฉบับ ซึ่งเมื่อรวมกับแบบวัดที่ได้รับกลับคืนมาในรอบแรกได้เป็นจำนวน 658 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.25

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยมีประเด็นการวิเคราะห์ ดังนี้

(1) สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน มี 2 ลักษณะ คือ

(1.1) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1

(1.2) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 2-4 ถ้าพบผลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะนำคะแนนเฉลี่ยไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' ต่อไป

(1.2) การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวทำนายตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป และตัวถูกทำนายที่ละ 1 ตัว โดยใช้เกณฑ์แตกต่างเปอร์เซ็นต์ทำนายที่ 7% (Cohen, 1977) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 5-6

(2) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล” ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน

4.3 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แตกต่างกัน

4.4 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน แตกต่างกัน

4.5 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสุขภาพจิตที่ดี แตกต่างกัน

4.6 ผลการทำนายพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเป็นตัวทำนาย

4.7 ผลการทำนายพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

4.1 ลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิก อบต. ที่ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอนำเสนอรายละเอียดดังนี้

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 439 คน คิดเป็นร้อยละ 66.72 และเป็นเพศหญิง จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 33.28

กลุ่มตัวอย่างสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตอบแบบสอบถาม มีอายุมากกว่า 39 ปี จำนวน 333 คน คิดเป็นร้อยละ 50.61 และอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 39 ปี จำนวน 325 คน คิดเป็นร้อยละ 49.39

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

	ลักษณะทางชีวสังคม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	439	66.72
	หญิง	219	33.28
	รวม	658	100
2. อายุ	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 39 ปี	325	49.39
	มากกว่า 39 ปี	333	50.61
	รวม	658	100
3. ระดับการศึกษาสูงสุด	ต่ำกว่าปริญญาตรี	320	48.63
	ปริญญาตรีขึ้นไป	338	51.37
	รวม	658	100
4. ฐานะครอบครัว	ฐานะต่ำ	362	55.02
	ฐานะสูง	296	44.98
	รวม	658	100
5. การท่องเที่ยว	น้อย	402	61.09
	มาก	256	38.91
	รวม	658	100

กลุ่มตัวอย่างสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตอบแบบสอบถาม มีการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 338 คน คิดเป็นร้อยละ 51.37 และมีการศึกษาสูงสุดต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 48.63

กลุ่มตัวอย่างสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตอบแบบสอบถาม มีฐานะครอบครัวต่ำ (รายได้ครอบครัวไม่เกิน 15,000 บาท/เดือน และมีสมาชิกครอบครัวมากกว่า 6 คน ขึ้นไป) จำนวน 362 คน คิดเป็นร้อยละ 55.02 และมีฐานะครอบครัวสูง (รายได้ครอบครัวมากกว่า 15,000 บาท/เดือน และมีสมาชิกครอบครัวไม่เกิน 6 คน) จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 44.98

กลุ่มตัวอย่างสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการท่องเที่ยวน้อย (ไม่เกิน 2 ครั้ง ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา) จำนวน 402 คน คิดเป็นร้อยละ 61.09 และมีการท่องเที่ยวมาก (มากกว่า 2 ครั้ง ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา) จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 38.91

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต.

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่ม	จำนวน คน	พฤติกรรมเสริมสร้าง และอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว			พฤติกรรมรักษาระเบียบ			พฤติกรรมส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
			$\bar{X}$	s	t	Sig.	$\bar{X}$	s	t	Sig.	$\bar{X}$	s	t	Sig.
1. เพศ	ชาย	439	35.56	6.05	4.89**	.00	65.84	9.23	-0.85	.39	101.19	12.15	1.59	.11
	หญิง	219	32.89	6.48			66.54	9.48			99.36	13.72		
2. อายุ	อายุน้อย	325	33.31	5.78	-5.76**	.00	66.35	9.70	.39	.69	99.52	12.41	-2.36*	.02
	อายุมาก	333	36.22	6.30			66.05	8.95			102.06	12.66		
3. การศึกษา	การศึกษาน้อย	320	35.63	6.37	3.61**	.00	64.95	9.48	-2.67*	.01	100.40	13.05	-0.22	.83
	การศึกษามาก	338	33.78	6.12			67.01	9.10			100.63	12.42		
4. สถานะทางเศรษฐกิจ	ฐานะต่ำ	362	34.41	6.18	-1.29	.20	67.29	9.12	3.57**	.00	101.51	12.46	1.91	.06
	ฐานะสูง	296	35.08	6.42			64.56	9.39			99.47	12.92		
5. การท่องเที่ยว	ท่องเที่ยวบ่อย	402	34.65	6.61	-0.73	.46	66.22	8.52	-0.05	.96	100.70	12.35	-0.42	0.67
	ท่องเที่ยวมาก	256	35.08	6.13			66.26	9.84			101.21	13.45		

*Sig. < .05 และ **Sig. < .01

4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีพฤติกรรมรักษาระเบียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ

สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการท่องเที่ยวต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว พฤติกรรมรักษาระเบียบ และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกัน

4.3 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับ ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการศึกษาจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ด้าน (ความรู้เกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ) และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ 2 ด้าน (พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ)
ว่ามีค่าความแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ 3 ตัว แตกต่างกันหรือไม่

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในส่วนนี้ คือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับรู้ทัศนคติทาง
สังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การรับรู้
สภาพ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (44.55) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก
ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 44 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่
ท่องเที่ยวน้อย มีจำนวน 298 คน (ร้อยละ 45.29) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 44 คะแนน จัดเป็น
กลุ่มที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมาก มีจำนวน 360 คน (ร้อยละ 54.71) (ตารางที่ 2
ภาคผนวก ข) การรับรู้ทัศนคติทางสังคม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (72.75)
(ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 72 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้
ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย มีจำนวน 309 คน (ร้อยละ 46.96) ส่วนผู้
ที่ได้คะแนนมากกว่า 72 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศมาก มีจำนวน 349 คน (ร้อยละ 53.04) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) และการรับข่าวสาร
แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (27.30) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้
คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 27 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิง
นิเวศน้อย มีจำนวน 229 คน (ร้อยละ 34.80) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 27 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่
มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก มีจำนวน 429 คน (ร้อยละ 65.20) (ตารางที่ 2
ภาคผนวก ข)

ตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนนี้มี 4 ตัว คือ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และ
พฤติกรรมรักษาระเบียบ ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ทีละตัว

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งย่อยประกอบด้วย
10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มอายุน้อย (4) กลุ่มอายุมาก (5) กลุ่ม
การศึกษาน้อย (6) กลุ่มการศึกษามาก (7) กลุ่มฐานะต่ำ (8) กลุ่มฐานะสูง (9) กลุ่มท่องเที่ยวน้อย
(10) กลุ่มท่องเที่ยวมาก ซึ่งผลการวิเคราะห์จะเสนอผลตามตัวแปรตาม ดังนี้

4.3.1 ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร ต่างกัน ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ทราบถึงข้อเท็จจริง ข้อมูล หลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมถึงการปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยว ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนน แบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.07 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 9 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		รับรู้สภาพ			รับข่าวสาร				
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	658	3.71	2.17	47.92*	<1	6.95*	5.42*	2.14	12.7
ชาย	439	6.42*	2.36	39.04*	<1	11.62*	2.15	2.13	16.6
หญิง	219	<1	<1	11.42*	<1	<1	2.12	1.09	11.5
อายุน้อย	325	<1	<1	30.27*	<1	1.38	1.00	1.89	15.3
อายุมาก	333	3.26	8.67*	21.41*	3.56	7.55*	5.01*	2.69	17.5
การศึกษาน้อย	320	1.54	<1	15.05*	1.11	7.01*	<1	1.52	11.3
การศึกษามาก	338	3.03	2.04	37.84*	<1	1.46	6.51*	1.15	18.6
ฐานะต่ำ	362	<1	1.82	49.15*	1.12	<1	5.61*	3.56	19.4
ฐานะสูง	296	4.91*	<1	10.26*	<1	12.62*	<1	<1	13.0
ท่องเที่ยวน้อย	402	2.09	4.47*	19.60*	2.67	5.14*	1.16	3.77	11.6
ท่องเที่ยวมาก	256	1.65	<1	11.21*	1.04	3.87	<1	2.86	15.5

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ			
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง	
รวม	รับข่าวสาร	น้อย = 3.43		มาก = 4.79	
ชาย	รับรู้สภาพ	น้อย = 3.82		มาก = 4.40	
	รับข่าวสาร	น้อย = 3.39		มาก = 4.83	
หญิง	รับข่าวสาร	น้อย = 3.53		มาก = 4.85	
อายุน้อย	รับข่าวสาร	น้อย = 3.46		มาก = 5.19	
อายุมาก	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 3.61		มาก = 4.35	
	รับข่าวสาร	น้อย = 3.40		มาก = 4.57	

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
การศึกษาน้อย	รับข่าวสาร	น้อย = 3.64		มาก = 4.73
การศึกษามาก	รับข่าวสาร	น้อย = 3.21		มาก = 4.96
ฐานะต่ำ	รับข่าวสาร	น้อย = 3.12		มาก = 4.97
ฐานะสูง	รับรู้สภาพ	น้อย = 3.95		มาก = 4.61
	รับข่าวสาร	น้อย = 3.80		มาก = 4.76
ท่องเที่ยวน้อย	รับรู้ทัศน	น้อย = 3.86		มาก = 4.45
	รับข่าวสาร	น้อย = 3.54		มาก = 4.77
ท่องเที่ยวมาก	รับข่าวสาร	น้อย = 3.29		มาก = 4.52

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับเพียง 1 ตัว คือ การรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.3) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า ผู้ที่ได้รับข่าวสารมาก เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่ได้รับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 4.79 และ 3.43) (ตารางที่ 4.4)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.3) พบว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้สภาพ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีการรับรู้สภาพมาก เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้สภาพน้อย (ตารางที่ 4.4) พบผลในกลุ่ม คือ กลุ่มเพศชาย และกลุ่มฐานะสูง คะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้ทัศน โดยผู้ที่มีการรับรู้ทัศนมาก เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่การรับรู้ทัศนน้อย (ตารางที่ 4.4) พบผล 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอายุมาก และกลุ่มท่องเที่ยวน้อย และคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับการรับข่าวสาร โดยผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่มีกรรับข่าวสารน้อย (ตารางที่ 4.4) พบผลในทุกกลุ่มย่อย

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองระหว่งการรับรู้สภาพและการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.3) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่รับรู้สภาพมาก และรับข่าวสารมาก มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารน้อย 2) ในผู้ที่รับข่าวสารมาก และรับรู้สภาพมาก มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่รับรู้สภาพน้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มท่องเที่ยวน้อย (ตารางที่ 3-8 ภาคผนวก ข) และ 3) ในผู้ที่รับรู้สภาพน้อย และรับข่าวสารมาก มีความรู้เกี่ยวกับการ

ท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารน้อย พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก และกลุ่มท่องเที่ยวน้อย (ตารางที่ 3-5 และ 8 ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในผู้ที่รับรู้สภาพมาก และรับข่าวสารมาก มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

คะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองระหว่างการรับรู้ที่สถานฯและการรับข่าวสาร เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่รับรู้ที่สถานฯมาก และรับข่าวสารมาก มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารน้อย 2) ในผู้ที่รับข่าวสารมาก และรับรู้ที่สถานฯมาก มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่รับรู้ที่สถานฯน้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษา และกลุ่มฐานะต่ำ (ตารางที่ 9-12 ภาคผนวก ข) และ 3) ในผู้ที่รับรู้ที่สถานฯน้อย และรับข่าวสารมาก มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารน้อย พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มการศึกษา และกลุ่มฐานะต่ำ (ตารางที่ 9 และ 11-12 ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในผู้ที่รับรู้ที่สถานฯมาก และรับข่าวสารมาก มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางในการวิจัยนี้ ไม่พบคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง

สรุปได้ว่า ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย และกลุ่มฐานะสูง 2) ผู้ที่รับรู้ที่สถานฯทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มอายุมาก และกลุ่มท่องเที่ยวน้อย และ 3) ผู้ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

4.3.2 ทศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ที่สถานฯ และการรับข่าวสาร ต่างกัน ทศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าในทางที่เห็นประโยชน์หรือโทษ มีความรู้สึกชอบ พอใจต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งจะก่อให้เกิดแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไป ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 36.10 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.54 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 6 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 48 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก
อบต. ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		รับรู้สภาพ		รับรู้ทัศนสถาน		รับข่าวสาร			
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	658	44.56*	7.39*	105.03*	<1	14.77*	<1	<1	32.0
ชาย	439	33.56*	12.10*	98.99*	<1	15.15*	2.19	3.43	38.9
หญิง	219	17.72*	<1	21.32*	<1	2.98	1.81	2.40	31.1
อายุน้อย	325	24.16*	<1	74.94*	<1	10.87*	<1	<1	41.6
อายุมาก	333	25.24*	14.53*	36.06*	1.44	3.96*	1.05	<1	30.4
การศึกษาน้อย	320	35.52*	3.50	53.88*	1.38	6.05*	<1	<1	37.8
การศึกษามาก	338	11.72*	4.74*	56.15*	<1	10.14*	<1	1.75	32.6
ฐานะต่ำ	362	17.38*	4.58*	52.21*	1.28	8.39*	<1	<1	29.7
ฐานะสูง	296	30.36*	4.16*	60.73*	<1	6.01*	<1	<1	41.4
ท่องเที่ยววันน้อย	402	34.59*	2.07	40.25*	1.56	15.61*	<1	<1	27.1
ท่องเที่ยววันมาก	256	5.17*	2.35	41.53*	<1	1.25	<1	<1	39.1

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการ
รับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	รับรู้สภาพ	น้อย = 33.04		มาก = 36.67
	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 34.11		มาก = 35.59
	รับข่าวสาร	น้อย = 32.06		มาก = 37.65
ชาย	รับรู้สภาพ	น้อย = 33.09		มาก = 36.70
	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 33.81		มาก = 35.98
	รับข่าวสาร	น้อย = 31.80		มาก = 37.99
หญิง	รับรู้สภาพ	น้อย = 32.55		มาก = 36.92
	รับข่าวสาร	น้อย = 32.34		มาก = 37.14
อายุน้อย	รับรู้สภาพ	น้อย = 32.86		มาก = 36.76
	รับข่าวสาร	น้อย = 31.37		มาก = 38.25
อายุมาก	รับรู้สภาพ	น้อย = 33.22		มาก = 36.95
	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 33.67		มาก = 36.50
	รับข่าวสาร	น้อย = 32.86		มาก = 37.32
การศึกษาน้อย	รับรู้สภาพ	น้อย = 32.23		มาก = 36.81
	รับข่าวสาร	น้อย = 31.70		มาก = 37.34

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
การศึกษามาก	รับรู้สภาพ	น้อย = 33.98		มาก = 36.61
	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 34.46		มาก = 36.13
	รับข่าวสาร	น้อย = 32.43		มาก = 38.17
ฐานะต่ำ	รับรู้สภาพ	น้อย = 33.70		มาก = 36.77
	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 34.45		มาก = 36.02
	รับข่าวสาร	น้อย = 32.58		มาก = 37.89
ฐานะสูง	รับรู้สภาพ	น้อย = 32.16		มาก = 36.54
	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 33.54		มาก = 35.16
	รับข่าวสาร	น้อย = 31.25		มาก = 37.45
ท่องเที่ยวบ่อย	รับรู้สภาพ	น้อย = 32.47		มาก = 37.14
	รับข่าวสาร	น้อย = 32.28		มาก = 37.32
ท่องเที่ยวมาก	รับรู้สภาพ	น้อย = 33.82		มาก = 36.15
	รับข่าวสาร	น้อย = 31.68		มาก = 38.29

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับทั้ง 3 ตัว คือ รับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.5) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า ผู้ที่รับรู้สภาพมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่ได้รับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 36.67 และ 33.04) ผู้ที่รับรู้ทัศนสถานมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่รับรู้ทัศนสถานน้อย (ค่าเฉลี่ย 35.59 และ 34.11) และผู้ที่ได้รับข่าวสารมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่ได้รับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 37.65 และ 32.06) (ตารางที่ 4.6)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.5) พบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้สภาพ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีการรับรู้สภาพมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้สภาพน้อย (ตารางที่ 4.6) พบผลในทุกกลุ่มย่อย คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้ทัศนสถาน โดยผู้ที่มีการรับรู้ทัศนสถานมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้ทัศนสถานน้อย (ตารางที่ 4.6) พบผลในกลุ่ม คือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มฐานะสูง และคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับการรับข่าวสาร โดยผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย (ตารางที่ 4.6) พบผลในทุกกลุ่มย่อย

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองระหว่างการรับรู้สภาพและการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.5) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่รับรู้สภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุน้อย-มาก กลุ่มการศึกษาน้อย-มาก กลุ่มฐานะต่ำ-สูง และกลุ่มท่องเที่ยวบ่อย (ตารางที่ 13-21 ภาคผนวก ข) 2) ในผู้ที่รับรู้สภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุน้อย-มาก กลุ่มการศึกษาน้อย-มาก กลุ่มฐานะต่ำ-สูง และกลุ่มท่องเที่ยวบ่อย (ตารางที่ 13-21 ภาคผนวก ข) 3) ในผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก รับรู้สภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่รับรู้สภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย และกลุ่มฐานะสูง (ตารางที่ 13-21 ภาคผนวก ข) และ 4) ในผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย รับรู้สภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่รับรู้สภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุน้อย-มาก กลุ่มการศึกษาน้อย-มาก กลุ่มฐานะต่ำ-สูง และกลุ่มท่องเที่ยวบ่อย (ตารางที่ 13-21 ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในผู้ที่รับรู้สภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางในการวิจัยนี้ ไม่พบคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง

สรุปได้ว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมาก พบผลในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) ผู้ที่รับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มฐานะสูง และ 3) ผู้ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก พบผลในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย

4.3.3 พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร ต่างกัน พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ไปเที่ยวสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง แล้วช่วยรักษาสภาพแวดล้อมที่ดึงดูดดั้งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยพัฒนาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำด้วยการแนะนำ ห้ามปราม ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.34 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 11 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 54 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F								% ทำนาย
		รับรู้สภาพ		รับรู้ทัศนียภาพ		รับข่าวสาร				
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค		
รวม	658	17.33*	5.36*	12.06*	<1	<1	6.26*	4.03*	10.8	
ชาย	439	13.41*	13.36*	5.32*	2.09	1.11	2.52	6.09*	12.4	
หญิง	219	4.51*	<1	4.04*	<1	<1	5.10*	<1	13.1	
อายุน้อย	325	7.04*	<1	8.96*	<1	<1	2.91	2.41	11.1	
อายุมาก	333	8.83*	14.55*	3.50	<1	3.13	5.57*	2.56	14.2	
การศึกษาน้อย	320	20.45*	<1	4.52*	<1	3.34	3.01	1.53	13.8	
การศึกษามาก	338	1.73	8.67*	4.29*	<1	1.29	5.03*	1.56	12.1	
ฐานะต่ำ	362	2.88	2.47	5.76*	<1	<1	4.77*	1.37	8.8	
ฐานะสูง	296	18.56*	1.73	4.95*	<1	<1	2.12	2.73	15.1	
ท่องเที่ยววันน้อย	402	10.15*	2.81	6.87*	<1	<1	5.26*	6.15*	13.9	
ท่องเที่ยววันมาก	256	1.93	<1	6.05*	<1	<1	1.09	<1	11.7	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว			
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง	
รวม	รับรู้สภาพ	น้อย = 32.45		มาก = 34.93	
	รับรู้ทัศนียภาพ	น้อย = 33.00		มาก = 34.38	
	รับข่าวสาร	น้อย = 32.66		มาก = 34.72	
ชาย	รับรู้สภาพ	น้อย = 33.10		มาก = 35.64	
	รับรู้ทัศนียภาพ	น้อย = 33.10		มาก = 35.64	
	รับข่าวสาร	น้อย = 33.57		มาก = 35.17	
หญิง	รับรู้สภาพ	น้อย = 30.66		มาก = 33.01	
	รับข่าวสาร	น้อย = 30.72		มาก = 32.95	
อายุน้อย	รับรู้สภาพ	น้อย = 31.57		มาก = 33.70	
	รับข่าวสาร	น้อย = 31.43		มาก = 33.84	
อายุมาก	รับรู้สภาพ	น้อย = 33.49		มาก = 35.98	
	รับรู้ทัศนียภาพ	น้อย = 33.14		มาก = 36.33	
การศึกษาน้อย	รับรู้สภาพ	น้อย = 32.64		มาก = 36.35	
	รับข่าวสาร	น้อย = 33.63		มาก = 35.37	
การศึกษามาก	รับรู้ทัศนียภาพ	น้อย = 31.27		มาก = 33.80	
	รับข่าวสาร	น้อย = 31.65		มาก = 33.43	

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว					
		คะแนนต่ำ		เปรียบเทียบกับ		คะแนนสูง	
ฐานะต่ำ	รับข่าวสารฯ	น้อย	=	32.39	มาก	=	34.38
ฐานะสูง	รับรู้สภาพฯ	น้อย	=	31.97	มาก	=	35.78
	รับข่าวสารฯ	น้อย	=	32.89	มาก	=	34.86
ท่องเที่ยวน้อย	รับรู้สภาพฯ	น้อย	=	32.06	มาก	=	34.75
	รับข่าวสารฯ	น้อย	=	32.30	มาก	=	34.51
ท่องเที่ยวมาก	รับข่าวสารฯ	น้อย	=	32.66	มาก	=	35.49

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับทั้ง 3 ตัว คือ รับรู้สภาพฯ การรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสารฯ (ตารางที่ 4.7) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า ผู้ที่รับรู้สภาพฯ มาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่ได้รับข่าวสารฯ น้อย (ค่าเฉลี่ย 34.93 และ 32.45) ผู้ที่รับรู้ทัศนียภาพมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่รับรู้ทัศนียภาพน้อย (ค่าเฉลี่ย 34.38 และ 33.00) และผู้ที่ได้รับข่าวสารฯ มาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่ได้รับข่าวสารฯ น้อย (ค่าเฉลี่ย 34.72 และ 32.66) (ตารางที่ 4.8)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.7) พบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้สภาพฯ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีการรับรู้สภาพฯ มาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้สภาพฯ น้อย (ตารางที่ 4.8) พบผลในกลุ่มเพศชาย กลุ่มกลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษา น้อย กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มท่องเที่ยว น้อย คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้ทัศนียภาพ โดยผู้ที่มีการรับรู้ทัศนียภาพมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้ทัศนียภาพน้อย (ตารางที่ 4.8) พบผลในกลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก และกลุ่มการศึกษามาก และคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามระดับการรับข่าวสารฯ โดยผู้ที่มีการรับข่าวสารฯ มาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่มีการรับข่าวสารฯ น้อย (ตารางที่ 4.8) พบผลในเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มอายุมาก

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองระหว่างการรับรู้ทัศนียภาพและการรับข่าวสารฯ (ตารางที่ 4.7) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่รับรู้ทัศนียภาพมาก รับข่าวสารฯ มาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารฯ น้อย พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศ

หญิง กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มท่องเที่ยวน้อย (ตารางที่ 22-27 ภาคผนวก ข) 2) ในผู้ที่รับข่าวสารมาก รับรู้ทัศนคติมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่รับรู้ทัศนคติน้อย พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษา มาก กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มท่องเที่ยวน้อย (ตารางที่ 22 และ 24-27 ภาคผนวก ข) 3) ในผู้ที่รับรู้ ทัศนคติมาก รับรู้ข่าวสารมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่ รับข่าวสารน้อย พบผลนี้ในกลุ่มเพศหญิง (ตารางที่ 23 ภาคผนวก ข) และ 4) ในผู้ที่รับข่าวสาร น้อย รับรู้ทัศนคติมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่รับรู้ ทัศนคติน้อย พบผลนี้ในกลุ่มเพศหญิง (ตารางที่ 23 ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในผู้ที่ รับรู้สภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก มีพฤติกรรม เสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง พบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่างการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.7) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe / ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่ รับรู้สภาพมาก รับรู้ทัศนคติมาก และรับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารน้อย พบผลนี้ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 28 ภาคผนวก ข) 2) ในผู้ที่รับรู้สภาพมาก รับรู้ทัศนคติน้อย และรับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารน้อย พบผลนี้ในกลุ่มเพศชาย (ตารางที่ 29 ภาคผนวก ข) 3) ในผู้ที่รับรู้สภาพน้อย รับรู้ทัศนคติมาก และรับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและ อนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารน้อย พบผลนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย และกลุ่ม ท่องเที่ยว (ตารางที่ 28-30 ภาคผนวก ข) 4) ในผู้ที่รับรู้สภาพน้อย รับข่าวสารมาก และรับรู้ ทัศนคติมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่รับรู้ทัศนคติ น้อย พบผลนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย และกลุ่มท่องเที่ยว (ตารางที่ 28-30 ภาคผนวก ข) 5) ในผู้ที่รับรู้ทัศนคติมาก รับข่าวสารน้อย และรับรู้สภาพมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่รับรู้สภาพน้อย พบผลนี้ในกลุ่มรวม และกลุ่มท่องเที่ยว (ตาราง ที่ 28 และ 30 ภาคผนวก ข) และ 6) ในผู้ที่รับรู้ทัศนคติน้อย รับข่าวสารมาก และรับรู้สภาพ มาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่รับรู้สภาพน้อย พบผลนี้ใน กลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย และกลุ่มท่องเที่ยว (ตารางที่ 28-30 ภาคผนวก ข)

สรุปได้ว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการ รับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมาก พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มกลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุ น้อย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มท่องเที่ยว (ตารางที่ 28-30 ภาคผนวก ข) 2) ผู้ที่รับรู้ทัศนคติ ทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก และ กลุ่มการศึกษา และ 3) ผู้ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก พบผลในกลุ่ม รวม และเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มอายุมาก

4.3.4 พฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ ทัศนคติ และการรับข่าวสาร ต่างกัน พฤติกรรมรักษาระเบียบ หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ปฏิบัติตามกฎหมายของสถานที่ท่องเที่ยว หรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม หรือสร้างมลพิษ ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็น คะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.24 คะแนนต่ำสุด เท่ากับ 29 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 84 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร

กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		รับรู้สภาพ			รับรู้ทัศนคติ				
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	658	12.19*	31.61*	65.28*	3.39	13.62*	<1	2.30	25.3
ชาย	439	9.10*	21.32*	51.96*	1.56	13.55*	<1	<1	28.8
หญิง	219	4.17*	9.05*	12.96*	<1	2.82	<1	2.36	22.2
อายุน้อย	325	9.59*	11.38*	28.28*	1.82	3.18	<1	9.58*	27.2
อายุมาก	333	2.49	20.87*	32.21*	1.46	11.66*	<1	<1	26.8
การศึกษาน้อย	320	5.31*	7.19*	35.57*	2.25	9.25*	<1	<1	26.0
การศึกษามาก	338	5.55*	29.07*	26.36*	<1	4.69*	<1	2.37	27.4
ฐานะต่ำ	362	7.56*	30.64*	31.00*	2.19	9.29*	<1	<1	29.6
ฐานะสูง	296	6.08*	6.78*	31.89*	2.81	6.96*	<1	3.87	25.0
ท่องเที่ยววน้อย	402	12.69*	7.70*	22.21*	4.22*	13.22*	<1	<1	22.7
ท่องเที่ยวมาก	256	<1	9.27*	25.84*	1.60	5.21*	1.45	<1	29.8

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบ	คะแนนสูง
รวม	รับรู้สภาพ	น้อย = 62.63		มาก = 65.45
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 61.77		มาก = 66.31
	รับข่าวสาร	น้อย = 61.77		มาก = 66.31
ชาย	รับรู้สภาพ	น้อย = 62.23		มาก = 65.18
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 61.45		มาก = 65.97
	รับข่าวสาร	น้อย = 60.18		มาก = 67.23
หญิง	รับรู้สภาพ	น้อย = 63.44		มาก = 66.63
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 62.69		มาก = 67.39
	รับข่าวสาร	น้อย = 62.23		มาก = 67.85

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
อายุน้อย	รับรู้สภาพ	น้อย = 62.43		มาก = 66.35
	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 62.26		มาก = 66.53
	รับข่าวสาร	น้อย = 61.03		มาก = 67.76
อายุมาก	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 61.66		มาก = 66.81
	รับข่าวสาร	น้อย = 61.04		มาก = 67.44
การศึกษาน้อย	รับรู้สภาพ	น้อย = 62.14		มาก = 64.86
	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 61.92		มาก = 65.08
	รับข่าวสาร	น้อย = 59.98		มาก = 67.02
ศึกษามาก	รับรู้สภาพ	น้อย = 63.23		มาก = 65.99
	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 61.45		มาก = 67.76
	รับข่าวสาร	น้อย = 61.60		มาก = 67.61
ฐานะต่ำ	รับรู้สภาพ	น้อย = 63.77		มาก = 66.78
	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 62.24		มาก = 68.31
	รับข่าวสาร	น้อย = 62.22		มาก = 68.33
ฐานะสูง	รับรู้สภาพ	น้อย = 61.12		มาก = 64.19
	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 61.03		มาก = 64.28
	รับข่าวสาร	น้อย = 59.14		มาก = 66.18
ทองเที่ยว น้อย	รับรู้สภาพ	น้อย = 62.37		มาก = 66.24
	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 62.79		มาก = 65.81
	รับข่าวสาร	น้อย = 61.74		มาก = 66.86
ทองเที่ยว มาก	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 62.13		มาก = 67.04
	รับข่าวสาร	น้อย = 60.49		มาก = 68.68

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับทั้ง 3 ตัว คือ รับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.9) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า ผู้ที่รับรู้สภาพมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่ได้รับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 65.45 และ 62.63) ผู้ที่รับรู้ทัศนสถานมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่รับรู้ทัศนสถานน้อย (ค่าเฉลี่ย 66.31 และ 61.77) และผู้ที่ได้รับข่าวสารมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่ได้รับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 66.31 และ 61.77) (ตารางที่ 4.10)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.9) พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้สภาพ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีการรับรู้สภาพมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้สภาพน้อย (ตารางที่ 4.10) พบผลในเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่ม

อายุมาก และกลุ่มท่องเที่ยวมาก คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้
ปทัสถานฯ โดยผู้ที่มีการรับรู้ปทัสถานฯมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่การรับรู้
ปทัสถานฯน้อย (ตารางที่ 4.10) พบผลในทุกกลุ่มย่อย และคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ
แปรปรวนไปตามระดับการรับรู้ข่าวสารฯ โดยผู้ที่มีการรับรู้ข่าวสารฯมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรม
รักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้ข่าวสารฯน้อย (ตารางที่ 4.10) พบผลในทุกกลุ่มย่อย

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สอง
ระหว่างการรับรู้สุขภาพ และการรับรู้ปทัสถานฯ (ตารางที่ 4.9) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่
ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบ
ผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่รับรู้สุขภาพมาก และรับรู้ปทัสถานฯมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบ
มากกว่า ผู้ที่รับรู้ปทัสถานฯน้อย และ 2) ในผู้ที่รับรู้ปทัสถานฯมาก และรับรู้สุขภาพมาก มี
พฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่รับรู้สุขภาพน้อย พบผลทั้ง 2 ประการในกลุ่มท่องเที่ยว
(ตารางที่ 31 ภาคผนวก ข) และคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สอง
ระหว่างการรับรู้สุขภาพ และการรับรู้ข่าวสารฯ (ตารางที่ 4.9) ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่รับรู้สุขภาพมาก และรับข่าวสารฯมาก
มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารฯน้อย พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่ม
การศึกษาน้อย กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มท่องเที่ยวมาก (ตารางที่ 32-33 ,35-36
38 และ 40 ภาคผนวก ข) 2) ในผู้ที่รับรู้สุขภาพน้อย และรับข่าวสารฯมาก มีพฤติกรรมรักษา
ระเบียบมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารฯน้อย พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก กลุ่ม
การศึกษาน้อย กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มฐานะสูง กลุ่มท่องเที่ยวน้อย และกลุ่ม
ท่องเที่ยวมาก (ตารางที่ 32-40 ภาคผนวก ข) และ 3) ในผู้ที่รับข่าวสารฯน้อย และรับรู้สุขภาพมาก
มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่รับรู้สุขภาพน้อย พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุ
มาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มฐานะสูง กลุ่มท่องเที่ยวน้อย และ
กลุ่มท่องเที่ยวมาก (ตารางที่ 32-40 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ
แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่างการรับรู้สุขภาพ การรับรู้ปทัสถานฯ และการรับ
ข่าวสารฯ (ตารางที่ 4.9) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า
ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่รับรู้สุขภาพ
มาก รับรู้ปทัสถานฯมาก และรับข่าวสารฯมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารฯ
น้อย 2) ในผู้ที่รับรู้สุขภาพน้อย รับรู้ปทัสถานฯมาก และรับข่าวสารฯมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบ
มากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารฯน้อย 3) ในผู้ที่รับรู้สุขภาพน้อย รับข่าวสารฯมาก และรับรู้ปทัสถานฯมาก
มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่รับรู้ปทัสถานฯน้อย 4) ในผู้ที่รับรู้สุขภาพมาก รับข่าวสารฯ
น้อย และรับรู้ปทัสถานฯมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่รับรู้ปทัสถานฯน้อย และ 5) ใน
ผู้ที่รับรู้ปทัสถานฯมาก รับข่าวสารฯน้อย และรับรู้สุขภาพมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้
ที่รับรู้สุขภาพน้อย พบผลทั้ง 5 ประการนี้ในกลุ่มอายุน้อย (ตารางที่ 41 ภาคผนวก ข)

สรุปได้ว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมาก พบผลในกลุ่มรวมและเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มอายุมาก และกลุ่มท่องเที่ยวมาก 2) ผู้ที่รับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก พบผลในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มอายุมาก และ 3) ผู้ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก พบผลในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มอายุมาก

4.4 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการศึกษาจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ด้าน (ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ) และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2 ด้าน (พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ) ว่ามีค่าความแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ 3 ตัว แตกต่างกันหรือไม่

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในส่วนนี้ คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตฯ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (44.65) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 44 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ มีจำนวน 277 คน (ร้อยละ 42.10) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 44 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีจำนวน 381 คน (ร้อยละ 57.90) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) แรงจูงใจฯ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (62.07) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 62 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีจำนวน 290 คน (ร้อยละ 44.07) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 62 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีจำนวน 368 คน (ร้อยละ 55.93) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) และความเชื่ออำนาจฯ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (50.80) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ มีจำนวน 240 คน (ร้อยละ 36.47) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 50 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูง มีจำนวน 418 คน (ร้อยละ 63.53) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข)

ตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนนี้มี 4 ตัว คือ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ซึ่งจะทำการศึกษาวิเคราะห์ทีละตัว

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งย่อยประกอบด้วย 10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มอายุน้อย (4) กลุ่มอายุมาก (5) กลุ่มการศึกษาน้อย (6) กลุ่มการศึกษามาก (7) กลุ่มฐานะต่ำ (8) กลุ่มฐานะสูง (9) กลุ่มท่องเที่ยวน้อย (10) กลุ่มท่องเที่ยวมาก ซึ่งผลการวิเคราะห์จะเสนอผลตามตัวแปรตาม ดังนี้

4.4.1 ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการมุ่งอนาคต แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ต่างกัน ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ทราบถึงข้อเท็จจริง ข้อมูล หลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมถึงการปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยว ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.07 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 9 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ตามการมุ่งอนาคต แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ

กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		มุ่งอนาคต	แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ					
				ก	ข	ค	กข	กค	
รวม	658	24.34*	3.75	36.72*	<1	2.31	5.93*	<1	20.7
ชาย	439	17.28*	6.20*	22.08*	<1	3.57	6.47*	1.19	23.9
หญิง	219	4.92*	<1	16.05*	<1	<1	1.15	<1	17.5
อายุน้อย	325	21.00*	<1	31.44*	<1	2.13	<1	<1	25.4
อายุมาก	333	2.36	10.92*	9.57*	<1	<1	8.99*	<1	20.6
การศึกษาน้อย	320	9.09*	1.77	20.96*	1.23	6.65*	1.51	1.15	22.4
การศึกษามาก	338	13.26*	2.13	20.03*	1.35	<1	7.99*	<1	23.8
ฐานะต่ำ	362	12.21*	2.59	12.00*	<1	<1	4.56*	1.01	19.7
ฐานะสูง	296	8.18*	1.22	29.32*	<1	5.74*	3.09	<1	25.1
ท่องเที่ยววน้อย	402	13.39*	5.11*	4.86*	1.65	<1	5.54*	<1	21.4
ท่องเที่ยววนมาก	256	10.27*	<1	11.07*	<1	9.93*	<1	1.76	27.5

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มี การมุ่งอนาคต แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 3.64		สูง = 4.59
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 3.53		สูง = 4.70
ชาย	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 3.58		สูง = 4.56
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 3.78		สูง = 4.36
หญิง	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 3.52		สูง = 4.62
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 3.80		สูง = 4.63
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 3.47		สูง = 4.96

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
อายุน้อย	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 3.66		สูง = 5.05
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 3.51		สูง = 5.20
อายุมาก	แรงจูงใจ	ต่ำ = 3.50		สูง = 4.44
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 3.53		สูง = 4.41
การศึกษาน้อย	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 3.83		สูง = 4.62
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 3.62		สูง = 4.82
การศึกษามาก	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 3.48		สูง = 4.56
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 3.36		สูง = 4.68
ฐานะต่ำ	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 3.43		สูง = 4.44
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 3.44		สูง = 4.43
ฐานะสูง	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 3.90		สูง = 4.68
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 3.55		สูง = 5.03
ท่องเที่ยววน้อย	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 3.48		สูง = 4.58
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 3.69		สูง = 4.37
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 3.70		สูง = 4.36
ท่องเที่ยววนมาก	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 3.34		สูง = 4.49
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 3.32		สูง = 4.51

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังเพียง 2 ตัว คือ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ (ตารางที่ 4.11) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระพบว่า ผู้ที่มุ่งอนาคตสูง เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ (ค่าเฉลี่ย 4.59 และ 3.64) และผู้ที่เชื่ออำนาจสูง เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่เชื่ออำนาจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 4.70 และ 3.53) (ตารางที่ 4.12)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.11) พบว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับการมุ่งอนาคต เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีมุ่งอนาคตสูง เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ (ตารางที่ 4.12) พบผลในกลุ่มย่อยเกือบทุกกลุ่ม ยกเว้นกลุ่มอายุมาก คะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับแรงจูงใจ โดยผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ (ตารางที่ 4.12) พบผลในกลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก และกลุ่มท่องเที่ยววน้อย และคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับความเชื่ออำนาจ โดยผู้ที่มีความเชื่ออำนาจสูง เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่มีความเชื่ออำนาจต่ำ (ตารางที่ 4.12) พบผลในทุกกลุ่มย่อย

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตาม ปฏิสัมพันธ์สองระหว่งการมุ่งอนาคตและความเชื่ออำนาจ (ตารางที่ 4.11) เมื่อเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่มุ่งอนาคตสูง และมีเชื่ออำนาจสูง มีความรู้เกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มีเชื่ออำนาจต่ำ 2) ในผู้ที่เชื่ออำนาจสูง และมุ่งอนาคตสูง มี ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่ม การศึกษาน้อย กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มท่องเที่ยวมาก (ตารางที่ 42-44 ภาคผนวก ข) และ 3) ในผู้ที่ เชื่ออำนาจต่ำ และมุ่งอนาคตสูง มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มุ่งอนาคต ต่ำ พบผลในกลุ่มฐานะสูง (ตารางที่ 43 ภาคผนวก ข) นอกจากนั้นยังพบอีกว่าในผู้ที่มุ่งอนาคตสูง และมีความเชื่ออำนาจสูง มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

คะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองระหว่ง แรงจูงใจและความเชื่ออำนาจ (ตารางที่ 4.11) โดยปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่มีแรงจูงใจสูง และเชื่ออำนาจสูง มีความรู้ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่เชื่ออำนาจต่ำ พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่ม อายุมาก กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มท่องเที่ยวน้อย (ตารางที่ 45-49 ภาคผนวก ข) 2) ในผู้ที่เชื่ออำนาจสูง และมีแรงจูงใจสูง มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่ แรงจูงใจต่ำ พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มท่องเที่ยว น้อย (ตารางที่ 45-46 และ 48-50 ภาคผนวก ข) และ 3) ในผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ และเชื่ออำนาจสูง มี ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่เชื่ออำนาจต่ำ พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มอายุมาก และกลุ่มการศึกษามาก (ตารางที่ 45 และ 47-48 ภาคผนวก ข) นอกจากนั้นยังพบอีกว่าในผู้ที่มี แรงจูงใจสูง และเชื่ออำนาจสูง มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางในการวิจัยนี้ ไม่พบคะแนนความรู้เกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง

สรุปได้ว่า ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคต ควบคุมตนเอง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยเกือบทุกกลุ่ม ยกเว้นกลุ่มอายุมาก 2) ผู้ที่แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์สูง พบผลในกลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก และกลุ่มท่องเที่ยวน้อย และ 3) ผู้ที่มีความเชื่อ อำนาจในตนเอง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

4.4.2 ทศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการมุ่งอนาคตข แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ต่างกัน ทศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าในทางที่เห็นประโยชน์หรือโทษ มีความรู้สึกชอบ พอใจต่อพฤติกรรม การ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งจะก่อให้เกิดแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไป ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็น คะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 36.10 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.54 คะแนนต่ำสุด เท่ากับ 6 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 48 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ตามการมุ่งอนาคต แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		มุ่งอนาคต	แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ					
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขค	
รวม	658	20.36*	58.01*	37.89*	1.25	2.35	12.21*	<1	33.3
ชาย	439	12.15*	41.07*	24.32*	<1	<1	13.44*	<1	36.4
หญิง	219	9.00*	15.92*	15.39*	<1	<1	<1	2.95	34.1
อายุน้อย	325	6.20*	25.00*	23.23*	<1	3.63	1.47	1.05	32.4
อายุมาก	333	17.28*	22.88*	10.17*	2.89	<1	7.26*	1.04	39.7
การศึกษาน้อย	320	15.82*	15.82*	43.74*	8.75*	1.93	<1	5.77*	38.7
การศึกษามาก	338	9.36*	17.84*	38.13*	<1	3.35	4.67*	1.89	34.9
ฐานะต่ำ	362	17.16*	31.67*	6.99*	3.26	2.80	3.48	1.30	38.2
ฐานะสูง	296	5.16*	20.24*	32.37*	<1	1.10	6.62*	<1	33.7
ท่องเที่ยวน้อย	402	8.97*	27.89*	9.00*	1.50	<1	6.00*	<1	33.7
ท่องเที่ยวมาก	256	2.47	12.32*	20.77*	1.16	<1	17.69*	<1	37.8

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการมุ่งอนาคต แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ			
		คะแนนต่ำ		เปรียบเทียบกับ	
		คะแนนสูง	คะแนนสูง	คะแนนสูง	คะแนนสูง
รวม	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 34.21	สูง = 36.83		
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 33.31	สูง = 37.73		
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 33.73	สูง = 37.31		
ชาย	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 34.16	สูง = 36.68		
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 33.11	สูง = 37.73		
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 33.64	สูง = 37.20		
หญิง	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 34.09	สูง = 37.15		
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 33.59	สูง = 37.65		
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 33.62	สูง = 37.62		
อายุน้อย	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 34.48	สูง = 36.72		
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 33.35	สูง = 37.85		
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 33.43	สูง = 37.76		
อายุมาก	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 33.99	สูง = 37.47		
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 33.73	สูง = 37.73		
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 34.39	สูง = 37.06		

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
การศึกษาน้อย	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 33.83		สูง = 36.98
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 32.78		สูง = 38.03
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 34.23		สูง = 36.58
การศึกษามาก	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 34.25		สูง = 36.81
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 33.76		สูง = 37.30
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 32.95		สูง = 38.12
ฐานะต่ำ	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 34.20		สูง = 37.59
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 33.59		สูง = 38.20
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 34.81		สูง = 36.98
ฐานะสูง	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 34.48		สูง = 36.44
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 33.52		สูง = 37.40
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 33.01		สูง = 37.91
ท่องเที่ยวบ่อย	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 34.34		สูง = 36.95
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 33.35		สูง = 37.95
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 34.34		สูง = 36.95
ท่องเที่ยวมาก	แรงจูงใจ	ต่ำ = 32.84		สูง = 37.00
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 32.22		สูง = 37.62

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังทั้ง 3 ตัว คือ การมุ่งอนาคต แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ (ตารางที่ 4.13) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า ผู้ที่มุ่งอนาคตสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ (ค่าเฉลี่ย 36.83 และ 34.21) ผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 37.73 และ 33.31) และผู้ที่เชื่ออำนาจสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่เชื่ออำนาจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 37.31 และ 33.73) (ตารางที่ 4.14)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.13) พบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับการมุ่งอนาคต เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีมุ่งอนาคตสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ (ตารางที่ 4.14) คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับแรงจูงใจ โดยผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่แรงจูงใจต่ำ (ตารางที่ 4.14) และคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามระดับความเชื่ออำนาจ โดยผู้ที่มีความเชื่ออำนาจสูง เป็นผู้มี

มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่าผู้ที่ความเชื่ออำนาจต่ำ (ตารางที่ 4.14) พบผลทั้ง 3 ประการนี้ในทุกกลุ่มย่อย

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองระหว่งการมุ่งอนาคตและแรงจูงใจ (ตารางที่ 4.13) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่มุ่งอนาคตสูง และมีแรงจูงใจสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ 2) ในผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ และมีแรงจูงใจสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ และ 3) ในผู้ที่มีความเชื่ออำนาจสูง และมีแรงจูงใจสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ พบผลทั้ง 3 ประการนี้ในกลุ่มการศึกษาน้อย (ตารางที่ 51 ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในผู้ที่มุ่งอนาคตสูง และมีแรงจูงใจสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

และคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองระหว่งแรงจูงใจและความเชื่ออำนาจ (ตารางที่ 4.13) โดยปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่มีแรงจูงใจสูง และมีความเชื่ออำนาจสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจต่ำ พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มการศึกษามากและกลุ่มฐานะสูง (ตารางที่ 52 และ 55-56 ภาคผนวก ข) 2) ในผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ และมีความเชื่ออำนาจสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจต่ำ พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะสูง กลุ่มท่องเที่ยวบ่อย และกลุ่มท่องเที่ยวมาก (ตารางที่ 52-57 ภาคผนวก ข) 3) ในผู้ที่มีความเชื่ออำนาจสูง และมีแรงจูงใจสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย และกลุ่มท่องเที่ยวบ่อย (ตารางที่ 52-53 และ 57 ภาคผนวก ข) และ 4) ในผู้ที่มีความเชื่ออำนาจต่ำ และมีแรงจูงใจสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะสูง กลุ่มท่องเที่ยวบ่อย และกลุ่มท่องเที่ยวมาก (ตารางที่ 52-57 ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในผู้ที่มีแรงจูงใจสูง และมีความเชื่ออำนาจสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง พบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่งการมุ่งอนาคต แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ (ตารางที่ 4.13) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่มุ่งอนาคตสูง มีแรงจูงใจต่ำ และเชื่ออำนาจสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่เชื่ออำนาจต่ำ 2) ในผู้ที่มุ่งอนาคตสูง เชื่ออำนาจต่ำ และมีแรงจูงใจสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ 3) ในผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ เชื่ออำนาจสูง และมีแรงจูงใจสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ 4) ในผู้ที่มุ่ง

อนาคตขต่ำ เชื่ออำนาจขต่ำ และมีแรงจูงใจขสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจขต่ำ 5) ในผู้ที่มีอนาคตขต่ำ มีแรงจูงใจขต่ำ และเชื่ออำนาจขสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่เชื่ออำนาจขต่ำ 6) ในผู้ที่มีแรงจูงใจขต่ำ เชื่ออำนาจขสูง และมุ่งอนาคตขสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มีอนาคตขต่ำ และ 7) ในผู้ที่มีแรงจูงใจขต่ำ เชื่ออำนาจขต่ำ และมุ่งอนาคตขสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่า ผู้ที่มีอนาคตขต่ำ พบผลทั้ง 7 ประการนี้ในกลุ่มการศึกษาน้อย (ตารางที่ 58 ภาคผนวก ข)

สรุปได้ว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีอนาคตขควบคุมคนสูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม 2) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม และ 3) ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในคนสูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

4.4.3 พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ที่มี การมุ่งอนาคตข แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ต่างกัน พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ไปเที่ยวสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง แล้วช่วยรักษา สภาพแวดล้อมที่ดึงดูดตั้งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยพัฒนาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำด้วยการแนะนำ ห้ามปราม ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.34 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 11 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 54 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ตามการมุ่งอนาคตข แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ

กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		มุ่งอนาคตข ก	แรงจูงใจ ข	เชื่ออำนาจ ค					
					กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	658	7.98*	19.69*	14.55*	<1	<1	2.50	2.66	14.0
ชาย	439	4.36*	22.03*	8.26*	1.37	<1	3.77	2.77	16.8
หญิง	219	1.95	1.57	3.35	1.32	<1	<1	<1	8.9
อายุน้อย	325	3.66	9.53*	2.54	<1	<1	<1	1.70	12.0
อายุมาก	333	2.52	6.82*	6.09*	1.18	<1	1.21	<1	13.0
การศึกษาน้อย	320	2.68	15.05*	12.55*	<1	<1	4.87*	5.24*	18.2
การศึกษามาก	338	6.13*	6.90*	2.76	1.08	<1	<1	<1	14.6
ฐานะต่ำ	362	1.10	13.45*	<1	<1	<1	1.90	<1	12.1
ฐานะสูง	296	7.05*	8.35*	16.24*	<1	<1	2.04	7.86*	20.4
ท่องเที่ยวขน้อย	402	<1	12.83*	5.59*	<1	<1	1.15	<1	16.4
ท่องเที่ยวขมาก	256	1.59	3.61	16.53*	<1	<1	<1	5.59*	19.8

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ที่มีการมุ่งอนาคตฯ แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ = 33.33		สูง = 35.02
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 32.85		สูง = 35.50
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 33.04		สูง = 35.31
ชาย	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ = 34.16		สูง = 35.64
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 33.24		สูง = 36.56
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 33.88		สูง = 35.92
อายุน้อย	แรงจูงใจ	ต่ำ = 31.75		สูง = 34.31
อายุมาก	แรงจูงใจ	ต่ำ = 34.34		สูง = 36.75
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 34.40		สูง = 36.68
การศึกษาน้อย	แรงจูงใจ	ต่ำ = 33.48		สูง = 36.72
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 33.62		สูง = 36.58
การศึกษามาก	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ = 31.86		สูง = 33.97
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 31.79		สูง = 34.04
ฐานะต่ำ	แรงจูงใจ	ต่ำ = 32.41		สูง = 35.48
ฐานะสูง	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ = 33.14		สูง = 35.49
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 33.04		สูง = 35.60
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 32.54		สูง = 36.10
ท่องเที่ยวน้อย	แรงจูงใจ	ต่ำ = 32.37		สูง = 35.65
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 32.92		สูง = 35.09
ท่องเที่ยวมาก	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 32.39		สูง = 36.79

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับทั้ง 3 ตัว คือ การมุ่งอนาคตฯ แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ (ตารางที่ 4.15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า ผู้ที่มุ่งอนาคตฯ สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่มุ่งอนาคตฯ ต่ำ (ค่าเฉลี่ย 35.02 และ 33.33) ผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 35.50 และ 32.85) และผู้ที่เชื่ออำนาจสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่เชื่ออำนาจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 35.31 และ 33.04) (ตารางที่ 4.16)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.15) พบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามระดับการมุ่งอนาคตฯ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีมุ่งอนาคตฯ สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่มุ่งอนาคตฯ ต่ำ

พบในกลุ่มเพศชาย กลุ่มการศึกษาภาค และกลุ่มฐานะสูง (ตารางที่ 4.16) คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามระดับแรงจูงใจ โดยผู้ที่มีแรงจูงใจสูงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ พบในกลุ่มย่อยเกือบทุกกลุ่ม ยกเว้นกลุ่มเพศหญิง และกลุ่มท่องเที่ยวมาก (ตารางที่ 4.16) และคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามระดับความเชื่ออำนาจ โดยผู้ที่มีความเชื่ออำนาจสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่มีความเชื่ออำนาจต่ำ พบในกลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะสูง กลุ่มท่องเที่ยวบ่อย และกลุ่มท่องเที่ยวมาก (ตารางที่ 4.16)

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองระหว่างแรงจูงใจและความเชื่ออำนาจ (ตารางที่ 4.15) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่มีแรงจูงใจสูง และมีความเชื่ออำนาจสูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจต่ำ และ 2) ในผู้ที่มีความเชื่ออำนาจสูง และมีแรงจูงใจสูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มการศึกษาน้อย (ตารางที่ 59 ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในผู้ที่มีแรงจูงใจสูง และมีความเชื่ออำนาจสูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง พบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่างการมุ่งอนาคตฯ แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ (ตารางที่ 4.15) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่มีมุ่งอนาคตฯสูง มีแรงจูงใจสูง และเชื่ออำนาจสูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่เชื่ออำนาจต่ำ พบในกลุ่มการศึกษาน้อย (ตารางที่ 60 ภาคผนวก ข) 2) ในผู้ที่มีมุ่งอนาคตฯสูง มีแรงจูงใจต่ำ และเชื่ออำนาจสูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่เชื่ออำนาจต่ำ พบในกลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มท่องเที่ยวมาก (ตารางที่ 60-62 ภาคผนวก ข) 3) ในผู้ที่มีมุ่งอนาคตฯสูง เชื่ออำนาจต่ำ และมีแรงจูงใจสูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ (ตารางที่ 62 ภาคผนวก ข) 4) ในผู้ที่มีมุ่งอนาคตฯต่ำ มีแรงจูงใจสูง และเชื่ออำนาจสูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่เชื่ออำนาจต่ำ พบในกลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มท่องเที่ยวมาก (ตารางที่ 60-62 ภาคผนวก ข) 5) ในผู้ที่มีมุ่งอนาคตฯต่ำ เชื่ออำนาจสูง และมีแรงจูงใจสูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ พบในกลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มท่องเที่ยวมาก (ตารางที่ 60-62 ภาคผนวก ข) 6) ในผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เชื่ออำนาจสูง และมุ่งอนาคตฯสูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่มีมุ่งอนาคตฯต่ำ พบในกลุ่มการศึกษาน้อย และกลุ่มฐานะสูง (ตารางที่ 60-61 ภาคผนวก ข) และ 7)

ในผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เชื่ออำนาจต่ำ และมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ พบในกลุ่มฐานะสูง และกลุ่มท่องเที่ยวมาก (ตารางที่ 61-62 ภาคผนวก ข)

สรุปได้ว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มการศึกษามาก และกลุ่มฐานะสูง 2) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในกลุ่มรวม กลุ่มย่อยเกือบทุกกลุ่ม ยกเว้นกลุ่มเพศหญิง และกลุ่มท่องเที่ยวมาก และ 3) ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองสูง พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะสูง กลุ่มท่องเที่ยวน้อย และกลุ่มท่องเที่ยวมาก

4.4.4 พฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีการมุ่งอนาคต แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ต่างกัน พฤติกรรมรักษาระเบียบ หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ของสถานที่ท่องเที่ยว หรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม หรือสร้างมลพิษ ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.24 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 29 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 84 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ตามการมุ่งอนาคต แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ

กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		มุ่งอนาคต		แรงจูงใจ		เชื่ออำนาจ			
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	658	16.09*	42.55*	26.75*	<1	6.24*	<1	<1	26.1
ชาย	439	8.47*	32.99*	19.40*	<1	3.15	<1	1.15	30.0
หญิง	219	7.35*	7.63*	9.28*	<1	1.23	<1	2.85	22.5
อายุน้อย	325	8.47*	22.10*	9.55*	<1	<1	1.67	3.05	31.5
อายุมาก	333	2.34	21.86*	8.68*	<1	1.77	<1	<1	22.5
การศึกษาน้อย	320	9.61*	29.07*	6.77*	<1	3.19	<1	<1	27.2
การศึกษามาก	338	6.55*	12.26*	24.46*	1.52	2.43	<1	<1	26.8
ฐานะต่ำ	362	3.55	30.59*	16.77*	4.15*	1.26	3.12	2.09	26.0
ฐานะสูง	296	14.16*	16.71*	8.43*	1.39	2.85	<1	1.32	29.7
ท่องเที่ยวน้อย	402	11.79*	8.03*	10.37*	<1	7.90*	<1	<1	25.0
ท่องเที่ยวมาก	256	<1	14.46*	22.41*	3.32	<1	6.44*	<1	31.0

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีการมุ่งอนาคต
แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 63.63		สูง = 66.94
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 62.60		สูง = 67.97
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 63.16		สูง = 67.41
ชาย	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 63.11		สูง = 66.14
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 61.63		สูง = 67.61
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 62.33		สูง = 66.92
หญิง	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 64.50		สูง = 68.55
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 64.46		สูง = 68.59
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 64.25		สูง = 68.80
อายุน้อย	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 64.43		สูง = 68.00
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 63.33		สูง = 69.10
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 64.32		สูง = 68.11
อายุมาก	แรงจูงใจ	ต่ำ = 61.57		สูง = 67.74
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 62.71		สูง = 66.60
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 62.59		สูง = 66.30
การศึกษาน้อย	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 62.59		สูง = 66.30
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 61.22		สูง = 67.66
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 62.89		สูง = 66.00
การศึกษามาก	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 64.36		สูง = 67.44
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 63.80		สูง = 68.01
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 62.93		สูง = 68.88
ฐานะต่ำ	แรงจูงใจ	ต่ำ = 62.62		สูง = 69.13
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 63.46		สูง = 68.28
ฐานะสูง	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 61.96		สูง = 66.57
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 61.76		สูง = 66.77
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 62.49		สูง = 66.05
ท้องที่ยาวน้อย	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 63.49		สูง = 67.49
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 63.84		สูง = 67.14
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 63.61		สูง = 67.37
ท้องที่ยาวมาก	แรงจูงใจ	ต่ำ = 61.46		สูง = 67.59
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 60.71		สูง = 68.34

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังทั้ง 3 ตัว คือ การมุ่งอนาคต แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ (ตารางที่ 4.17) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า ผู้ที่

มุ่งอนาคตสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ (ค่าเฉลี่ย 66.94 และ 63.63) ผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 67.97 และ 62.60) และผู้ที่เชื่ออำนาจสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่เชื่ออำนาจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 67.41 และ 63.16) (ตารางที่ 4.18)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.17) พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับการมุ่งอนาคต เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มุ่งอนาคตสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ พบในกลุ่มย่อยเกือบทุกกลุ่ม ยกเว้นกลุ่มอายุมาก กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มท้องเที่ยวมาก (ตารางที่ 4.18) คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับแรงจูงใจ โดยผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ พบในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม (ตารางที่ 4.18) และคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับความเชื่ออำนาจ โดยผู้ที่มีความเชื่ออำนาจสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีความเชื่ออำนาจต่ำ พบในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม (ตารางที่ 4.18)

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองระหว่างการมุ่งอนาคตและแรงจูงใจ (ตารางที่ 4.17) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่มุ่งอนาคตสูง และมีแรงจูงใจสูง มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ 2) ในผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ และมีแรงจูงใจสูง มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ และ 3) ในผู้ที่มีแรงจูงใจสูง และมีการมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ พบผลทั้ง 3 ประการนี้ในกลุ่มฐานะต่ำ (ตารางที่ 63 ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในผู้ที่มีการมุ่งอนาคตสูง และมีแรงจูงใจสูง มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองระหว่างการมุ่งอนาคตและความเชื่ออำนาจ (ตารางที่ 4.17) ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ และมีความเชื่ออำนาจสูง มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจต่ำ และ 2) ในผู้ที่มีความเชื่ออำนาจต่ำ และมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มรวม และกลุ่มท้องเที่ยวน้อย (ตารางที่ 64-65 ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในผู้ที่มีการมุ่งอนาคตสูง และมีความเชื่ออำนาจสูง มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองระหว่างแรงจูงใจและความเชื่ออำนาจ (ตารางที่ 4.17) ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ และมีความเชื่ออำนาจสูง มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจต่ำ และ 2) ในผู้ที่มีความเชื่ออำนาจต่ำ และแรงจูงใจสูง มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มท้องเที่ยวมาก

(ตารางที่ 66 ภาคผนวก ข) นอกจากนั้นยังพบอีกว่าในผู้ที่มีแรงจูงใจสูง และมีความเชื่ออำนาจสูง มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางในการวิจัยนี้ ไม่พบคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง

สรุปได้ว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง พบในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยเกือบทุกกลุ่ม ยกเว้นกลุ่มอายุมาก กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มท่องเที่ยวมาก 2) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม และ 3) ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองสูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

4.5 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2 ด้าน (พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ) ว่ามีค่าความแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ 3 ตัว แตกต่างกันหรือไม่

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในส่วนนี้ คือ การรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การรับข่าวสาร แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (27.30) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 27 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวต่ำ มีจำนวน 229 คน (ร้อยละ 34.80) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 27 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวสูง มีจำนวน 429 คน (ร้อยละ 65.20) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) แรงจูงใจ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (62.07) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 62 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีจำนวน 290 คน (ร้อยละ 44.07) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 62 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีจำนวน 368 คน (ร้อยละ 55.93) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) และทัศนคติที่ดี แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (36.10) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 36 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีสุขภาพจิตที่ด้อย มีจำนวน 303 คน (ร้อยละ 46.05) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 36 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก มีจำนวน 355 คน (ร้อยละ 53.95) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข)

ตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนนี้มี 2 ตัว คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ทีละตัว

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งย่อยประกอบด้วย 10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มอายุน้อย (4) กลุ่มอายุมาก (5) กลุ่ม

การศึกษาน้อย (6) กลุ่มการศึกษามาก (7) กลุ่มฐานะต่ำ (8) กลุ่มฐานะสูง (9) กลุ่มท่องเที่ยวน้อย (10) กลุ่มท่องเที่ยวมาก ซึ่งผลการวิเคราะห์จะเสนอผลตามตัวแปรตาม ดังนี้

4.5.1 พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ที่มีการรับข่าวสาร แรงจูงใจ และทัศนคติที่ดี ต่างกัน พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ไปเที่ยวสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง แล้วช่วยรักษาสภาพแวดล้อมที่ดั่งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยพัฒนาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำการแนะนำ ห้ามปราม ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.34 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 11 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 54 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ตามการรับข่าวสาร แรงจูงใจ และทัศนคติที่ดี

กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		รับข่าวสาร		ทัศนคติที่ดี					
		ก	ข		ค	กxข	กxค	ขxค	
รวม	658	10.86*	7.76*	12.40*	<1	<1	<1	<1	11.5
ชาย	439	8.80*	2.08	4.97*	<1	<1	5.46*	<1	12.1
หญิง	219	2.33	1.90	2.17	<1	<1	<1	<1	9.0
อายุน้อย	325	7.53*	<1	1.79	<1	<1	<1	<1	7.8
อายุมาก	333	2.51	4.46*	6.41*	<1	<1	3.61	<1	12.7
การศึกษาน้อย	320	1.18	4.61*	8.92*	<1	<1	<1	2.10	14.2
การศึกษามาก	338	13.32*	4.26*	3.68	<1	<1	<1	<1	12.9
ฐานะต่ำ	362	4.00*	7.06*	1.17	<1	<1	1.64	<1	9.5
ฐานะสูง	296	4.58*	<1	12.79*	<1	<1	<1	1.07	15.3
ท่องเที่ยวน้อย	402	2.28	1.27	9.56*	<1	<1	<1	<1	10.3
ท่องเที่ยวมาก	256	4.39*	8.38*	8.05*	<1	<1	<1	<1	21.0

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ที่มีการรับข่าวสาร แรงจูงใจ และทัศนคติที่ดี แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	รับข่าวสาร	น้อย = 33.37		มาก = 35.30
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 33.52		สูง = 35.15
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 33.30		มาก = 35.37
ชาย	รับข่าวสาร	น้อย = 33.95		มาก = 36.04
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 34.21		มาก = 35.78

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
อายุน้อย	รับข่าวสาร	น้อย = 32.02		มาก = 34.25
อายุมาก	แรงจูงใจ	ต่ำ = 34.62		สูง = 36.43
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 34.44		มาก = 36.61
การศึกษาน้อย	แรงจูงใจ	ต่ำ = 34.31		สูง = 36.14
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 33.96		มาก = 36.49
ศึกษามาก	รับข่าวสาร	น้อย = 31.80		มาก = 34.72
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 32.44		สูง = 34.09
ฐานะต่ำ	รับข่าวสาร	น้อย = 33.19		มาก = 34.83
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 32.92		สูง = 35.10
ฐานะสูง	รับข่าวสาร	น้อย = 33.67		มาก = 35.55
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 33.05		มาก = 36.18
ท่องเที่ยวบ่อย	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 32.44		มาก = 35.32
ท่องเที่ยวมาก	รับข่าวสาร	น้อย = 33.45		มาก = 35.46
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 33.07		สูง = 35.84
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 33.10		มาก = 35.82

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังทั้ง 3 ตัว คือ การรับข่าวสาร แรงจูงใจ และทัศนคติที่ดี (ตารางที่ 4.19) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า ผู้ที่รับข่าวสารมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 35.30 และ 33.37) ผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 35.15 และ 33.52) และผู้ที่มีทัศนคติที่ดีมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย (ค่าเฉลี่ย 35.37 และ 33.30) (ตารางที่ 4.20)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.19) พบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามระดับการรับข่าวสาร เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย (ตารางที่ 4.20) พบผลในกลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุน้อย กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มท่องเที่ยวมาก คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามระดับแรงจูงใจ โดยผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ (ตารางที่ 4.20) พบผลในกลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มท่องเที่ยวมาก และคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและ

อนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามระดับทัศนคติที่ดี โดยผู้ที่มีทัศนคติที่ดีมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย (ตารางที่ 4.20) พบผลในกลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะสูง กลุ่มท่องเที่ยวบ่อย และกลุ่มท่องเที่ยวมาก

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองระหว่างแรงจูงใจและทัศนคติที่ดี (ตารางที่ 4.19) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ และมีทัศนคติที่ดีมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย และ 2) ในผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย และมีแรงจูงใจสูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มเพศชาย (ตารางที่ 67 ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในผู้ที่มีแรงจูงใจสูง และมีทัศนคติที่ดีมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางในการวิจัยนี้ ไม่พบคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง

สรุปได้ว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุน้อย กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มท่องเที่ยวมาก 2) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในกลุ่มรวม กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มท่องเที่ยวมาก และ 3) ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะสูง กลุ่มท่องเที่ยวบ่อย และกลุ่มท่องเที่ยวมาก

4.5.2 พฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับข่าวสาร และสุขภาพจิตดี ต่างกัน พฤติกรรมรักษาระเบียบ หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ของสถานที่ท่องเที่ยว หรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม หรือสร้างมลพิษ ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.24 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 29 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 84 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ตามการรับข่าวสาร แรงจูงใจ และทัศนคติที่ดี

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		รับข่าวสาร	แรงจูงใจ	ทัศนคติที่ดี					
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	658	10.80*	24.17*	43.94*	<1	7.91*	<1	<1	30.0
ชาย	439	7.02*	17.02*	29.19*	<1	8.85*	<1	2.84	34.1
หญิง	219	3.47*	5.89*	10.91*	<1	<1	<1	<1	24.1
อายุน้อย	325	3.48	14.69*	25.51*	<1	4.86*	<1	<1	32.2
อายุมาก	333	5.83*	9.42*	15.10*	<1	2.05	1.93	4.67*	30.0
การศึกษาน้อย	320	2.14	9.55*	13.81*	<1	3.37	<1	3.37	31.5
การศึกษามาก	338	8.16*	11.01*	29.05*	1.22	3.37	<1	<1	29.9
ฐานะต่ำ	362	9.85*	12.73*	11.90*	<1	1.84	<1	<1	29.9
ฐานะสูง	296	1.77	11.20*	31.77*	<1	7.01*	1.94	<1	31.7
ท่องเที่ยววน้อย	402	3.47	12.28*	18.42*	<1	5.56*	1.69	<1	27.4
ท่องเที่ยวมาก	256	6.31*	1.87	10.05*	<1	<1	4.00*	<1	33.8

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีการรับข่าวสาร แรงจูงใจ และทัศนคติที่ดี แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	รับข่าวสาร	น้อย = 63.92	มาก	= 66.87
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 63.19	สูง	= 67.60
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 62.42	มาก	= 68.37
ชาย	รับข่าวสาร	น้อย = 63.64	มาก	= 66.52
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 62.85	สูง	= 67.32
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 62.15	มาก	= 68.01
หญิง	รับข่าวสาร	น้อย = 64.21	มาก	= 67.47
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 63.72	สูง	= 67.97
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 62.95	มาก	= 68.73
อายุน้อย	แรงจูงใจ	ต่ำ = 63.29	สูง	= 68.54
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 62.46	มาก	= 69.37
อายุมาก	รับข่าวสาร	น้อย = 63.40	มาก	= 66.52
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 62.98	สูง	= 66.94
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 62.45	มาก	= 67.47
การศึกษาน้อย	แรงจูงใจ	ต่ำ = 62.42	สูง	= 66.87
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 61.97	มาก	= 67.32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
การศึกษามาก	รับข่าวสาร	น้อย = 64.18		มาก = 67.62
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 63.91		สูง = 67.90
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 62.66		มาก = 69.15
ฐานะต่ำ	รับข่าวสาร	น้อย = 63.40		มาก = 67.58
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 63.11		สูง = 67.88
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 63.19		มาก = 67.79
ฐานะสูง	แรงจูงใจ	ต่ำ = 62.80		สูง = 67.08
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 61.33		มาก = 68.54
ห้องที่อยู่น้อย	แรงจูงใจ	ต่ำ = 63.42		สูง = 67.65
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 62.94		มาก = 68.12
ห้องที่อยู่มาก	รับข่าวสาร	น้อย = 62.69		มาก = 67.80
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 62.02		มาก = 68.47

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังทั้ง 3 ตัว คือ การรับข่าวสาร แรงจูงใจ และทัศนคติที่ดี (ตารางที่ 4.21) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า ผู้ที่รับข่าวสารมาก เป็นผู้ที่พฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 66.87 และ 63.92) ผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้ที่พฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 67.60 และ 63.19) และผู้ที่มีทัศนคติที่ดีมาก เป็นผู้ที่พฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย (ค่าเฉลี่ย 68.37 และ 62.42) (ตารางที่ 4.22)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.21) พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับการรับข่าวสาร เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย (ตารางที่ 4.22) พบผลในกลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มห้องที่อยู่มาก คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับแรงจูงใจ โดยผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ (ตารางที่ 4.22) พบผลในเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มห้องที่อยู่มาก และคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับทัศนคติที่ดี โดยผู้ที่มีทัศนคติที่ดีมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย (ตารางที่ 4.22) พบผลในทุกกลุ่มย่อย

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองระหว่างการรับข่าวสารและทัศนคติที่ดี (ตารางที่ 4.21) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่

สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่รับข่าวสารมาก และมีทัศนคติที่ดีมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย พบในกลุ่มรวม กลุ่มอายุน้อย และกลุ่มฐานะสูง (ตารางที่ 68 และ 70-71 ภาคผนวก ข) 2) ในผู้ที่รับข่าวสารน้อย และมีทัศนคติที่ดีมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย และ 3) ในผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย และรับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารน้อย พบผลทั้ง 2 ประการหลังนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุน้อย กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มท่องเที่ยวบ่อย (ตารางที่ 68-72 ภาคผนวก ข)

คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองระหว่างแรงจูงใจและทัศนคติที่ดี (ตารางที่ 4.21) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ และมีทัศนคติที่ดีมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย และ 2) ในผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย และมีแรงจูงใจสูง มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มท่องเที่ยวมาก (ตารางที่ 73 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่างการรับข่าวสาร แรงจูงใจ และทัศนคติที่ดี (ตารางที่ 4.21) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่รับข่าวสารน้อย มีแรงจูงใจต่ำ และมีทัศนคติที่ดีมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย 2) ในผู้ที่รับข่าวสารน้อย มีทัศนคติที่ดีน้อย และมีแรงจูงใจสูง มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ และ 3) ในผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ มีทัศนคติที่ดีน้อย และรับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารน้อย พบผลทั้ง 3 ประการนี้ในกลุ่มอายุมาก (ตารางที่ 74 ภาคผนวก ข)

สรุปได้ว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มท่องเที่ยวมาก 2) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในกลุ่มรวม และในกลุ่มย่อยเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มท่องเที่ยวมาก และ 3) ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก พบผลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

4.6 ผลการทำนายพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเป็นตัวทำนาย

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการแสวงหาตัวทำนายพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2 ด้าน คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ โดยใช้ตัวทำนายทั้งสิ้น 3 ชุด ชุดที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ มี 3 ตัวทำนาย ได้แก่ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับ

ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทุกตัวทำนายมีค่าต่อเนื่อง ชุดที่ 2 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ (จิตลักษณะเดิมรวมกับจิตลักษณะตามสถานการณ์) มี 6 ตัวทำนาย ได้แก่ การมุ่งอนาคต ควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทุกตัวทำนายมีค่าต่อเนื่อง และชุดที่ 3 มี 9 ตัวทำนาย โดยเป็นการรวมชุดที่ 1 เข้ากับชุดที่ 2 จุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบปริมาณการทำนายชุดที่ 3 ว่าจะทำนายได้มากกว่าชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ตามลำพังเพียงใด โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างมากกว่า 7% จากการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายที่ได้จากการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณเป็นขั้นและรวมชุด (Stepwise and Total Multiple Regression Analysis) ของตัวทำนายที่ละชุดต่อตัวถูกทำนายที่ละตัว โดยทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มอายุน้อย (4) กลุ่มอายุมาก (5) กลุ่มการศึกษาน้อย (6) กลุ่มการศึกษามาก (7) กลุ่มฐานะต่ำ (8) กลุ่มฐานะสูง (9) กลุ่มท่องเที่ยวบ่อย (10) กลุ่มท่องเที่ยวมาก ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์แบบพหุคูณเป็นขั้นและรวมชุดของตัวแปรตามที่ละตัว ดังนี้

4.6.1 ผลการทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเป็นตัวทำนาย

เมื่อนำพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน โดยตัวทำนายชุดที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย คือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับรู้รูปทัศนทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นตัวทำนายผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมได้ 13.4% (ตารางที่ 4.23) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีค่าเบต้าเท่ากับ .27 และ .19 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ได้สูงสุดในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุมาก ทำนายได้ 20.6% และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. เพศหญิง ทำนายได้ 19.7% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุน้อย ทำนายได้ 7.4% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 4 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันตามลำดับคือ (1)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุน้อยกับอายุมาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีอายุมากมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีอายุน้อย (2)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการศึกษาน้อยกับที่มีการศึกษามาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีการศึกษาน้อยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีการศึกษามาก (3)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำกับที่มีฐานะสูง โดยสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีฐานะต่ำ และ (4)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. เพศชายกับเพศหญิง โดยสมาชิก อบต. เพศหญิงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 1 (1, 2, 3)		ชุดที่ 2 (4, 5, 6, 7, 8, 9)		ชุดที่ 3 (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)		% แตกต่างกัน ระหว่างชุด					
		% ทำนาย	ค่าเบต้า	% ทำนาย	ค่าเบต้า	% ทำนาย	ค่าเบต้า		% ทำนาย	ค่าเบต้า			
รวม	658	13.4	1.3	27.19	-	16.2	6.5,4	22.18,12	21.5	1,6,5	.25,23,20	-	5.3
ชาย	439	12.2	1,3,2	.22,15,12	-7.5*	17.4	6,9,8,4	.24,20,17,14	17.9	6,1	.33,23	-9.5*	0.5
หญิง	219	19.7	1,3	.39,15		14.6	4,5	.24,21	27.4	1,4,2	.37,27,-16		7.7*
อายุน้อย	325	7.4	3,1	.19,16	-13.2*	13.9	6,4	.25,17	14.9	6,1	.33,19	-6.5	1.0
อายุมาก	333	20.6	1,3,2	.33,15,14		20.4	9,8,6,5	.32,22,20,13	21.4	1,6	.34,25		0.8
การศึกษาน้อย	320	18.0	1,3	.34,15	9.0*	21.7	5,6	.30,30	27.0	5,1,6	.25,25,23	7.0	5.3
การศึกษามาก	338	9.0	3,1	.20,20		14.9	4,6	.23,21	20.0	4,1,6	.20,22,22		5.1
ฐานะต่ำ	362	9.8	1,3	.22,19	-8.0*	12.8	6,5	.23,21	18.9	6,1,5,7	.29,26,21,-19	-8.4*	6.1
ฐานะสูง	296	17.8	1,3	.35,14		26.8	7,6,5,8,9	.26,18,16,21,19	27.3	1,6,5	.30,23,21		0.5
ท่องเที่ยวบ่อย	402	17.7	1,3	.33,19	5.6	23.9	6,4,8,7	.29,21,25,16	36.6	1,6,8,3	.34,33,26,24	15.3*	12.7*
ท่องเที่ยวมาก	256	12.1	1,3	.22,22		19.8	9,5	.31,25	21.3	9,5	.34,25		1.5

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 7% (Cohen, 1977 : 413-414)

ตัวทำนาย : ชุดที่ 1 1 คือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว 2 คือ การรับรู้ที่สถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3 คือ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ชุดที่ 2 4 คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง 5 คือ สุขภาพจิตที่ดี 6 คือ แรงจูงใจไม่ล้มเหลว 7 คือ ความเชื่ออำนาจในตนเอง

8 คือ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 9 คือ ทักษะที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตัวทำนายในชุดที่ 1 ที่มีบทบาทสำคัญและรองๆ ลงไปต่อพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 1 เรียงตามลำดับ คือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

เมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ (จิตลักษณะเดิมรวมกับจิตลักษณะตามสถานการณ์) ประกอบด้วย 6 ตัวทำนาย คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมได้ 16.2% (ตารางที่ 4.23) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิตที่ดี และการมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .22 , .18 และ .12 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ได้สูงสุดในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูง ทำนายได้ 26.8% และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวน้อย ทำนายได้ 23.9% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำ ทำนายได้ 12.8% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 1 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำ กับที่มีฐานะสูง โดยสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีฐานะต่ำ

ตัวทำนายในชุดที่ 2 ที่มีบทบาทสำคัญและรองๆ ลงไปต่อพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 2 เรียงตามลำดับ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิตที่ดี และการมุ่งอนาคตควบคุมตน

และเมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ประกอบด้วย 6 ตัวทำนาย เข้าด้วยกัน รวมเป็น 9 ตัวทำนาย ผลปรากฏว่า ตัวทำนายทั้ง 9 ตัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมได้ 21.5% (ตารางที่ 4.23) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิตที่ดี มีค่าเบต้าเท่ากับ .22 , .23 และ .20 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 9 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ได้สูงสุดในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวน้อย ทำนายได้ 36.6% และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. เพศหญิง ทำนายได้ 27.4% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 9 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุน้อย ทำนายได้ 14.9% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 4 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันตามลำดับคือ (1)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวน้อยกับที่มีการท่องเที่ยวมาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวน้อยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีการท่องเที่ยวมาก (2)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. เพศชายกับเพศหญิง โดย

สมาชิก อบต. เพศหญิงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าเพศชาย (3)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำกับที่มีฐานะสูง โดยสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีฐานะต่ำ และ(4)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการศึกษาน้อยกับที่มีการศึกษามาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีการศึกษาน้อยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีการศึกษามาก

ตัวทำนายในชุดที่ 3 ที่มีบทบาทสำคัญและรองๆ ลงไปต่อพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 3 เรียงตามลำดับ คือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิตที่ดี

สรุปได้ว่า ตัวทำนายทั้ง 9 ตัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ได้ระหว่าง 14.9% ถึง 36.6% สามารถทำนายได้มากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในกลุ่มย่อย จำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวบ่อย และกลุ่มสมาชิก อบต. เพศหญิง กลุ่มย่อยที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยวบ่อย (36.6%) และกลุ่มย่อยที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายต่ำที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุน้อย (14.9%) ตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว (มาจากชุดที่ 1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิตที่ดี (มาจากชุดที่ 2) จากผลการทำนายแสดงว่า สมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมาก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และสุขภาพจิตที่ดีมากเท่าใด เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากตามไปด้วย และในทางกลับกันสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวบ่อย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และสุขภาพจิตที่ดีน้อยเท่าใด ก็จะเป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวบ่อยตามไปด้วย

4.6.2 ผลการทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะ

สถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเป็นตัวทำนาย

เมื่อนำพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนโดยตัวทำนายชุดที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย คือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมได้ 28.5% (ตารางที่ 4.24) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว มีค่าเบต้าเท่ากับ .38 , .23 และ .13 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ได้สูงสุดในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำ ทำนายได้ 32.1% และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. เพศชาย ทำนายได้ 31.3% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. เพศหญิง ทำนายได้ 23.7% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 1 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่

แตกต่างกัน คือ ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. เพศชายกับเพศหญิง โดยสมาชิก อบต. เพศชายมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าเพศหญิง

ตัวทำนายในชุดที่ 1 ที่มีบทบาทสำคัญและรองๆ ลงไปต่อพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 1 เรียงตามลำดับ คือ การรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว

เมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ (จิตลักษณะเดิมรวมกับจิตลักษณะตามสถานการณ์) ประกอบด้วย 6 ตัวทำนาย คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมได้ 45.1% (ตารางที่ 4.24) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความเชื่ออำนาจในตน และการมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .29 ,.24 ,.17 และ .15 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ได้สูงสุดในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุน้อยทำนายได้ 49.9% และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูง ทำนายได้ 49.3% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. เพศหญิง ทำนายได้ 37.5% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 4 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันตามลำดับคือ (1)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. เพศชายกับเพศหญิง โดยสมาชิก อบต. เพศชายมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าเพศหญิง (2)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุน้อยกับที่มีอายุมาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีอายุน้อยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีอายุมาก (3)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำกับที่มีฐานะสูง โดยสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีฐานะต่ำ และ(3)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวบ่อยกับที่มีการท่องเที่ยวมาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวมากมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีการท่องเที่ยวบ่อย

ตัวทำนายในชุดที่ 2 ที่มีบทบาทสำคัญและรองๆ ลงไปต่อพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 2 เรียงตามลำดับ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความเชื่ออำนาจในตน และการมุ่งอนาคตควบคุมตน

และเมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ประกอบด้วย 6 ตัวทำนาย เข้าด้วยกัน รวมเป็น 9 ตัวทำนาย ผลปรากฏว่า ตัวทำนายทั้ง 9 ตัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมได้ 47.3% (ตารางที่ 4.24) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การมุ่งอนาคตควบคุมตน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความเชื่ออำนาจในตน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการ

ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีค่าเบต้าเท่ากับ .22 .14 .17 .15 .14 และ .12 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่ จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 9 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ได้สูงสุดในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการ ท่องเที่ยวมาก ทำนายได้ 52.0% และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุน้อย ทำนายได้ 51.0% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 9 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. เพศหญิง ทำนายได้ 41.1% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 3 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันตามลำดับคือ (1)ระหว่างกลุ่ม สมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวน้อยกับที่มีการท่องเที่ยวมาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยว มากมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีการท่องเที่ยวน้อย (2)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการศึกษา น้อยกับที่มีการศึกษามาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีการศึกษามากมีเปอร์เซ็นต์การทำนาย สูงกว่าที่มีการศึกษาน้อย และ (3)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. เพศชายกับเพศหญิง โดยสมาชิก อบต. เพศชายมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าเพศหญิง

ตัวทำนายในชุดที่ 3 ที่มีบทบาทสำคัญและรองๆ ลงไปต่อพฤติกรรมการรักษาระเบียบของ สมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 3 เรียงตามลำดับ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การมุ่งอนาคตควบคุมตน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความเชื่ออำนาจในตน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สรุปได้ว่า ตัวทำนายทั้ง 9 ตัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ได้ระหว่าง 41.1% ถึง 52.0% สามารถทำนายได้มากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ในกลุ่มย่อย จำนวน 1 กลุ่ม คือ กลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะต่ำ กลุ่มย่อยที่มี เปอร์เซ็นต์การทำนายสูงที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยวมาก (52.0%) และกลุ่มย่อยที่มี เปอร์เซ็นต์การทำนายต่ำที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต.เพศหญิง (41.1%) ตัวทำนายที่สำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์(มาจากชุดที่ 2) ทักษะที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ(มาจากชุดที่ 2) การมุ่ง อนาคตควบคุมตน(มาจากชุดที่ 2) การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ(มา จากชุดที่ 1) ความเชื่ออำนาจในตน(มาจากชุดที่ 2) และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ(มาจากชุดที่ 1) จากผลการทำนายแสดงว่า สมาชิก อบต.ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีทัศนคติ ที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง รับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศสูง มีความเชื่ออำนาจในตนสูง และรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิง นิเวศมากเท่าใด เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากตามไปด้วย และในทางกลับกันสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีทัศนคติที่ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย มีการมุ่งอนาคตควบคุมตน ต่ำ รับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่ำ มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ และรับ ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อยเท่าใด ก็จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบน้อยตามไป ด้วย

ตารางที่ 4.24 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ที่หมายและตัวทำหมายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำหมาย คือ พฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวนคน	ชุดที่ 1 (1, 2, 3)		ชุดที่ 2 (4, 5, 6, 7, 8, 9)		ชุดรวม (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)		% ต่างต่างระหว่างชุด						
		% ทำหมาย	ตัว ทำหมาย	% ทำหมาย	ตัว ทำหมาย	% ทำหมาย	ตัว ทำหมาย		% ต่างต่างกลุ่มย่อย					
รวม	658	28.5	3,2,1	38,23,13	-	45.1	6,9,7,4	29,24,17,15	-	47.3	6,9,4,2,7,3	22,14,17,15,14,12	-	2.2
ชาย	439	31.3	3,2,1	43,19,11	7.6*	49.0	6,9,7,4	34,25,14,14	11.5*	48.7	6,9,4,2	31,26,20,12	7.6*	-0.3
หญิง	219	23.7	3,2,1	29,29,17	-	37.5	9,7,4	30,23,22	-	41.1	9,7,2,4	20,26,20,21	-	3.6
อายุน้อย	325	27.6	3,2,1	39,18,15	-0.7	49.9	6,9,4	34,34,18	10.8*	51.0	9,6,4,2	32,29,19,12	6.7	1.1
อายุมาก	333	28.3	3,2	37,30	-	39.1	9,6,7	22,30,24	-	44.3	6,3,2,7,4	18,18,23,16,16	-	5.2
การศึกษาน้อย	320	29.5	3,2,1	44,13,13	-0.8	42.3	6,4,9	31,26,22	-3.7	42.5	6,4,3	29,28,24	-8.0*	0.2
การศึกษามาก	338	30.3	2,3,1	35,30,13	-	46.0	9,6,7	31,31,23	-	50.5	9,6,2,7	23,24,27,20	-	4.5
ฐานะต่ำ	362	32.1	3,2,1	38,28,13	7.0	39.6	9,6,7	29,27,21	-9.7*	46.7	2,3,4,7,8	26,31,22,20,14	-1.0	7.3*
ฐานะสูง	296	25.1	3,2,1	36,15,15	-	49.3	6,9,4,7	34,24,17,14	-	47.7	6,9,4,2	32,27,21,12	-	-1.6
ห้องเรียนน้อย	402	27.7	3,1,2	34,22,19	-0.3	40.9	6,7,9,4	22,22,19,18	-8.1*	41.9	6,3,7,4	22,23,22,18	-10.1*	1.0
ห้องเรียนมาก	256	28.0	3,2	44,23	-	49.0	6,7,9	32,27,25	-	52.0	9,6,2,7	23,29,22,23	-	3.0

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 7% (Cohen, 1977 : 413-414)

ตัวทำหมาย : ชุดที่ 1 1 คือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว 2 คือ การรับรู้ทัศนภาพของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ชุดที่ 2 3 คือ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

4 คือ การมุ่งอนาคตความคุ้มค่า 5 คือ สุขภาพจิตที่ดี 6 คือ แรงจูงใจในสัมฤทธิ์ 7 คือ ความเชื่ออำนาจในตน

8 คือ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 9 คือ ทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สรุปผลการทำนายพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ร่วมกับกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะได้ว่า ตัวทำนายรวม (ชุดที่ 3) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้ง 10 กลุ่ม

ตัวทำนายที่สำคัญที่สุดของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวคือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิตที่ดี แสดงว่าสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมาก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และสุขภาพจิตที่ดีมากเท่าใด เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากตามไปด้วย และในทางกลับกันสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพของสถานที่เที่ยวน้อย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และสุขภาพจิตที่ดীন้อยเท่าใด ก็จะเป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่เที่ยวน้อยตามไปด้วย ส่วนตัวทำนายที่สำคัญที่สุดของพฤติกรรมรักษาระเบียบคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รองลงมาคือทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การมุ่งอนาคตควบคุมตน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความเชื่ออำนาจในตน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แสดงว่าสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง รับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสูง มีความเชื่ออำนาจในตนสูง และรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากเท่าใด เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากตามไปด้วย และในทางกลับกันสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ รับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่ำ มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ และรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อยเท่าใด ก็จะเป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบน้อยตามไปด้วย

4.7 ผลการทำนายพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

การวิเคราะห์ส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Hierarchical เพื่อทำนายพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2 ด้าน คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ซึ่งจะมีตัวทำนายที่เข้าตามลำดับ 3 ชั้น คือ **ชั้นที่ 1** ประกอบด้วยตัวทำนายในกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิมรวม มี 4 ตัวทำนาย ได้แก่ การมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน ทุกตัวทำนายมีค่าต่อเนื่อง **ชั้นที่ 2** ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ มี 3 ตัวทำนาย ได้แก่ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทุกตัวทำนายมีค่าต่อเนื่อง และ**ชั้นที่ 3** ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ มี 2 ตัวทำนาย ได้แก่ ความรู้

เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทุกตัวทำนายมีค่าต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบปริมาณการทำนายในชั้นที่ 3 ว่าจะทำนายได้เพิ่มขึ้นจากชั้นที่ 2 มากน้อยเพียงใด โดยทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มอายุน้อย (4) กลุ่มอายุมาก (5) กลุ่มการศึกษาน้อย (6) กลุ่มการศึกษา มาก (7) กลุ่มฐานะต่ำ (8) กลุ่มฐานะสูง (9) กลุ่มท่องเที่ยวบ่อย (10) กลุ่มท่องเที่ยวมาก ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบ Hierarchical ของตัวแปรตามที่ละตัว ดังนี้

4.7.1 ผลการทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Hierarchical โดยตัวทำนายในชั้นที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม 4 ตัว ได้แก่ การมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มรวมได้ 15.8% (ตารางที่ 4.25) มีตัวทำนายเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิตที่ดี และการมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .22 , .15 และ .14 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้สูงสุด ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะสูง ทำนายได้ 21.9% และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการศึกษาน้อย ทำนายได้ 21.0% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 4 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต.เพศหญิง ทำนายได้ 11.0%

ชั้นที่ 2 คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 3 ตัว ได้แก่ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มรวมได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากชั้นที่ 1 เท่ากับ 5.3% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในชั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 15.8% และ 21.1% ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.25) มีตัวทำนาย คือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว มีค่าเบต้าเท่ากับ .24 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต.อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นจากชั้นที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญในทุกกลุ่มย่อย โดยทำนายเพิ่มขึ้นได้สูงสุดเท่ากับ 10.6% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในชั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 11.0% และ 21.6% ตามลำดับ) ในกลุ่มสมาชิก อบต.เพศหญิง และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุมาก ทำนายเพิ่มขึ้นได้ 10.3% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในชั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 14.9% และ 25.2% ตามลำดับ) ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายเพิ่มขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุน้อย ทำนายเพิ่มขึ้นได้เพียง 1.0% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในชั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 12.6% และ 13.6% ตามลำดับ) และ

ตารางที่ 4.25 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ยั่งยืน ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย

กลุ่ม	ขั้นที่ 1 (1, 2, 3, 4)		ขั้นที่ 2 (5, 6, 7)		ขั้นที่ 3 (8, 9)	
	%R ² รวม	ลำดับตัวทำนาย	%R ² เปลี่ยนแปลง	ลำดับตัวทำนาย	%R ² เปลี่ยนแปลง	ลำดับตัวทำนาย
รวม	15.8	3,2,1	5.3	21.1	1.5	22.6
ชาย	14.7	3,1	4.6	19.3	-0.5	18.8
หญิง	11.0	1,2	10.6	21.6	5.0	26.6
อายุน้อย	12.6	3,1	1.0	13.6	2.8	16.4
อายุมาก	14.9	3,2	10.3	25.2	-3.1	22.1
การศึกษาน้อย	21.0	3,2	6.8	27.8	-0.8	27.0
การศึกษามาก	12.7	3,1	3.6	16.3	3.7	20.0
ฐานะต่ำ	12.3	3,2	4.6	16.9	-0.4	16.5
ฐานะสูง	21.9	4,3,1	4.4	26.3	1.9	28.2
ท่องเที่ยวบ่อย	17.7	3,1	10.2	27.9	9.3	37.2
ท่องเที่ยวรวม	15.5	4,3,2	3.0	18.5	3.7	22.2

ชุดตัวทำนาย
 ขั้นที่ 1 1 คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง 2 คือ สุขภาพจิตที่ดี 3 คือ แรงจูงใจไม่ล้มเลิก 4 คือ ความเชื่ออำนาจในตนเอง
 ขั้นที่ 2 5 คือ การรับรู้สุขภาพของสถานที่ท่องเที่ยว 6 คือ การรับรู้ทัศนียภาพทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 7 คือ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
 ขั้นที่ 3 8 คือ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 9 คือ ทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ขั้นที่ 3 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัว ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวแปรจิตลักษณะสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มรวมได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 2 เท่ากับ 1.5% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 21.1% และ 22.6% ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.25) มีตัวทำนาย คือ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีค่าเบต้าเท่ากับ .09 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 2 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นจากขั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญในเพียงบางกลุ่มย่อย โดยทำนายเพิ่มขึ้นได้สูงสุดเท่ากับ 9.3% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 27.9% และ 37.2% ตามลำดับ) ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยววันน้อย และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต.เพศหญิง ทำนายเพิ่มขึ้นได้ 5.0% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 21.6% และ 26.6% ตามลำดับ) ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 2 ตัว ทำนายเพิ่มขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะสูง ทำนายเพิ่มขึ้นได้เพียง 1.9% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 26.3% และ 28.2% ตามลำดับ)

4.7.2 ผลการทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ โดยโดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Hierarchical โดยตัวทำนายในขั้นที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม 4 ตัว ได้แก่ การมุ่งอนาคต ควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบในกลุ่มรวมได้ 39.5% (ตารางที่ 4.26) มีตัวทำนายเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน และการมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .34 , .25 และ .19 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบได้สูงสุด ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยวมาก ทำนายได้ 44.9% และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะสูง ทำนายได้ 43.5% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 4 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต.เพศหญิง ทำนายได้ 33.1%

ขั้นที่ 2 คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 3 ตัว ได้แก่ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบในกลุ่มรวมได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 1 เท่ากับ 5.6% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 39.5% และ 45.1% ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.26) โดยมีตัวทำนายเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ การรับข่าวสารเกี่ยวกับการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา **-104-** อย่างอ้อมถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีค่าเบต้าเท่ากับ .17 และ .16 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการรักษาระเบียบได้เพิ่มขึ้นจากขั้นที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญในทุกกลุ่มย่อย โดยทำนายเพิ่มขึ้นได้สูงสุดเท่ากับ 10.3% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 34.9% และ 45.2% ตามลำดับ) ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะต่ำ และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการศึกษามาก ทำนายเพิ่มขึ้นได้ 8.1% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 40.5% และ 48.6% ตามลำดับ) ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายเพิ่มขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะสูง ทำนายเพิ่มขึ้นได้เพียง 1.0% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 43.5% และ 44.5% ตามลำดับ) และ

ขั้นที่ 3 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัว ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมการรักษาระเบียบในกลุ่มรวมได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 2 เท่ากับ 2.2% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 45.1% และ 47.3% ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.26) มีตัวทำนาย คือ ทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีค่าเบต้าเท่ากับ .14 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 2 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการรักษาระเบียบได้เพิ่มขึ้นจากขั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญในทุกกลุ่มย่อย โดยทำนายเพิ่มขึ้นได้สูงสุดเท่ากับ 4.3% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 47.4% และ 51.7% ตามลำดับ) ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุน้อย และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะสูง ทำนายเพิ่มขึ้นได้ 4.1% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 44.5% และ 48.6% ตามลำดับ) ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 2 ตัว ทำนายเพิ่มขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยวน้อย ทำนายเพิ่มขึ้นได้เพียง 1.0% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 40.9% และ 41.9% ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.26 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ขั้นที่ 1 (1, 2, 3, 4)			ขั้นที่ 2 (5, 6, 7)			ขั้นที่ 3 (8, 9)			
		%R ² รวม	ลำดับตัว ทำนาย	ค่าเบต้า	%R ² เปลี่ยนแปลง	ลำดับตัว ทำนาย	ค่าเบต้า	%R ² เปลี่ยนแปลง	%R ² รวม	ลำดับตัว ทำนาย	ค่าเบต้า
รวม	658	39.5	3,4,1	.34, .25, .19	5.6	7,6	.17, .16	2.2	47.3	9	.14
ชาย	439	43.1	3,4,1	.37, .27, .17	4.6	7,6	.16, .12	2.1	49.8	9	.18
หญิง	219	33.1	3,4,1	.25, .24, .22	6.8	7,6	.20, .18	1.5	41.4	-	-
อายุน้อย	325	41.0	3,4,1	.37, .20, .21	6.4	6,5,7	.13, .12, .13	4.3	51.7	9	.26
อายุมาก	333	37.3	3,4,1	.33, .26, .17	6	6,7	.22, .18	1	44.3	-	-
การศึกษาน้อย	320	37.9	3,1,4	.36, .24, .17	3.8	7	.22	0.8	42.5	-	-
การศึกษามาก	338	40.5	4,3,1	.32, .29, .18	8.1	6,7	.27, .13	2.7	51.3	9	.21
ฐานะต่ำ	362	34.9	3,4,1	.29, .27, .17	10.3	7,6	.23, .21	2.3	47.5	8	.14
ฐานะสูง	296	43.5	3,1,4	.40, .21, .21	1	6,7	.14, .13	4.1	48.6	9	.22
ทองเที่ยวบ่อย	402	34.8	4,3,1	.28, .24, .20	6.1	7,6	.21, .11	1	41.9	-	-
ทองเที่ยวมาก	256	44.9	3,4	.40, .39	5.1	6	.25	2	52.0	9	.23

ชุดตัวทำนาย

ขั้นที่ 1 1 คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง 2 คือ สุขภาพจิตที่ดี 3 คือ แรงจูงใจไม่ล้มเหลว 4 คือ ความเชื่ออำนาจในตนเอง

ขั้นที่ 2 5 คือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว 6 คือ การรับรู้มีทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 7 คือ การรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ขั้นที่ 3 8 คือ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 9 คือ ทัศนคติที่ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล” ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 5.1 สรุปการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผล
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ประเภทต่าง ๆ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ประเภทต่าง ๆ 4) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมและปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ประเภทต่าง ๆ และ 5) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. ประเภทต่าง ๆ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 800 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า แบบทดสอบ และแบบสอบถาม โดยแบ่งกลุ่มตัวแปรออกเป็น 5 ประเภท คือ 1) กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม 2) กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 3) กลุ่มตัวแปรพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4) กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ และ 5) ลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฐานะของครอบครัว และการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อยในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 และได้รับแบบวัดกลับคืนมา จำนวน 658 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.25 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยใช้สถิติจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise และ Hierarchical และมีสถิติขั้นรองในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่

ด้วยวิธี Scheffe' การวิเคราะห์ทางสถิติทั้งหมดกระทำในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งโดยลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. เพื่อให้ได้ผลชัดเจนที่สุด ผลการวิจัยพบว่า

1) สมาชิก อบต. ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสมาชิก อบต. ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสมาชิก อบต. ที่มีระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีพฤติกรรมรักษาระเบียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) สมาชิก อบต. ที่อยู่ในสถานการณ์ 3 ด้านมาก คือ มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมาก การรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมาก โดยพบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย และกลุ่มท่องเที่ยวบ่อย และยังพบอีกว่า ปัจจัยด้านสถานการณ์สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบในสมาชิก อบต. กลุ่มรวมได้ 13.4% และ 28.5% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้สูงสุด 20.6% ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุมาก และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบได้สูงสุดเท่ากับ 32.1% ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามลำดับ

3) สมาชิก อบต. ที่มีจิตลักษณะเดิม 3 ด้านสูง คือ มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และความเชื่ออำนาจในตนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมาก โดยพบในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูง และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมสามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในสมาชิก อบต. กลุ่มรวมได้ 15.8% และ 39.5% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูง ได้สูงสุดเท่ากับ 21.9% และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบได้สูงสุด 44.9% ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวมาก โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่อในอำนาจตน และการมุ่งอนาคตควบคุมตน ตามลำดับ

4) สมาชิก อบต. ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก (สถานการณ์) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (จิตลักษณะเดิม) และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก (จิตลักษณะตามสถานการณ์) เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมาก โดยพบในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุมาก และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านสถานการณ์ ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม และปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มรวมได้ 21.5% และ 47.3% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว ได้สูงสุด 36.6% ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวบ่อย และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้สูงสุด 52.0% ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยว

มาก โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะคนที่ติดต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามลำดับ

5) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้เพิ่มขึ้นจากปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมและปัจจัยด้านสถานการณ์ ในกลุ่มรวมได้ 1.5% และ 2.2% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว ได้สูงสุด 9.3% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยวบ่อย และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้สูงสุด 4.3% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุน้อย โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ทักษะคนที่ติดต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามลำดับ

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีข้อค้นพบหลายประการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. แต่การวิจัยนี้จะอภิปรายผลตามสมมุติฐานการวิจัยดังนี้

1) สมาชิก อบต.ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งอาจเป็นเพราะว่าสมาชิก อบต.ที่มีเพศต่างกัน อาจมีความสนใจศึกษาและเรียนรู้พฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแตกต่างกัน สอดคล้องกับ ดารา ทีปะปาล (2542 : 34) ที่กล่าวว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลนับเป็นปัจจัยภายในที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภค ซึ่งสอดคล้องกับ นิรมล กลัษชุ่ม (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรู้และพฤติกรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครูเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานครของนักศึกษาขึ้นอยู่กับเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการวิจัยของ ชัชพันธ์ วีระฉายา (2546 : 97) ที่ศึกษา การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะกับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมระหว่างนิสิตชายกับนิสิตหญิงพบว่า มีพฤติกรรมการบริโภคแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมาชิก อบต.ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพราะบุคคลมีอายุแตกต่างกันย่อมมีประสบการณ์และมีความสามารถแตกต่างกัน เนื่องจากอายุเป็นตัวกำหนดวุฒิภาวะทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีกลุ่มสังคม (social categories theory) ที่สรุปว่าบุคคลที่มีลักษณะทางสังคม (เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา ฯลฯ) คล้ายกันจะมีพฤติกรรมการสื่อสารคล้ายคลึงกัน (De Fleur, 1966) ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญญา จันทร และคณะ (2547 : 90-91) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลอง จังหวัดราชบุรี พบว่า อายุ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน

ท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ งานวิจัยของ อร่ามศรี สุวัตติกุล (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระดับดี มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานอยู่ในระดับสูง และนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของ เสาวลักษณ์ นวเจริญกุล (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีพฤติกรรมท่องเที่ยวถูกต้องในระดับปานกลาง และพบว่าอายุเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมท่องเที่ยว และงานวิจัยของ กฤษณา เพ็ชรเจริญ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อการอุปโภคผลิตภัณฑ์จลลาคีเยว โดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน แล้วพบว่าอายุที่แตกต่างกันจะก่อให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องระดับการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 34-42 ปี เป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมทุกกิจกรรม แตกต่างกันตามอายุ โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 34-42 ปี เป็นกลุ่มที่มีความต้องการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมมากกว่ากลุ่มอื่น

สมาชิก อบต.ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งอาจเป็นเพราะระดับการศึกษาจะสะท้อนถึงความรู้ที่มีอยู่ การรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับข้อเท็จจริง แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เรียกเอาสิ่งที่รู้ออกมาปรากฏให้สังเกตได้ วัดได้ รวมทั้งสามารถถ่ายทอดให้บุคคลอื่นรับทราบได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีกลุ่มสังคม (social categories theory) ที่สรุปว่าบุคคลที่มีลักษณะทางสังคม (เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา ฯลฯ) คล้ายกันจะมีพฤติกรรมสื่อสารคล้ายคลึงกัน (De Fleur. 1966) และมีผลงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความรู้กับพฤติกรรม คือ กฤษณา เพ็ชรเจริญ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อการอุปโภคผลิตภัณฑ์จลลาคีเยว โดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน พบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะก่อให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องระดับการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม โดยกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส.หรือเทียบเท่า เป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมทุกกิจกรรม แตกต่างกันตามระดับการศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า เป็นกลุ่มที่มีความต้องการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมมากกว่ากลุ่มอื่น สอดคล้องกับการวิจัยของ ทศนียา บริพิศ (2548 : 75) ที่ศึกษาบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของจังหวัดสมุทรปราการ แล้วพบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และยังพบว่าระดับ

การศึกษามีความแตกต่างกันกับบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และสมาชิก อบต.ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีพฤติกรรมรักษาระเบียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งอาจเป็นเพราะว่าฐานะครอบครัวที่ต่างกัน อาจส่งผลต่อกิจกรรมภายในครอบครัวที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวได้ จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะแตกต่างกัน สอดคล้องกับ Kotler (1994 อ้างถึงใน ชัชพันธ์ วีระฉายา. 2546 : 15-17) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภคขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ 2 กลุ่ม คือ อิทธิพลของพลังทางสังคมและกลุ่ม และอิทธิพลของพลังทางจิตวิทยา โดยปัจจัยด้านอิทธิพลของพลังทางสังคมและกลุ่มที่สำคัญประการหนึ่งคือ "ชนชั้นทางสังคม" ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มบุคคลผู้ที่มีความคล้ายกันในด้านพฤติกรรม ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจเป็นเกณฑ์ ชนชั้นทางสังคมกำหนดตำแหน่งของบุคคลภายในระบบชั้นทางสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับพฤติกรรมผู้บริโภค เนื่องจากแบบของการบริโภคมักจะเกี่ยวพันกับชนชั้นทางสังคมโดยตรง โดยสมาชิกของชนชั้นทางสังคมเดียวกันมีพฤติกรรมเหมือนกัน มีค่านิยมความเชื่อและแบบของการบริโภคคล้ายกัน คุณสมบัติประการนี้มีความสำคัญกับพฤติกรรมการบริโภค เนื่องจากบุคคลที่สังกัดชนชั้นทางสังคมเดียวกันมักจะซื้อสินค้าประเภทเดียวกัน จากร้านค้าประเภทเดียวกันและเปิดรับสื่อประเภทเดียวกัน และสอดคล้องกับการวิจัยของ บุญผา ส่งเสริม (2544 : 69,75) ที่ศึกษาปัจจัยทางจิตวิทยาผู้บริโภคที่พยากรณ์พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และปัจจัยลักษณะทางประชากรด้านรายได้ สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

2) สมาชิก อบต.ที่อยู่ในสถานการณ์ 3 ด้านมาก คือ มีการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมาก การรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมาก โดยพบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย และกลุ่มท่องเที่ยวน้อย และยังพบอีกว่า ปัจจัยด้านสถานการณ์สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบในสมาชิก อบต.กลุ่มรวมได้ 13.4% และ 28.5% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้สูงสุด 20.6% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุมาก และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบได้สูงสุดเท่ากับ 32.1% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะต่ำ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว จัดเป็นพฤติกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตนในการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ส่วนพฤติกรรมรักษาระเบียบจะเน้นการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือกฎหมายของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งก็สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิก อบต.ที่จะต้องคุ้มครอง

ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยบังคับใช้กฎระเบียบต่างๆ ในด้านดังกล่าวที่บัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด โดยอาจมีสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมต่างๆ เป็นปัจจัยกระตุ้น เช่น การที่สมาชิก อบต. รับผิดชอบต่อถึงสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวว่า สะอาดเรียบร้อย หรือสกปรก มีสภาพของขยะกลาดเกลื่อน มีการขีดเขียนทำลาย หรือมีสภาพเสื่อมโทรมมากน้อยเพียงไร นับเป็นการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวของสมาชิก อบต. ซึ่งสอดคล้องกับนิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 11) ที่กล่าวว่า การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์ รักษาระเบียบวินัย ซึ่งเป็นลักษณะทางจิตวิทยาอย่างหนึ่งที่ว่า หากบุคคลเข้าไปอยู่ในบริเวณที่สะอาดโล่งเรียบร้อย บุคคลนั้นจะไม่กล้าเป็นบุคคลแรกที่ทำลายความสะอาดนั้น เนื่องจากเกิดความประทับใจ และความเคารพในสถานที่ เกิดความรักและอึดเอมใจ อันมีผลทำให้มีพฤติกรรมการทำลายสถานที่ท่องเที่ยวน้อยลง แต่หากบุคคลเข้าไปอยู่ในสถานที่ที่สกปรก มีขยะทิ้งกลาดเกลื่อน บุคคลจะมีความเคารพในสถานที่น้อยลง การแสดงพฤติกรรมในเชิงทำลายจึงมีแนวโน้มมากขึ้น ส่วนการที่สมาชิก อบต. ให้ความสนใจในการรับทราบข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากสื่อสารมวลชนประเภทป้ายโฆษณา โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ บุคคลใกล้ชิด ฯลฯ ถือว่าสมาชิก อบต. มีการทราบรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมา จันทน์ และคณะ (2547 : 90-91) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลอง จังหวัดราชบุรี พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ งานวิจัยของ พิระนันท์ บุรณะโสภณ (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในการใช้ผลิตภัณฑ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 432 คน พบว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อวิทยุ นิตยสาร และงานนิทรรศการมีความสำคัญเชิงบวกกับทัศนคติต่อการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจทุกประเภทที่ทำการศึกษา มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น และการที่สมาชิก อบต. รับรู้ว่าคุณค่าที่อยู่รอบตัวตน มีความสำคัญต่อตน หรือคิดว่าตนควรมีพฤติกรรมที่เป็นไปตามกฎระเบียบของสถานที่ท่องเที่ยวหรือไม่ จัดเป็นการรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ งานวิจัยของ ณัฐชามณูย์ สุวิทย์พันธ์ (2545 : 152-156) ได้ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ แต่มีแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์

3) สมาชิก อบต. ที่มีจิตลักษณะเดิม 3 ด้านสูง คือ มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และความเชื่ออำนาจในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว

มาก โดยพบในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะสูง และยิ่งพบอีกว่าปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมสามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในสมาชิก อบต.กลุ่มรวมได้ 15.8% และ 39.5% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะสูง ได้สูงสุดเท่ากับ 21.9% และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบได้สูงสุด 44.9% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยวมาก โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่อในอำนาจตน และการมุ่งอนาคตควบคุมตน ตามลำดับ โดยเป็นไปในแนวทางเดียวกับทฤษฎีตันไม้จริยธรรม (ดวงเดือน พันธุพานานิน. 2539 : 54-55) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่สรุปลักษณะทางจิตใจจากการวิจัยหลายสิบเรื่องที่ศึกษาคนไทย และได้เปรียบเทียบพฤติกรรมต่างๆ ของการเป็นคนดีและคนเก่งเหมือนผลไม้บนต้น เช่น ผลมะม่วง การที่จะได้มะม่วงดกผลใหญ่หวานอร่อยบนต้นนี้ ลำต้น และรากจะต้องสมบูรณ์ ลักษณะทางจิตใจ 5 ประการเปรียบเสมือนส่วนลำต้นของต้นไม้จริยธรรม ซึ่งเป็นสาเหตุของพฤติกรรม ลักษณะทางจิตใจ 5 ประการนี้คือ 1) ทศนคติคุณธรรม ค่านิยมที่เกี่ยวข้งกับพฤติกรรมที่กำลังพิจารณาอยู่นั้น 2) เหตุผลเชิงจริยธรรม หรือการเห็นแก่ผู้อื่น ส่วนร่วม และหลักสากลมากกว่าการเห็นแก่ตัว 3) ลักษณะมุ่งอนาคต สามารถคาดการณ์ไกล และสามารถควบคุมตนให้อึดได้ รอได้อย่างเหมาะสม 4) ความเชื่ออำนาจในตนว่าทำดีได้ดี ทำชั่วจะต้องได้รับโทษและ 5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือความมุ่งมั่นบากบั่นฝ่าฟันอุปสรรคจนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ลักษณะทางจิตใจทั้ง 5 ประการนี้ถ้ามีมากในบุคคลใด บุคคลนั้นจะเป็นผู้มีพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งอย่างสม่าเสมอ แต่ถ้าขาดลักษณะหลายประการมากเท่าใด บุคคลนั้นจะเป็นผู้ที่ไม่สามารถเป็นคนดีและคนเก่งได้ นอกจากลักษณะทางจิต 5 ประการ ที่ลำต้นของต้นไม้จริยธรรมแล้ว พฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง จะเกิดได้ก็ต่อเมื่อบุคคลมีลักษณะทางจิตที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการคือ 1) สติปัญญา คือความเฉลียวฉลาด เหมาะสมกับอายุ เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็มีความสามารถทางการคิดที่เป็นนามธรรมชั้นสูงได้ 2) ประสบการณ์ทางสังคมหมายถึงการเข้าใจมนุษย์และสังคม รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และ 3) มีสุขภาพจิตดี ซึ่งหมายถึง การมีความวิตกกังวลน้อย หรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ และสอดคล้องกับการวิจัยอื่นๆ เช่น งานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 160) พบว่า ในกลุ่มฐานะครอบครัวต่ำ สุขภาพจิตดี เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สอง ของพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 2 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะของนักเรียนได้ 27.8% งานวิจัยของ สุพร กิตติสารวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมดี (2550 : 69-80) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า ความเชื่อในอำนาจตน เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักศึกษาที่สำคัญตัวหนึ่ง และงานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 79) พบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม ที่สำคัญคือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มกรุงเทพฯ กลุ่มนักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

เชิงอนุรักษ์มาก และกลุ่มนักศึกษาที่รับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวว่ามีลักษณะที่ดีน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 26.8% และยังพบผลเช่นเดียวกันในกลุ่มย่อยอีก 6 กลุ่ม นอกจากนี้ยังพบว่า ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมการรักษาระเบียบ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะสามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมรักษาระเบียบได้ 33.6% และพบผลเช่นเดียวกันในกลุ่มย่อยอีก 3 กลุ่ม

4) สมาชิก อบต.ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก (สถานการณ์) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (จิตลักษณะเดิม) และทัศนคติที่ติดต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก (จิตลักษณะตามสถานการณ์) เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมาก โดยพบในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุมาก และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านสถานการณ์ ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม และปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มรวมได้ 21.5% และ 47.3% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว ได้สูงสุด 36.6% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยว น้อย และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้สูงสุด 52.0% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยว มาก โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทัศนคติที่ติดต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคุณลักษณะของสมาชิก อบต. ที่เป็นตัวแทนของชุมชน ซึ่งมีความปรารถนาจะกระทำการต่างๆ ให้สำเร็จไปด้วยดี มีมาตรฐาน เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง ตลอดจนมีความมานะพยายามฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ที่ขวางกั้น มีการวางแผนระยะยาวที่จะต่อสู้เพื่อความสำเร็จ มีความสบายใจเมื่อประสบผลสำเร็จและมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความล้มเหลว สิ่งเหล่านี้จัดเป็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของสมาชิก อบต. ทั้งนี้ก็สอดคล้องกับ McClelland ที่ได้ศึกษาพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อความเจริญหรือความเสื่อมของประเทศชาติ ทั้งนี้ เพราะผลจากการวิจัยปรากฏว่าประชากรในประเทศที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากกว่าประเทศที่มีประชากรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ทั้งนี้เพราะคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีลักษณะกระตือรือร้น และมานะบากบั่นในการทำงานใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และให้เกิดประโยชน์สูงสุด (McClelland. 1953 : 197) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นีออน พิณประดิษฐ์ (2544 :127) ศึกษาพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการ ตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 1,209 นาย พบว่า ในกลุ่มรวม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่หนึ่งของพฤติกรรมการทำงานทั่วไปของตำรวจสัญญาบัตร และตำรวจชั้นประทวน โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมการทำงานทั่วไปของตำรวจสัญญาบัตร และตำรวจชั้นประทวนได้ 36.43% และ 39.78% ตามลำดับ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ยังเป็นจิตลักษณะที่

สำคัญทั้งพฤติกรรมการทำงานทั่วไปและการทำงานเฉพาะสาย โดยทำนายได้สูงสุดในสายงาน สอบสวน 40%

ส่วนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เนื่องจากทัศนคติเป็นสภาวะทางจิตประการหนึ่ง ที่บุคคลมีต่อสิ่งต่างๆ อันเกิดจากการได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ เป็น 3 องค์ประกอบ คือ 1)องค์ประกอบทางการรู้เชิงประเมินค่า เป็นความเชื่อเชิงประเมินค่าว่า สิ่ง นั้นดีหรือเลว มีประโยชน์หรือมีโทษอย่างไร 2)องค์ประกอบทางความรู้สึก เป็นความรู้สึกของบุคคล ที่มีลักษณะเป็นทิศทาง เช่น ความชอบ ความไม่ชอบสิ่งหนึ่ง หรือความพอใจ ไม่พอใจสิ่งหนึ่ง และ ต้องสอดคล้องกับองค์ประกอบแรกด้วย กล่าวคือถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งใดดีมีประโยชน์ บุคคลก็จะชอบ และพอใจสิ่งนั้น องค์ประกอบนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของทัศนคติ และ 3)องค์ประกอบ ทางการมุ่งกระทำ เป็นลักษณะทางจิตใจที่เกี่ยวกับพฤติกรรม เจตนาที่จะกระทำหรือ ความมุ่ง กระทำ องค์ประกอบนี้จึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของบุคคลมากกว่าองค์ประกอบอื่น (งามตา วนิทานนท์. 2535 : 210-264) องค์ประกอบทั้งสามของทัศนคติ สามารถใช้ในการทำนายและ อธิบายพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงของบุคคลได้ เพราะเชื่อว่าหากบุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องใด (ร่วมกับบุคลิกภาพอื่นๆ ที่เหมาะสม) ก็จะกระตุ้นให้บุคคลนั้นจะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมในเรื่อง นั้นมากกว่าบุคคลที่มีทัศนคติไม่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 94, 96, 99) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก เป็นผู้มีพฤติกรรม การเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า นักศึกษาที่มี ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์น้อย พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวม ทัศนคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่แรก ของพฤติกรรม การเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอีก 10 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและ สถานการณ์ทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 43.4% พบผล เดียวกันเช่นในกลุ่มย่อยอีก 9 กลุ่ม และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวม ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญอันดับแรก ของพฤติกรรมรักษาระเบียบ โดย ร่วมกับตัวแปรอีก 10 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ ทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและ อนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 37.6% พบผลเดียวกันเช่นในกลุ่มย่อยอีก 4 กลุ่ม สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ฌรัฐชามณูช สวิทยพันธ์ (2545 : 152-156) ได้ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ มีแนวโน้มพฤติกรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์จากสื่อเฉพาะกิจของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบ โฮมสเตย์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์

และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เนื่องจากการรับข่าวสารจัดเป็นสื่อสารอย่างหนึ่ง ซึ่ง Roger (1983 อ้างใน พิระนันท์ บุรณะโสภณ. 2538 : 30) ได้กล่าวไว้ว่าการสื่อสารเป็นกระบวนการที่ความคิดข่าวสารถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสาร ด้วยเจตนาที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร โดยที่ผลของการสื่อสารทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ คือ การเปลี่ยนแปลงการรับรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของผู้รับสาร ดังนั้นการรับสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจา จันทร และคณะ (2547 : 90-91) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลอง จังหวัดราชบุรี พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ งานวิจัยของ พิระนันท์ บุรณะโสภณ (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และการมีส่วนร่วมในการใช้ผลิตภัณฑ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 432 คน พบว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อวิทยุ นิตยสาร และงานนิทรรศการมีความสำคัญเชิงบวกกับทัศนคติต่อการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชน สื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจทุกประเภทที่ทำการศึกษามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น งานวิจัยของ ณิชชามณูญ์ สุวิทย์พันธ์ (2545 : 152-156) ได้ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ แต่มีแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ และงานวิจัยของ วิชาญ มณีโชติ (2535 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสงขลา จำนวน 385 คน พบว่า การได้รับข่าวสารจากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่นๆ แตกต่างกันทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั้งพฤติกรรมจริงและพฤติกรรมคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนมีพฤติกรรมการคาดหวังในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูงกว่าพฤติกรรมจริง

5) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้เพิ่มขึ้นจากปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมและปัจจัยด้านสถานการณ์ ในกลุ่มรวมได้ 1.5% และ 2.2% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว ได้สูงสุด 9.3% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยวบ่อย และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้สูงสุด 4.3% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุน้อย โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ทักษะที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยแต่ละตัวมักจะ

ไม่เกิดขึ้นโดยอิสระ แต่จะเกิดขึ้นโดยรวมๆ กัน และพึ่งพาอาศัยกัน นักพฤติกรรมศาสตร์ได้เรียกว่า K A P Study เป็นการอธิบาย สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนั้น มาจากองค์ประกอบในตัวบุคคล ได้แก่ ความรู้ ทักษะคติดของบุคคล (ระเด่น หัสดี และสรรงค์ภรณ์ ดวงคำสวัสดิ์. 2536 : 14-15) สอดคล้องกับการวิจัยของ จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร และไพฑูรย์ พิมดี (2550 : 98-100) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตนาเชิงพฤติกรรมการประหยัดพลังงานของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่ร่วมโครงการมหาวิทยาลัยรวมพลังหารสอง ที่พบว่า ทักษะคติดที่ดีต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้า และความรู้เกี่ยวกับการประหยัดไฟฟ้า (กลุ่มตัวแปรจิต ลักษณะตามสถานการณ์) เป็นตัวทำนายการประหยัดพลังงานสามารถทำนายการประหยัดพลังงาน ไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมในกลุ่มรวมได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จากกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ เท่ากับ 8.2 เปอร์เซ็นต์ (เปอร์เซ็นต์การทำนายเพิ่มจาก 41.6 เป็น 49.8 เปอร์เซ็นต์) โดยมีทักษะคติดที่ดีต่อการ ประหยัดพลังงานไฟฟ้าตัวทำนายที่สำคัญ รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับการประหยัดไฟฟ้า มีค่า เบต้า เท่ากับ .36 และ .08 ตามลำดับ แต่โดยทั่วไปแล้วพฤติกรรมของบุคคลจะเป็นไปในทิศทาง และระดับความเข้มที่สอดคล้องกับทักษะคติดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น ดังจะเห็นได้จาก งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 94, 96, 99) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีทักษะคติดที่ดีต่อ พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ ที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า นักศึกษาที่มีทักษะคติดที่ดีต่อพฤติกรรมการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์น้อย พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม และยังพบอีกว่าทักษะคติดที่ดี ต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่แรก ของพฤติกรรมการ เสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอีก 10 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและ สถานการณ์ทำนายพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 43.4% และยังพบอีก ว่า ในกลุ่มรวม ทักษะคติดที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญอันดับแรก ของพฤติกรรมการรักษาระเบียบ โดยร่วมกับตัวแปรอีก 10 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ ทำนายพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 37.6% งานวิจัยของ ณิชชามณูช สุวิทย์พันธ์ (2545 : 152-156) ได้ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติด และแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวมีความรู้ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์อยู่ในระดับปานกลาง มีทักษะคติดที่ดีต่อการท่องเที่ยว เชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ และมีแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์อยู่ในระดับ ก่อนข้างสูง นอกจากนี้ยังพบว่าความรู้และทักษะคติดที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ มี ความสัมพันธ์เชิงบวกกับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮม สเตย์ และความรู้ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ก็มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะคติดที่ดีต่อการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ และงานวิจัยของ เบญจมา จันทร และคณะ (2547 : 90-91) ที่ ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว เชิงนิเวศในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลอง จังหวัดราชบุรี พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มี อิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย คณะผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่จะให้ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ใน 2 ประเด็น ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ประการแรก ควรพัฒนาลักษณะสถานการณ์ ซึ่งประกอบด้วย การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว การรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ

ประการที่สอง ควรพัฒนาจิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ

ประการที่สาม ควรพัฒนาจิตลักษณะเดิม ซึ่งประกอบด้วยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่อในอำนาจตน และการมุ่งอนาคตควบคุมตน ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัยเรื่องนี้ เป็นตัวบ่งชี้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ งานวิจัยที่ควรทำต่อไป คือ

ประการแรก ควรสร้างชุดฝึกอบรมทางจิตลักษณะ และสถานการณ์ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มสมาชิก อบต. แล้วทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อประเมินผลชุดฝึกอบรมเหล่านั้น

ประการที่สอง ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้กรอบแนวคิดเดิม แต่อาจจะมีการเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายเป็นอื่นๆ เช่น เยาวชนที่เป็นผู้นำ ผู้นำชุมชนกลุ่มอื่นๆ หรือประชาชนในชุมชน

ประการที่สาม ควรศึกษาวิจัยในลักษณะดังกล่าวอีก โดยอาจจะเพิ่มในส่วนของกลุ่มตัวแปรทางจิตลักษณะด้านอื่นๆ ที่คาดว่าจะส่งผลต่อพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มสมาชิก อบต.

บรรณานุกรม

- กมลลา สุพรรณ. 2539. พฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2544. แผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : อัสชา.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2542. รายงานฉบับย่อสำหรับผู้บริหาร โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- เกษม จันทร. 2541. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กฤษณา เพ็ชรเจริญ. 2543. “แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อการอุปโภคบริโภคผักผลไม้สด.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- งามตา วรินทร์านนท์. 2535. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จิระเสกข์ ตริเมธสุนทร และไพฑูริย์ พิมดี. 2550. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตนาเชิงพฤติกรรมการประหยัดพลังงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่ร่วมโครงการมหาวิทยาลัยรวมพลังสอง. รายงานการวิจัย บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- จิระศักดิ์ วรินทร์. 2538. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของพนักงานการสื่อสารแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. 2528. รายงานขั้นสุดท้าย คู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เฉลิม อ่ำเอี่ยม. 2528. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชวนชัย เชื้อสาธุน. 2546. ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ. อุบลราชธานี : รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

- ชีรวัดน์ นิจนตร. 2526. สุขภาพเชิงจิต-สังคมในโรงเรียน กับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาดุษฎิบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชัชนันท์ วีระฉายา. 2546. การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติ กับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีสินค้าชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชูดา จิตพิทักษ์. 2525. พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สารมวลชน.
- ฐานันดร เปียศิริ. 2545. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ณัฐชามณูษ์ สุวิทย์พันธ์. 2545. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตรพัฒนากการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2548. ลักษณะทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม. บทความประกอบการบรรยายเรื่อง “ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรมสำหรับคนไทย : อดีต ปัจจุบัน และอนาคต.” ในการประชุมปฏิบัติการ (รุ่นที่ 1 ครั้งที่ 1) เรื่อง “การใช้และการผลิตผลงานวิจัยทางจิตพฤติกรรมศาสตร์เพื่อประโยชน์แก่สังคมไทย” จัดโดย โครงการแม่บท : การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ระหว่างวันที่ 26-29 ตุลาคม 2548 ณ โรงแรมและรีสอร์ท สักกุกเตือน เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2543. ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2541. “รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interaction Model) เพื่อวิจัยสาเหตุของพฤติกรรมและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์.” วารสารทันตภิบาล. 10 (พฤษภาคม-สิงหาคม) : 105-108.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2539. ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามตา วนินทานนท์. 2537. จิตลักษณะของนักเรียนวัยรุ่นในครอบครัวปกติ-เครียด-แตก และปัจจัยปกป้อง. วารสารจิตวิทยา. 1 (ธันวาคม) : 20-24.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามตา วนินทานนท์ และคณะ. 2536. รายงานการวิจัยลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2530. ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ใน
สภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน. รายงานการวิจัย สำนักงานส่งเสริมและ
ประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์. 2529. การส่งเสริมในครอบครัวกับรัก
การอ่านของนักเรียนวัยรุ่น. วารสารบรรณศาสตร์. 9(มกราคม) : 49-82.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2529. ประมวลบทความวิชาการ ตอน 1. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม และงามตา วณิชานนท์. 2528. ปัจจัยทางจิตวิทยาในวัย
ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม. 2524. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับ
สุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 26. สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม. 2520. จริยธรรมของเยาวชนไทย. รายงาน
วิจัย ฉบับที่ 21. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ดวงทิพย์ วรพันธ์. 2525. กลยุทธ์การใช้สื่อเพื่อปลูกฝังโภชนาศึกษาแก่สตรีชนบท จังหวัด
สุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดารา ทีปะपाल. 2542. พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ดุขฎิ โยเหลา และประทีป จินนี. 2537. รายงานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรม
อนุรักษ์น้ำของครูประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- ต้องฤดี ปุณณกันต์. 2534. การเปิดรับการสื่อสารกับการพัฒนาครู ทัศนคติ และพฤติกรรม
ของประชาชนตามโครงการขยายฐานประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอนคร
หลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ทัศนียา บริพิศ. 2548. บทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธีรวิ เรือนสิงห์. 2541. พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ
อุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์.
- นำชัย ทนุผล. 2542. แนวคิดและวิธีการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. เชียงใหม่ : สาขาวิชา
พัฒนาท่องเที่ยว คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

- นิภาพร โชติสุดแสนห์. 2545. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกาท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิรมล กลั้วชุ่ม. 2534. ความรู้และพฤติกรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครูเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นีออน พิณประดิษฐ์ และคณะ. 2544. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงาน ของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรภาค 4. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542. การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เบญญา จันทร และคณะ. 2547. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลอง จังหวัดราชบุรี. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เครือข่ายการวิจัยภาคกลาง ตอนล่าง.
- บุปผา ส่งเสริม. 2544. ปัจจัยทางจิตวิทยาผู้บริโภคที่พยากรณ์พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปิยฉัตร กลิ่นสุวรรณ. 2538. ลักษณะจิตสังคมของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทำงานในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปิยาภรณ์ รัตนเฉษฐา. 2541. การเปรียบเทียบพฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมและไม่พักค้างแรม ในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พระมหาชินวุฒิ ทุมมานุโธ (ทองพิมพ์). 2550. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การบริโภคอย่างรู้คุณค่า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : กรณีศึกษาโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัด ชัยภูมิ. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร ศาสตร์.
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542.

- พีระนันท์ บุรณะโสภณ. 2538. พฤติกรรมการเปิดรับสาร ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วม
ในการใช้ผลิตภัณฑ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนชิตา ทองก้อน. 2546. เจตคติการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์
เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มันทนา สิริรักโนภาส. 2538. การสำรวจความเชื่อ เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้
การควบคุมพฤติกรรมเจตนา และพฤติกรรมการบริโภคโลหิตของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ใน
กรุงเทพมหานคร ตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระเด่น หัสดี และสรศักดิ์ภรณ์ ดวงคำสวัสดิ์. 2536. การสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์กับการ
พัฒนาสาธารณสุขเพื่อบรรลूसุภาพดีถ้วนหน้า. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : องค์การ
สงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2536. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ :
ภาพพิมพ์.
- ลลิตา โภชนพันธ์. 2539. พฤติกรรมการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศน์สัญจรของนักท่องเที่ยวในเขต
อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
สิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ลินดา สุวรรณดี. 2543. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของ
นักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(พัฒนาลังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วรรณิ วรรณชาติ. 2541. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยง
เอตส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิชัย เอียดบัว. 2534. ลักษณะจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทาง
วิชาการของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิชาญ มณีโชติ. 2535. พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สงวนศรี วิรัชชัย. 2527. จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร.

- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. 2542. รายงานขั้นสุดท้าย การ
ดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รายงานผลการดำเนินการ.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.
- สมฤทัย เสงฆธนกุล. 2547. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มคนวัย
ทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การตลาด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2544. รางวัลผลงานการวิจัยและพัฒนาระบบ
พฤติกรรมไทยประจำปี 2544 : โครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนาระบบ
พฤติกรรมไทย. กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัย
แห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย 2550.
โครงการจัดทำยุทธศาสตร์การบริโภคที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย.
www.tei.or.th/scs/success.htm
- สุขสมร ประพัฒน์ทอง. 2521. อิทธิพลของการใช้ิทานสำหรับเด็กและการอบรมเลี้ยงดูที่มี
ต่อพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุชาดา วรรณะมานี. 2542. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ecotourism) กับความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการท่องเที่ยว
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหา
บัณฑิต (สื่อสารมวลชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรพร กิตติสารวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมพ์ดี. 2550. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัด
พลังงานไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. รายงานการวิจัย คณะ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สุวลัย ชำรงค์สกุลศิริ. 2537. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการจัดขยะมูลฝอยอย่าง
ถูกต้องของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เสาวลักษณ์ นวเจริญกุล. 2541. พฤติกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อนุชา เล็กสกุล. 2542. รายงานขั้นสุดท้าย การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.

- อร่ามศรี สุวัตติกุล. 2548. พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533. ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- อเนก หอมพิกุล. 2531. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อัศวิน แสงพิกุล. 2545. ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. รายงานการวิจัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อารมย์ สนานภู. 2544. ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- อุบล เลี้ยววาริน. 2534. ความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Ajzen, I. and Fishbein, M. 1980. **Understanding Attitude and Predicting Social Behavior.** New Jersey : Prentice-Hall.
- Atkinson, John W. 1964. **An Introduction to Motivation.** New York : American Book Company.
- Berberoglu, U. and Tosunoglu, C. 1995. Exploratory and Confirmatory Factor Analyses of an Environmental Attitude Scale (EAS) for Turkish University Students. **Journal of Environmental Education.** 26 (3) : 40-43.
- Bloom, Benjamine S. 1975. **Toxonomy of Educational Objectives, Handbook 1 Cognitive Domain.** New York : David McKay Company.
- Boldero, J. 1995. The Prediction of Household Recycling of Newspaper and Situational Factors. **Journal of Applied Social Psychology.** 25 (5) : 440-462.
- Bowman. C.H. and Fishbein, M. 1978. Understanding Public Reaction to Energy Proposals : An Application of the Fishbein's Model. **Journal of Applied Social Psychology.** 8 (4) : 319-340.

- Cohen, J. 1977. **Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences**. Rev ed. New York : Academic Press.
- Cohen, S., and Wills, T.A. 1985. Stress, Social Support, and the Buffering Hypothesis. **Psychological Bulletin**. 98 (February) : 310-357.
- Cronbach, L. J. 1972. **The Dependability of Behavioral Measurements : Theory of Generalizability for Scores and Profiles**. New York : Willey.
- De Fleur, Melvin L. 1966. **Theories of Mass Communication**. New York : David Mckay.
- Goldenson, M. 1984. **London Dictionary of Psychology and Psychiatry**. New York : Longman Inc.
- Hines , J.M. and Others. 1985. Analysis and Synthesis of Research on Responsible Environmental Behavior : A Meta-Analysis. **Journal of Environmental Education**. 8 (2) : 1-8.
- Hollander, Edwin P. 1981. **Principle and Methods of Social Psychology**. London : Oxford University Press.
- Kantola, S.J. and Others. 1982. The Psychological Meaning of Various Criteria for Positive Mental Health. In H. Wechsler and Others (eds.) **Social Psychology and Mental Health**. p28-35 Holt, Rineharth and Winston.
- Magnusson, D. and Endler, N.S. 1977. **Personality at the Crossroads : Current Issues in Interactionism Psychology**. New York : LEA Publishers.
- McClelland, David C. 1953. **The Achievement Motive**. New York : Harper and Row.
- McGurie, William J. 1969. **The Nature of Attitude and Attitude Change in Handbook of Social Psychology**. Lindzek and E. Aronson, eds. Massachusetts : Addison Wesley : 314-316.
- Moursund, Janet P. 1976. **Learning and the Learner**. Monterey California : Brooks / Sole Publishing Company.
- Pual, Bell A., et al. 1990. **Environmental Psychology**. 3rd ed. Florida : Holt, Rinehart and Inston, Inc.
- Rotter, Juliam B. 1966. Generalized Expectancies for Internal Versus External Control of Reinforcement. **Psychological Monographs**. 80(January) : Whole No. 609.

แหล่งข้อมูลทาง Website

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย [http:// www.tat.or.th](http://www.tat.or.th)

กรมการปกครอง <http:// www.dola.go.th>

องค์การบริหารส่วนตำบล <http://www.thaitambon.com>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ด้วยโครงการวิจัย เรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล” มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลของท่านได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ข้อมูลคำตอบที่ได้รับจากท่านจะไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด แต่ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมด้านจิตใจ(จิตลักษณะ)และด้านสังคม(ลักษณะสถานการณ์) เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

จึงขอเรียนให้ท่านได้ทราบถึงความสำคัญของการวิจัยดังกล่าว และขอความอนุเคราะห์มอบหมายให้สมาชิกตอบแบบสอบถามให้ครบทุกประเด็น โดยตอบตามความคิดเห็นและความรู้สึกที่แท้จริง ผู้วิจัยหวังในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูรย์ พิมพ์ดี

ผู้วิจัย

ติดต่อผู้วิจัย

โทร 0-2326-4511

มือถือ 08-6760-9163

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

คำชี้แจง

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวที่เสริมสร้าง รักษา และอนุรักษ์สภาพแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ก่อให้เกิดมลพิษ การรบกวน หรือการทำลายสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เป็นการเพิ่มพูนคุณประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม หรือป็นผลประโยชน์ต่าง ๆ กลับสู่ชุมชนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม

2. เพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอเสนอแนะวิธีการตอบ ดังนี้

ขั้นที่ 1 อ่านข้อความให้เข้าใจ

ขั้นที่ 2 ขอให้ท่านคิดว่า ข้อความนี้ เป็น "จริง" หรือ "ไม่จริง" สำหรับท่าน

ขั้นที่ 3 ถ้า "จริง" ให้คิดว่า จริงมากเพียงใด จาก

1) จริงเล็กน้อย ชี้ด ✓ ที่ "ค่อนข้างจริง"

2) จริงปานกลาง ชี้ด ✓ ที่ "จริง"

3) จริงมาก ชี้ด ✓ ที่ "จริงที่สุด"

ถ้า "ไม่จริง" ให้คิดว่า ไม่จริงมากเพียงใด จาก

1) ไม่จริงเล็กน้อย ชี้ด ✓ ที่ "ค่อนข้างไม่จริง"

2) ไม่จริงปานกลาง ชี้ด ✓ ที่ "ไม่จริง"

3) ไม่จริงมาก ชี้ด ✓ ที่ "ไม่จริงเลย"

ตัวอย่างเช่น

ข้อความคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ข้าพเจ้าชอบเที่ยวทะเลมากกว่าภูเขา						✓

จากตัวอย่าง หมายความว่า ท่านคิดว่าชอบเที่ยวทะเลมากกว่าภูเขานั้น ไม่จริงเลย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง เติมคำหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือกรอกตัวเลข/ข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ.....ปี.....เดือน
3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน
  - 1. ระดับประถมศึกษา หรือเทียบเท่า 2. มัธยมศึกษา หรือ ปวช. หรือเทียบเท่า
  - 3. อนุปริญญา หรือ ปวส. 4. ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
  - 5. สูงกว่าปริญญาตรี 6. อื่นๆ โปรดระบุ.....
4. ครอบคลุมของข้าพเจ้ามีรายได้ต่อเดือนของสมาชิกทุกคนรวมกัน (โดยประมาณ)
  - 1. ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน 2. 5,001–10,000 บาท/เดือน
  - 3. 10,001–15,000 บาท/เดือน 3. 15,001–20,000 บาท/เดือน
  - 4. 20,001–25,000 บาท/เดือน 5. มากกว่า 25,000 บาท/เดือนขึ้นไป
5. จำนวนสมาชิกครอบครัวที่ใช้จ่ายจากรายได้ข้างบนนี้ (ไม่รวมคนงาน/คนรับใช้)
  - 1. ระหว่าง 1 – 3 คน 2. ระหว่าง 4 – 6 คน
  - 3. ระหว่าง 7 – 8 คน 4. ตั้งแต่ 9 คน ขึ้นไป
6. จำนวนครั้งของการไปเที่ยวในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา (โปรดระบุ).....ครั้ง

ตอนที่ 2 พฤติกรรมและการปฏิบัติ

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาข้อความต่อไปนี้ ว่าตามความเป็นจริงท่านเพียงใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2.1 พฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ข้าพเจ้าบริจาคเงินเพื่อเป็นกองทุนช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรใน แหล่งท่องเที่ยว						
2. ข้าพเจ้าช่วยสอดส่องพฤติกรรมเชิงทำลาย แล้ว รายงานให้เจ้าหน้าที่ทราบ						
3. ต้องรอให้รวยกว่านี้ก่อน ข้าพเจ้าจึงจะบริจาคเงินช่วยอนุรักษ์ทรัพยากร						
4. เมื่อมีคนทิ้งขยะเกลื่อนข้าพเจ้าเข้าไปห้ามปราม						
5. ข้าพเจ้าไม่เคยแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบ เมื่อเห็นความเสียหายที่เกิดกับแหล่งท่องเที่ยว						
6. ข้าพเจ้าจะเข้าไปแนะนำออกกล่าวคนที่ทำผิดกฎของสถานที่						
7. ข้าพเจ้ามาเที่ยวพักผ่อน จึงไม่สนใจพฤติกรรมของผู้อื่น						
8. เมื่อเห็นนักท่องเที่ยวเด็ดดอกไม้ ใบไม้ เก็บของต่าง ๆ ไปเป็นที่ระลึกล ข้าพเจ้าจะแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบ						
9. เมื่อข้าพเจ้าเห็นขยะตกหล่นอยู่ตามพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยว ข้าพเจ้ามักจะเพิกเฉยและเที่ยวต่อไป						

ตอนที่ 2.2 พฤติกรรมรักษาระเบียบ

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ข้าพเจ้าสละซื้อลงบนผนังถ้าหรือก่อนหินเพื่อเป็นที่ระลึก						
2. ข้าพเจ้าชื่นชมกับธรรมชาติ เช่น ต้นไม้ ดอกไม้โดยไม่เอามือไปจับ						
3. ในสถานที่ท่องเที่ยวข้าพเจ้าและเพื่อนร้องเพลงเสียงดังได้						
4. เมื่อข้าพเจ้าเข้าชมสถานที่สำคัญ ข้าพเจ้าจะยืนและเดินอย่างระมัดระวัง						
5. บางครั้งข้าพเจ้าเผลอทิ้งขยะและสิ่งของที่ไม่ใช้แล้วตามแหล่งท่องเที่ยว						
6. เมื่อพบเห็นดอกไม้ที่สวยงาม ข้าพเจ้าจะเด็ดออกไปชื่นชม						
7. ข้าพเจ้าทิ้งขยะในภาชนะที่รองรับ						

ตอนที่ 2.2 พฤติกรรมรักษาระเบียบ (ต่อ)

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
8. ข้าพเจ้าสลับซื้อลงบนต้นไม้ที่มีรูปร่างแปลกตา						
9. ข้าพเจ้าเดินลัดสนามเพื่อไปให้ถึงจุดหมายให้เร็วที่สุด						
10. เมื่อข้าพเจ้าเห็นเปลือกหอยสวยแปลกตาข้าพเจ้าจะเก็บไปเป็นที่ระลึก						
11. ข้าพเจ้าไม่ร้องเพลงเสียงดังรบกวนนักท่องเที่ยวนอกกลุ่ม						
12. เมื่อไม่มีภาชนะทิ้งขยะ ข้าพเจ้าจะนำกลับออกไปทิ้งนอกสถานที่ท่องเที่ยว						
13. ข้าพเจ้าจะพยายามพูดคุยก้อยๆ เพื่อไม่รบกวนนักท่องเที่ยวคนอื่น						
14. บางครั้งข้าพเจ้าแอบทิ้งสิ่งของในที่ลับตาคน						

ตอนที่ 2.3 ลักษณะมุ่งอนาคตความคืบหน้า

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ข้าพเจ้ามักจะทำงานเสร็จไม่ทันเวลา						
2. การวางแผนล่วงหน้าเป็นการกระทำที่ไร้ประโยชน์ เพราะมักไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้						
3. สิ่งตอบแทนที่ดีที่สุดในการทำงาน คือ เงิน และ/หรือ ตำแหน่ง						
4. ถ้าข้าพเจ้าเห็นของที่ยากได้มากและราคาแพง ข้าพเจ้าจะตัดสินใจซื้อทันที และยอมอดหลังจากนั้น						
5. ข้าพเจ้าคิดว่าไม่มีประโยชน์อะไรเลยที่จะต้องไปวิตกกังวลเกี่ยวกับอนาคต						
6. ถ้าข้าพเจ้าอยากได้สิ่งใดแต่ต้องรอคอย ข้าพเจ้าจะหมดความอดทนหรือทนไม่ได้						
7. ข้าพเจ้าพยายามใช้เงินอย่างประหยัด เพื่อให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายตลอดเดือน						
8. ข้าพเจ้าคิดว่า ถึงเวลาแล้วที่เราควรมีการรณรงค์กันในเรื่องการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อให้มีเหลือถึงเยาวชนรุ่นต่อไป						
9. ในการประชุม ถ้ามีการพูดถึงสิ่งที่ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ข้าพเจ้าจะคัดค้านทันที โดยไม่สนใจว่าขณะนั้นเป็นจังหวะที่เหมาะสมหรือไม่						

ตอนที่ 2.3 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (ต่อ)

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
10. ข้าพเจ้าคิดว่าคนเราควรจะหาความสุขใส่ตัวให้มากที่สุด ในขณะที่ เพราะอนาคตเป็นสิ่งไม่แน่นอน						

ตอนที่ 2.4 สุขภาพจิตที่ดี

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นคนตื่นเต้นง่าย						
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองสนใจอะไรได้ไม่นาน						
3. ข้าพเจ้ามีเรื่องกลุ้มใจอยู่เสมอ						
4. ถ้ามีคนมาขัดใจหรือยั่วเพียงเล็กน้อย ข้าพเจ้าจะโกรธเอาง่ายๆ						
5. เมื่อครูถามคำถามในห้องเรียน ถึงจะตอบได้ข้าพเจ้าก็ไม่กล้าตอบ						
6. ข้าพเจ้ารู้สึกกลัวโดยไม่รู้ว่าจะกลัวอะไรอยู่บ่อยๆ						
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นคนตกใจง่าย						
8. เวลาดีใจข้าพเจ้ารู้สึกดีใจมาก และเวลาเสียใจก็รู้สึกเสียใจมาก						
9. บางครั้งรู้สึกว่าตัวเองเป็นคนไม่ดีเลย						
10. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดอยากตะโกนออกไปดังๆ						

ตอนที่ 2.5 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. เมื่อข้าพเจ้าพบว่างานที่กำลังทำอยู่นั้นยากข้าพเจ้าจะเลิกทำโดยเร็ว						
2. เมื่อทำงานใดๆ ข้าพเจ้าจะทุ่มเทความพยายามเพื่อให้ผลงานดีที่สุด						
3. เมื่อทำงานใดๆ ข้าพเจ้าคิดว่าความพยายามเป็นสิ่งสำคัญ						
4. เมื่อเริ่มต้นทำอะไรข้าพเจ้าจะพยายามจนกระทั่งสำเร็จ						
5. ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ต้องใช้ความรับผิดชอบสูง						

ตอนที่ 2.5 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ต่อ)

ข้อคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
6. ข้าพเจ้าคิดว่าการเตรียมตัวอย่างเต็มที่เพื่อที่จะทำงานสำคัญ เป็นสิ่งจำเป็น						
7. ข้าพเจ้าจะทำงานมากกว่าที่ได้ตั้งใจเอาไว้						
8. เพื่อนคิดว่าข้าพเจ้าเป็นคนตั้งใจทำงานสูง						
9. หลายครั้งที่ข้าพเจ้าคิดว่า ความมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นสิ่งที่สูญเปล่า						
10. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองมีค่าเมื่อได้ทำงานในหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุด และประสบผลสำเร็จ						
11. ข้าพเจ้าเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นในการประกอบอาชีพเพื่ออนาคตที่ดี						
12. ป่อยครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่าย และไม่สนใจว่าจะทำงานในหน้าที่ได้ดีเพียงใด						
13. ข้าพเจ้าเป็นคนที่ใช้เวลาว่างในการหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ						

ตอนที่ 2.6 ความเชื่ออำนาจในตน

ข้อคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ข้าพเจ้ามักจะถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำผิด ทั้งๆ ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง						
2. เป็นการยากที่จะชักจูงคนอื่นให้เชื่อตามข้าพเจ้า						
3. แทบจะเป็นไปไม่ได้ที่ข้าพเจ้าจะทำให้ชาวบ้านในชุมชนเปลี่ยนใจในเรื่องใดๆ ได้						
4. เมื่อข้าพเจ้าทำสิ่งใดผิดพลาด ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะไม่สามารถที่จะทำให้สิ่งนั้นกลับถูกต้องได้						
5. ทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา คือพยายามไม่คิดถึงปัญหานั้น						
6. เมื่อมีคนไม่ชอบเรา เราไม่มีทางจะแก้ไขอะไรได้						
7. ข้าพเจ้าเชื่อว่าปัญหาต่างๆ จะคลี่คลายได้เอง โดยที่ข้าพเจ้าไม่จำเป็นต้องยุ่งเกี่ยวกับมัน						
8. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าไม่คุ้มค่าที่จะพยายามทำอะไรอย่างเต็มที่ เพราะสิ่งต่างๆ ไม่เคยให้ผลตามที่เราพยายามเสมอ						
9. ข้าพเจ้าเชื่อว่าคนที่เก่งทางการกีฬา ส่วนใหญ่เป็นเพราะเกิดมาเก่งเอง						

ตอนที่ 2.6 ความเชื่ออำนาจในตน (ต่อ)

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
10.ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีคนคิดร้ายกับข้าพเจ้า โดยที่ไม่มีเหตุผลเลย						
11.ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีคนคิดจะทำร้ายข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีทางที่จะหยุดยั้งเขาได้น้อยมาก						
12.ตามปกติแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีโอกาสที่จะเลือกอาหารรับประทานได้น้อยมากเมื่ออยู่บ้าน						

ตอนที่ 2.7 การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. บริเวณชายหาดที่ข้าพเจ้าไปมักเต็มไปด้วยถุงพลาสติก						
2. บริเวณน้ำตกไม่มีขยะเกลื่อนกลาด						
3. สถานที่ทางประวัติศาสตร์ไม่มีรรมเงาให้ผู้ท่องเที่ยวได้นั่งพักผ่อน						
4. จุดชมวิวที่ข้าพเจ้าไปมีร้านค้ากระจายไม่มีการแบ่งเขตอย่างชัดเจน						
5. เมื่อเข้าไปในอุทยานแห่งชาติมักเห็นขยะเกลื่อนกลาดตามข้างทาง						
6. สถานที่ทางประวัติศาสตร์มีการจัดเขตร้านค้าอย่างเหมาะสม						
7. บริเวณน้ำตกมีถังขยะบริการอย่างเพียงพอ						
8. ตามวัดวาอารามมีการขีดเขียนบนกำแพง / ก้อนหิน / ต้นไม้						
9. บริเวณชายหาดมีการแบ่งเขตพื้นที่ท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติกับเขตบริการร้านค้าอย่างชัดเจน						
10.สถานที่ทางประวัติศาสตร์ที่ข้าพเจ้าไปมักมีสภาพของต้นไม้แห้งเหี่ยวถูกหักทำลาย						
11.บริเวณวัดวาอารามที่ข้าพเจ้าไปมีขยะเกลื่อนกลาดตามพื้น						
12.ในช่วงเทศกาลชายหาดที่ข้าพเจ้าไปมักมีขยะส่งกลิ่นเน่าเหม็น						

ตอนที่ 2.8 การรับรู้เกี่ยวกับบุคคลใกล้ชิด

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. เจ้าหน้าที่ไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าขีดเขียนบนผนัง						
2. นักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าเด็ดดอกไม้						
3. เจ้าหน้าที่คิดว่าข้าพเจ้าควรเก็บรวบรวมเศษอาหารไปทิ้งในถังรองรับ						
4. เพื่อนไม่ชอบให้ข้าพเจ้าเหยียบย่ำในแปลงดอกไม้ / หุ่นดอกไม้						
5. เจ้าหน้าที่ไม่ชอบให้ข้าพเจ้าเดินออกนอกเส้นทางที่กำหนด						
6. เพื่อนเห็นด้วยที่ข้าพเจ้าเก็บขยะไปทิ้ง						
7. นักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นคาดหวังว่า การเข้าชมบริเวณที่มีสิ่งของมีค่าต้องเดินอย่างเป็นระเบียบ						
8. เจ้าหน้าที่ไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าส่งเสียงดัง						
		มาก	ปานกลาง		น้อย	
9. โดยปกติข้าพเจ้าทำตามเพื่อนของข้าพเจ้า						
10. โดยปกติข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่						
11. โดยปกติข้าพเจ้าทำตามนักท่องเที่ยวในกลุ่ม						

ตอนที่ 2.9 การรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ข้าพเจ้าไม่เคยดูรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ						
2. ข้าพเจ้าไม่เคยดูรายการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในประเทศไทย						
3. ข้าพเจ้าไม่เคยชมนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในประเทศไทย						
4. ข้าพเจ้าไม่เคยอ่านบทความเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในประเทศไทย						
5. ข้าพเจ้ารับรู้เรื่องการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนต่างๆ จากโทรทัศน์						
6. ญาติพี่น้องของข้าพเจ้าไม่เคยพูดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้ข้าพเจ้าฟัง						

ตอนที่ 2.10 ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

คำชี้แจง ให้ท่านตอบว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะทำได้เมื่อมีนักท่องเที่ยวกลุ่มเล็กๆ		
2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการรักษาระบบนิเวศตามธรรมชาติไม่เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ		
3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศใช้ได้เฉพาะกับแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติส่วนแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี และวัฒนธรรมใช้ไม่ได้		
4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมฝ่ายเดียว		
5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งให้คนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ และได้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจมากที่สุด		
6. การชักนำนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในแหล่งธรรมชาติคราวเดียวกันเป็นจำนวนมากๆ จะมีแต่ผลดีกับแหล่งท่องเที่ยว		
7. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ		
8. การรักษาความสะอาดในแหล่งท่องเที่ยว เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบดูแล		
9. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการจัดการอย่างง่าย ราคาถูก มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่ยากลำบาก มีรายได้จากการท่องเที่ยวน้อย		

ตอนที่ 2.11 ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. การเข้าไปแนะนำตักเตือนผู้ทำผิดกฎของสถานที่ท่องเที่ยว ทำให้คนทั่วไปท่องเที่ยวด้วยเสียเวลา						
2. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายที่ต้องรักษาความสะอาดบริเวณที่เข้าไปใช้						
3. ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ได้ช่วยเจ้าหน้าที่สอดส่องดูแลสถานที่ท่องเที่ยว						
4. การที่ข้าพเจ้าแจ้งเจ้าหน้าที่ถึงความเสียหายที่พบในแหล่งท่องเที่ยวทำให้ผู้ที่ไม่ได้เสียเวลา						
5. การช่วยเก็บขยะในสถานที่ท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่ยุ่งยาก						
6. ข้าพเจ้าภูมิใจที่มีส่วนช่วยเก็บขยะในสถานที่ท่องเที่ยว						

ตอนที่ 2.11 ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการทำงานเชิงนิเวศ (ต่อ)

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
7. การที่ข้าพเจ้าแจ้งเจ้าหน้าที่ถึงความเสียหายในแหล่งท่องเที่ยว มักไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด						
8. การทิ้งขยะประเภทพลาสติกในแหล่งท่องเที่ยวไม่มีผลต่อการทำลายสภาพแวดล้อม เพราะมีการจัดเก็บอยู่แล้ว						

ภาคผนวก ข
ตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การมุ่งอนาคตควบคุมตน	5	60	44.65	7.09
สุขภาพจิตที่ดี	10	60	39.41	9.25
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	6	78	62.07	7.37
ความเชื่ออำนาจในตน	19	72	50.80	9.08
การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยว	6	72	44.55	8.34
การรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	10	120	72.75	19.80
การรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	11	36	27.30	4.99
ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	1	9	3.92	2.07
ทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	6	48	36.10	6.54
พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว	11	54	34.80	6.34
พฤติกรรมรักษาระเบียบ	29	84	66.04	9.24

ตารางที่ 2 แสดงกลุ่มของตัวแปรอิสระที่ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางตามสมมติฐาน

ตัวแปร	กลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
มุ่งอนาคตฯ	มุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ	277	42.10
	มุ่งอนาคตควบคุมตนสูง	381	57.90
	รวม	658	100.00
สุขภาพจิตดีฯ	สุขภาพจิตที่ด้อย	276	41.95
	สุขภาพจิตที่ดีมาก	382	58.05
	รวม	658	100.00
แรงจูงใจฯ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ	290	44.07
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง	368	55.93
	รวม	658	100.00
เชื่ออำนาจฯ	ความเชื่ออำนาจในตนต่ำ	240	36.47
	ความเชื่ออำนาจในตนสูง	418	63.53
	รวม	658	100.00
รับรู้สภาพฯ	การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวน้อย	298	45.29
	การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมาก	360	54.71
	รวม	658	100.00
รับรู้ทัศนสถานฯ	การรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย	309	46.96
	การรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก	349	53.04
	รวม	658	100.00
รับข่าวสารฯ	การรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย	229	34.80
	การรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก	429	65.20
	รวม	658	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	กลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้	ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย	335	50.91
	ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก	323	49.09
	รวม	658	100.00
ทัศนคติที่ดี	ทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย	303	46.05
	ทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก	355	53.95
	รวม	658	100.00

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มรวม

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					4.34	3.50	3.37
มาก	มาก	(22)	221	5.24	0.90*	1.74*	1.87*
น้อย	มาก	(12)	139	4.34		0.84*	0.97*
มาก	น้อย	(21)	76	3.50			0.13
น้อย	น้อย	(11)	106	3.37			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มเพศชาย

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					4.15	3.49	3.29
มาก	มาก	(22)	152	5.52	1.37*	2.03*	2.23*
น้อย	มาก	(12)	91	4.15		0.66*	0.86*
มาก	น้อย	(21)	51	3.49			0.20
น้อย	น้อย	(11)	65	3.29			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มอายุมาก

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					3.99	3.52	3.28
มาก	มาก	(22)	107	5.14	1.15*	1.62*	1.86*
น้อย	มาก	(12)	65	3.99		0.47	0.71*
มาก	น้อย	(21)	38	3.52			0.24
น้อย	น้อย	(11)	45	3.28			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มการศึกษาน้อย

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					4.19	3.84	3.44
มาก	มาก	(22)	102	5.28	1.09*	1.44*	1.84*
น้อย	มาก	(12)	57	4.19		0.35	0.75
มาก	น้อย	(21)	34	3.84			0.40
น้อย	น้อย	(11)	54	3.44			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มฐานะสูง

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					4.00	3.90	3.61
มาก	มาก	(22)	100	5.61	1.61*	1.71*	2.00*
น้อย	มาก	(12)	53	4.00		0.10	0.39
มาก	น้อย	(21)	38	3.90			0.29
น้อย	น้อย	(11)	48	3.61			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มท่องเที่ยวบ่อย

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					4.25	3.65	3.42
มาก	มาก	(22)	126	5.29	1.04*	1.64*	1.87*
น้อย	มาก	(12)	68	4.25		0.60	0.83*
มาก	น้อย	(21)	41	3.65			0.23
น้อย	น้อย	(11)	43	3.42			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร ในกลุ่มรวม

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					4.42	3.52	3.35
มาก	มาก	(22)	272	5.16	0.74*	1.64*	1.81*
น้อย	มาก	(12)	88	4.42		0.90*	1.07*
มาก	น้อย	(21)	101	3.52			0.17
น้อย	น้อย	(11)	81	3.35			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มอายุมาก

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					3.91	3.49	3.31
มาก	มาก	(22)	124	5.22	1.31*	1.73*	1.91*
น้อย	มาก	(12)	48	3.91		0.42	0.60
มาก	น้อย	(21)	47	3.49			0.18
น้อย	น้อย	(11)	36	3.31			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มการศึกษามาก

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					4.40	3.37	3.05
มาก	มาก	(22)	148	5.53	1.13*	2.16*	2.48*
น้อย	มาก	(12)	32	4.40		1.03*	1.35*
มาก	น้อย	(21)	51	3.37			0.32
น้อย	น้อย	(11)	39	3.05			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มฐานะต่ำ

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					4.48	3.26	2.99
มาก	มาก	(22)	144	5.47	0.99*	2.21*	2.48*
น้อย	มาก	(12)	45	4.48		1.22*	1.49*
มาก	น้อย	(21)	51	3.26			0.27
น้อย	น้อย	(11)	41	2.99			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มรวม

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					36.87	34.93	29.20
มาก	มาก	(22)	209	38.42	1.55*	3.49*	9.22*
น้อย	มาก	(12)	123	36.87		1.94*	7.67*
มาก	น้อย	(21)	74	34.93			5.73*
น้อย	น้อย	(11)	104	29.20			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มเพศชาย

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					37.40	34.81	28.78
มาก	มาก	(22)	140	38.58	1.18	3.77*	9.80*
น้อย	มาก	(12)	85	37.40		2.59*	8.62*
มาก	น้อย	(21)	48	34.81			6.03*
น้อย	น้อย	(11)	65	28.78			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มอายุน้อย

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					37.61	34.63	28.11
มาก	มาก	(22)	92	38.89	1.28	4.26*	10.78*
น้อย	มาก	(12)	54	37.61		2.98*	9.50*
มาก	น้อย	(21)	33	34.63			6.52*
น้อย	น้อย	(11)	53	28.11			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มอายุมาก

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					36.19	35.46	30.25
มาก	มาก	(22)	101	38.45	2.26*	2.99*	8.20*
น้อย	มาก	(12)	62	36.19		0.73	5.94*
มาก	น้อย	(21)	36	35.46			5.21*
น้อย	น้อย	(11)	44	30.25			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มการศึกษาน้อย

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					35.99	34.93	28.47
มาก	มาก	(22)	95	38.68	2.69*	3.75*	10.21*
น้อย	มาก	(12)	54	35.99		1.06	7.52*
มาก	น้อย	(21)	32	34.93			6.46*
น้อย	น้อย	(11)	54	28.47			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้สภาพฯ และการรับข่าวสารฯ ในกลุ่มการศึกษามาก

รับรู้สภาพฯ	รับข่าวสารฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					38.07	34.96	29.90
มาก	มาก	(22)	103	38.26	0.19	3.30*	8.36*
น้อย	มาก	(12)	63	38.07		3.11*	8.17*
มาก	น้อย	(21)	41	34.96			5.06*
น้อย	น้อย	(11)	48	29.90			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้สภาพฯ และการรับข่าวสารฯ ในกลุ่มฐานะต่ำ

รับรู้สภาพฯ	รับข่าวสารฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					37.42	35.18	29.98
มาก	มาก	(22)	105	38.36	0.94	3.18*	8.38*
น้อย	มาก	(12)	68	37.42		2.24*	7.44*
มาก	น้อย	(21)	39	35.18			5.20*
น้อย	น้อย	(11)	54	29.98			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้สภาพฯ และการรับข่าวสารฯ ในกลุ่มฐานะสูง

รับรู้สภาพฯ	รับข่าวสารฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					36.23	34.42	28.08
มาก	มาก	(22)	95	38.66	2.43*	4.24*	10.58*
น้อย	มาก	(12)	50	36.23		1.81	8.15*
มาก	น้อย	(21)	34	34.42			6.34*
น้อย	น้อย	(11)	48	28.08			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการรับรู้สภาพฯ และการรับข่าวสารฯ ในกลุ่มท่องเที่ยวน้อย

รับรู้สภาพฯ	รับข่าวสารฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					36.56	36.19	28.38
มาก	มาก	(22)	117	38.09	1.53	1.90	9.71*
น้อย	มาก	(12)	60	36.56		0.37	8.18*
มาก	น้อย	(21)	41	36.19			7.81*
น้อย	น้อย	(11)	44	28.38			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 22 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว
พิจารณาตามการรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มรวม

รับรู้ทัศนียภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					33.29	32.71	32.60
มาก	มาก	(22)	283	36.15	2.86*	3.44*	3.55*
น้อย	มาก	(12)	89	33.29		0.58	0.69
น้อย	น้อย	(11)	83	32.71			0.11
มาก	น้อย	(21)	105	32.60			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว
พิจารณาตามการรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มเพศหญิง

รับรู้ทัศนียภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(11)	(12)	(21)
					32.43	32.19	29.02
มาก	มาก	(22)	79	33.74	1.31	1.58	4.72*
น้อย	น้อย	(11)	31	32.43		0.27	3.41*
น้อย	มาก	(12)	22	32.16			3.14*
มาก	น้อย	(21)	33	29.02			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว
พิจารณาตามการรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มอายุมาก

รับรู้ทัศนียภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(11)	(12)
					34.56	33.34	32.93
มาก	มาก	(22)	129	38.10	3.54*	4.76*	5.17*
มาก	น้อย	(21)	47	34.56		1.22	1.63
น้อย	น้อย	(11)	38	33.34			0.41
น้อย	มาก	(12)	48	32.93			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว
พิจารณาตามการรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มการศึกษามาก

รับรู้ทัศนียภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(11)	(12)
					31.95	31.35	31.20
มาก	มาก	(22)	152	35.65	3.70*	4.30*	4.45*
มาก	น้อย	(21)	53	31.95		0.60	0.75
น้อย	น้อย	(11)	40	31.35			0.15
น้อย	มาก	(12)	33	31.20			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 26 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว
พิจารณาตามการรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มฐานะต่ำ

รับรู้ทัศนียภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					32.82	32.65	32.14
มาก	มาก	(22)	150	35.93	3.11*	3.28*	3.79*
น้อย	มาก	(12)	45	32.82		0.17	0.68
น้อย	น้อย	(11)	44	32.65			0.51
มาก	น้อย	(21)	54	32.14			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว
พิจารณาตามการรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มท่องเที่ยวบ่อย

รับรู้ทัศนียภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					32.84	32.56	32.04
มาก	มาก	(22)	149	36.19	3.35*	3.63*	4.15*
น้อย	มาก	(12)	53	32.84		0.28	0.80
น้อย	น้อย	(11)	43	32.56			0.52
มาก	น้อย	(21)	54	32.04			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว
พิจารณาตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มรวม

รับรู้สภาพ	รับรู้ทัศนียภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(212)	(122)	(221)	(211)	(111)	(121)	(112)
						35.58	35.55	33.98	33.39	32.04	31.22	31.00
มาก	มาก	มาก	222	175	36.76	1.18	1.21	2.78*	3.37*	4.72*	5.5*4	5.76*
มาก	น้อย	มาก	212	57	35.58		0.03	1.60	2.19	3.54*	4.36*	4.58*
น้อย	มาก	มาก	122	108	35.55			1.57	2.16	3.51*	4.33*	4.55*
มาก	มาก	น้อย	221	47	33.98				0.59	1.94	2.76*	2.98*
มาก	น้อย	น้อย	211	31	33.39					1.35	2.17	2.39*
น้อย	น้อย	น้อย	111	52	32.04						0.82	1.04
น้อย	มาก	น้อย	121	58	31.22							0.22
น้อย	น้อย	มาก	112	32	31.00							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว
พิจารณาตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มเพศ
ชาย

รับรู้ สภาพ	รับรู้ ทัศนียภาพ	รับ ข่าวสาร	รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	(122)	(212)	(221)	(211)	(121)	(111)	(112)
						36.71	36.35	35.55	33.40	33.03	32.30	30.35
มาก	มาก	มาก	222	117	37.27	0.56	0.92	1.72	3.87*	4.24*	4.97*	6.92*
น้อย	มาก	มาก	122	70	36.71		0.36	1.16	3.31*	3.68*	4.41*	6.36*
มาก	น้อย	มาก	212	43	36.35			0.80	2.95*	3.32*	4.05*	6.00*
มาก	มาก	น้อย	221	31	35.55				2.15	2.52	3.25*	5.20*
มาก	น้อย	น้อย	211	20	33.40					0.37	1.10	3.05*
น้อย	มาก	น้อย	121	39	33.03						0.73	2.68
น้อย	น้อย	น้อย	111	20	32.30							1.95
น้อย	น้อย	มาก	112	30	30.35							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 30 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว
พิจารณาตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่ม
ท่องเที่ยวอย่างน้อย

รับรู้ สภาพ	รับรู้ ทัศนียภาพ	รับ ข่าวสาร	รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	(122)	(212)	(221)	(211)	(111)	(112)	(121)
						35.68	35.58	34.08	32.65	32.47	30.09	30.00
มาก	มาก	มาก	222	102	36.70	0.56	0.92	1.72	3.87*	4.24*	4.97*	6.92*
น้อย	มาก	มาก	122	47	35.68		0.36	1.16	3.31	3.68	4.41*	6.36*
มาก	น้อย	มาก	212	31	35.58			0.80	2.95	3.32	4.05*	6.00*
มาก	มาก	น้อย	221	26	34.08				2.15	2.52	3.25	5.20*
มาก	น้อย	น้อย	211	17	32.65					0.37	1.10	3.05
น้อย	น้อย	น้อย	111	17	32.47						0.73	2.68
น้อย	น้อย	มาก	112	22	30.09							1.95
น้อย	มาก	น้อย	121	28	30.00							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 31 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้
สภาพ และการรับรู้ทัศนียภาพ ในกลุ่มท่องเที่ยวอย่างน้อย

รับรู้สภาพ	รับรู้ทัศนียภาพ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
					63.61	62.76	61.98
มาก	มาก	(22)	124	68.86	5.25*	6.10*	6.88*
มาก	น้อย	(21)	45	63.61		0.85	1.63
น้อย	มาก	(12)	70	62.76			0.78
น้อย	น้อย	(11)	35	61.98			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 32 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มรวม

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					67.22	63.68	57.87
น้อย	มาก	(12)	131	67.38	0.16	3.70*	9.51*
มาก	มาก	(22)	224	67.22		3.54*	9.35*
มาก	น้อย	(21)	75	63.68			5.81*
น้อย	น้อย	(11)	106	57.87			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 33 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มเพศชาย

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					66.91	63.46	56.90
น้อย	มาก	(12)	82	67.56	0.65	4.10*	10.66*
มาก	มาก	(22)	155	66.91		3.45*	10.01*
มาก	น้อย	(21)	48	63.46			6.56*
น้อย	น้อย	(11)	67	56.90			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 34 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มอายุมาก

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					66.40	63.85	58.22
น้อย	มาก	(12)	59	68.47	2.07	4.62*	10.25*
มาก	มาก	(22)	111	66.40		2.55	8.18*
มาก	น้อย	(21)	39	63.85			5.63*
น้อย	น้อย	(11)	44	58.22			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 35 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มการศึกษาน้อย

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					66.58	63.13	56.82
น้อย	มาก	(12)	53	67.45	0.87	4.32*	10.63*
มาก	มาก	(22)	104	66.58		3.45*	9.76*
มาก	น้อย	(21)	35	63.13			6.31*
น้อย	น้อย	(11)	56	56.82			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 36 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มการศึกษามาก

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					67.50	64.25	58.69
มาก	มาก	(22)	109	67.72	0.22	3.47*	8.76*
น้อย	มาก	(12)	68	67.50		3.25*	8.54*
มาก	น้อย	(21)	39	64.25			5.29*
น้อย	น้อย	(11)	48	58.96			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 37 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มฐานะต่ำ

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					68.16	65.40	59.04
น้อย	มาก	(12)	71	68.49	0.33	3.09*	9.45*
มาก	มาก	(22)	115	68.16		2.76	9.12*
มาก	น้อย	(21)	37	65.40			6.36*
น้อย	น้อย	(11)	55	59.04			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 38 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มฐานะสูง

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					66.07	62.32	55.95
น้อย	มาก	(12)	51	66.29	0.22	3.97*	10.34*
มาก	มาก	(22)	100	66.07		3.75*	10.12*
มาก	น้อย	(21)	37	62.32			6.37*
น้อย	น้อย	(11)	49	55.95			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 39 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มทองเที่ยว

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					66.82	65.65	57.83
น้อย	มาก	(12)	64	66.90	0.08	1.25	9.07*
มาก	มาก	(22)	127	66.82		1.17	8.99*
มาก	น้อย	(21)	42	65.65			7.82*
น้อย	น้อย	(11)	41	57.83			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 40 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มท่องเที่ยวมาก

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					67.42	62.91	58.07
น้อย	มาก	(12)	45	69.94	2.52	7.03*	11.87*
มาก	มาก	(22)	73	67.42		4.51*	9.35*
มาก	น้อย	(21)	18	62.91			4.84*
น้อย	น้อย	(11)	43	58.07			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 41 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร ในกลุ่มอายุน้อย

รับรู้สภาพ	รับรู้ทัศนสถาน	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(222)	(221)	(212)	(112)	(211)	(111)	(121)
						69.68	69.00	67.50	63.62	59.23	58.68	57.21
น้อย	มาก	มาก	122	45	70.22	0.54	1.22	2.72	6.60*	10.99*	11.54*	13.01*
มาก	มาก	มาก	222	80	69.68		0.68	2.18	6.06*	10.45*	11.00*	12.47*
มาก	มาก	น้อย	221	19	69.00			1.50	5.38*	9.77*	10.32*	11.79*
มาก	น้อย	มาก	212	18	67.50				3.88	8.27*	8.82*	10.29*
น้อย	น้อย	มาก	112	16	63.62					4.39	4.94	6.41*
มาก	น้อย	น้อย	211	13	59.23						0.55	2.02
น้อย	น้อย	น้อย	111	25	58.68							1.47
น้อย	มาก	น้อย	121	29	57.21							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มการศึกษาน้อย

มุ่งอนาคต	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					4.09	3.68	3.57
สูง	สูง	(22)	104	5.55	1.46*	1.87*	1.98*
ต่ำ	สูง	(12)	43	4.09		0.41	0.52
สูง	ต่ำ	(21)	34	3.68			0.11
ต่ำ	ต่ำ	(11)	60	3.57			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 43 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มฐานะสูง

มุ่งอนาคต	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					4.31	3.62	3.49
สูง	สูง	(22)	104	5.75	1.44*	2.13*	2.26*
ต่ำ	สูง	(12)	31	4.31		0.69	0.82*
สูง	ต่ำ	(21)	36	3.62			0.13
ต่ำ	ต่ำ	(11)	58	3.49			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 44 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มท่องเที่ยวมาก

มุ่งอนาคต	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					3.38	3.33	3.31
สูง	สูง	(22)	78	5.65	2.27*	2.32*	2.34*
ต่ำ	สูง	(12)	26	3.38		0.05	0.07
สูง	ต่ำ	(21)	20	3.33			0.02
ต่ำ	ต่ำ	(11)	38	3.31			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 45 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มรวม

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					4.28	3.58	3.48
สูง	สูง	(22)	217	5.12	0.84*	1.54*	1.64*
ต่ำ	สูง	(12)	120	4.28		0.70*	0.80*
สูง	ต่ำ	(21)	75	3.58			0.10
ต่ำ	ต่ำ	(11)	111	3.48			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 46 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มเพศชาย

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					4.03	3.53	3.51
สูง	สูง	(22)	148	5.21	1.18*	1.68*	1.70*
ต่ำ	สูง	(12)	81	4.03		0.50	0.52
สูง	ต่ำ	(21)	51	3.53			0.02
ต่ำ	ต่ำ	(11)	63	3.51			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 47 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มอายุมาก

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					4.77	3.67	3.26
สูง	สูง	(22)	62	5.15	0.38	1.48*	1.89*
ต่ำ	สูง	(12)	32	4.77		1.10*	1.51*
สูง	ต่ำ	(21)	23	3.67			0.41
ต่ำ	ต่ำ	(11)	43	3.26			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 48 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มการศึกษามาก

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					4.05	3.56	3.15
สูง	สูง	(22)	121	5.32	1.27*	1.76*	2.17*
ต่ำ	สูง	(12)	53	4.05		0.49	0.90*
สูง	ต่ำ	(21)	35	3.56			0.41
ต่ำ	ต่ำ	(11)	51	3.15			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 49 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มฐานะต่ำ

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					3.89	3.51	3.36
สูง	สูง	(22)	126	4.97	1.08*	1.46*	1.61*
ต่ำ	สูง	(12)	62	3.89		0.38	0.53
สูง	ต่ำ	(21)	35	3.51			0.15
ต่ำ	ต่ำ	(11)	52	3.36			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 50 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มท่องเที่ยววันหยุด

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					3.71	3.68	3.67
สูง	สูง	(22)	117	5.06	1.35*	1.38*	1.39*
ต่ำ	สูง	(12)	56	3.71		0.03	0.04
สูง	ต่ำ	(21)	27	3.68			0.01
ต่ำ	ต่ำ	(11)	63	3.67			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 51 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการมุ่งอนาคต และแรงจูงใจ ในกลุ่มการศึกษาน้อย

มุ่งอนาคต	แรงจูงใจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					37.00	34.91	30.65
สูง	- สูง	(22)	85	39.05	2.05	4.14*	8.40*
ต่ำ	สูง	(12)	41	37.00		2.09	6.35*
สูง	ต่ำ	(21)	42	34.91			4.26*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	64	30.65			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 52 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มรวม

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
					36.96	36.11	30.50
สูง	สูง	(22)	210	38.51	1.55*	2.40*	8.01*
สูง	ต่ำ	(21)	76	36.96		0.85	6.46*
ต่ำ	สูง	(12)	109	36.11			5.61*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	102	30.50			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 53 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มเพศชาย

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
					37.27	36.21	30.01
สูง	สูง	(22)	141	38.19	0.92	1.98*	8.18*
สูง	ต่ำ	(21)	51	37.27		1.06	7.26*
ต่ำ	สูง	(12)	74	36.21			6.20*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	59	30.01			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 54 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มอายุมาก

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
					37.52	36.19	31.26
สูง	สูง	(22)	110	37.94	0.42	1.75	6.68*
สูง	ต่ำ	(21)	42	37.52		1.33	6.26*
ต่ำ	สูง	(12)	42	36.19			4.93*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	45	31.26			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 55 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มการศึกษาภาค

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					37.25	35.62	30.27
สูง	สูง	(22)	117	38.98	1.73	3.36*	8.71*
ต่ำ	สูง	(12)	48	37.25		1.63	6.98*
สูง	ต่ำ	(21)	35	35.62			5.35*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	47	30.27			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 56 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มฐานะสูง

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					37.08	36.06	29.96
สูง	สูง	(22)	83	38.74	1.66	2.68*	8.78*
ต่ำ	สูง	(12)	45	37.08		1.02	7.12*
สูง	ต่ำ	(21)	39	36.06			6.10*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	51	29.96			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 57 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มท่องเที่ยววันหยุด

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
					37.71	35.72	30.97
สูง	สูง	(22)	112	38.19	0.48	2.47*	7.22*
สูง	ต่ำ	(21)	28	37.71		1.99	6.74*
ต่ำ	สูง	(12)	53	35.72			4.75*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	58	30.97			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 57 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มท่องเที่ยวมาก

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					37.21	36.79	27.65
ต่ำ	สูง	(12)	30	38.03	0.82	1.24	10.38*
สูง	สูง	(22)	67	37.21		0.42	9.56*
สูง	ต่ำ	(21)	26	36.79			9.14*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	30	27.65			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 58 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาตามการมุ่งอนาคต แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มการศึกษาน้อย

มุ่งอนาคต	แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(221)	(121)	(122)	(212)	(112)	(211)	(111)
						38.61	37.00	37.00	36.72	33.10	33.10	28.21
สูง	สูง	สูง	222	67	39.49	0.88	2.49	2.49	2.77	6.39*	6.39*	11.28*
สูง	สูง	ต่ำ	221	18	38.61		1.61	1.61	1.89	5.51*	5.51*	10.40*
ต่ำ	สูง	ต่ำ	121	21	37.00			0.00	0.28	3.90*	3.90*	8.79*
ต่ำ	สูง	สูง	122	20	37.00				0.28	3.90*	3.90*	8.79*
สูง	ต่ำ	สูง	212	32	36.72					3.62*	3.62*	8.51*
ต่ำ	ต่ำ	สูง	112	21	33.10						0.00	4.89*
สูง	ต่ำ	ต่ำ	211	10	33.10							4.89*
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	111	43	28.21							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 59 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มการศึกษาน้อย

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
					34.32	34.03	32.92
สูง	สูง	(22)	91	39.13	4.81*	5.10*	6.21*
สูง	ต่ำ	(21)	41	34.32		0.29	1.40
ต่ำ	สูง	(12)	60	34.03			1.11
ต่ำ	ต่ำ	(11)	57	32.92			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 60 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว พิจารณาตามการมุ่งอนาคต แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มการศึกษาน้อย

มุ่งอนาคต	แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(222)	(212)	(221)	(121)	(111)	(211)	(112)
						38.79	36.31	35.33	33.30	33.12	32.71	31.76
ต่ำ	สูง	สูง	122	21	39.48	0.69	3.17	4.15*	6.18*	6.36*	6.77*	7.72*
สูง	สูง	สูง	222	70	38.79		2.48	3.46*	5.49*	5.67*	6.08*	7.03*
สูง	ต่ำ	สูง	212	39	36.31			0.98	3.01	3.19	3.60*	4.55*
สูง	สูง	ต่ำ	221	21	35.33				2.03	2.21	2.62	3.57*
ต่ำ	สูง	ต่ำ	121	20	33.30					0.18	0.59	1.54
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	111	43	33.12						0.41	1.36
สูง	ต่ำ	ต่ำ	211	14	32.71							0.95
ต่ำ	ต่ำ	สูง	112	21	31.76							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 61 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว
พิจารณาตามการมุ่งอนาคต แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มฐานะสูง

มุ่งอนาคต	แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	(122)	(212)	(221)	(111)	(211)	(121)	(112)
						37.87	37.11	35.09	32.16	31.62	31.28	31.27
สูง	สูง	สูง	222	72	38.15	0.28	1.04	3.06	5.99*	6.53*	6.87*	6.88*
ต่ำ	สูง	สูง	122	15	37.87		0.76	2.78	5.71*	6.25*	6.59*	6.60*
สูง	ต่ำ	สูง	212	35	37.11			2.02	4.95*	5.49*	5.83*	5.84*
สูง	สูง	ต่ำ	221	23	35.09				2.93	3.47	3.81*	3.82*
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	111	43	32.16					0.54	0.88	0.89
สูง	ต่ำ	ต่ำ	211	13	31.62						0.34	0.35
ต่ำ	สูง	ต่ำ	121	18	31.28							0.01
ต่ำ	ต่ำ	สูง	112	15	31.27							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 62 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว
พิจารณาตามการมุ่งอนาคต แรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มท่องเที่ยวมาก

มุ่งอนาคต	แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	(222)	(212)	(221)	(112)	(111)	(211)	(121)
						37.49	36.68	35.65	34.07	32.23	31.25	30.42
ต่ำ	สูง	สูง	122	10	38.90	1.41	2.22	3.25	4.83*	6.67*	7.65*	8.48*
สูง	สูง	สูง	222	59	37.49		0.81	1.84	3.42	5.26*	6.24*	7.07*
สูง	ต่ำ	สูง	212	19	36.68			1.03	2.61	4.45*	5.43*	6.26*
สูง	สูง	ต่ำ	221	17	35.65				1.58	3.42	4.40*	5.23*
ต่ำ	ต่ำ	สูง	112	15	34.07					1.84	2.82	3.65
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	111	26	32.23						0.98	1.81
สูง	ต่ำ	ต่ำ	211	4	31.25							0.83
ต่ำ	สูง	ต่ำ	121	12	30.42							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 63 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการมุ่ง
อนาคต และแรงจูงใจ ในกลุ่มฐานะต่ำ

มุ่งอนาคต	แรงจูงใจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					66.82	62.71	62.53
สูง	สูง	(22)	113	71.44	4.62*	8.73*	8.91*
ต่ำ	สูง	(12)	43	66.82		4.11*	4.29*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	77	62.71			0.18
สูง	ต่ำ	(21)	39	62.53			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 64 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการมุ่ง
อนาคต และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มรวม

มุ่งอนาคต	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					66.79	65.84	60.48
สูง	สูง	(22)	244	68.04	1.25	2.20	7.56*
ต่ำ	สูง	(12)	92	66.79		0.95	6.31*
สูง	ต่ำ	(21)	64	65.84			5.36*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	124	60.48			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 65 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการมุ่ง
อนาคต และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มท่องเที่ยวน้อย

มุ่งอนาคต	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
					67.25	67.00	59.97
สูง	สูง	(22)	131	67.73	0.48	0.73	7.76*
สูง	ต่ำ	(21)	30	67.25		0.25	7.28*
ต่ำ	สูง	(12)	42	67.00			7.03*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	59	59.97			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 66 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามแรงจูงใจ
และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มท่องเที่ยวมาก

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					67.32	65.82	55.61
สูง	สูง	(22)	68	69.36	2.04	3.54	13.75*
ต่ำ	สูง	(12)	35	67.32		1.50	11.71*
สูง	ต่ำ	(21)	29	65.82			10.21*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	32	55.61			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 67 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว
พิจารณาตามแรงจูงใจ และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มเพศชาย

แรงจูงใจ	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
					35.51	35.20	31.86
สูง	มาก	(22)	135	36.66	1.15	1.46	4.80*
สูง	น้อย	(21)	57	35.51		0.31	3.65*
ต่ำ	มาก	(12)	42	35.20			3.34*
ต่ำ	น้อย	(11)	89	31.86			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 68 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับ
ข่าวสารฯ และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มรวม

รับข่าวสารฯ	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					68.16	65.16	59.68
มาก	มาก	(22)	215	68.59	0.43	3.43*	8.91*
น้อย	มาก	(12)	42	68.16		3.00*	8.48*
มาก	น้อย	(21)	102	65.16			5.48*
น้อย	น้อย	(11)	127	59.68			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 69 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับ
ข่าวสารฯ และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มเพศชาย

รับข่าวสารฯ	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					67.83	65.20	59.10
น้อย	มาก	(12)	27	68.19	0.36	2.99*	9.09*
มาก	มาก	(22)	148	67.83		2.63	8.73*
มาก	น้อย	(21)	66	65.20			6.10*
น้อย	น้อย	(11)	77	59.10			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 70 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับ
ข่าวสารฯ และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มอายุน้อย

รับข่าวสารฯ	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					69.14	65.25	59.68
น้อย	มาก	(12)	20	69.60	0.46	4.35*	9.92*
มาก	มาก	(22)	92	69.14		3.89*	9.46*
มาก	น้อย	(21)	41	65.25			5.57*
น้อย	น้อย	(11)	60	59.68			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 71 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับ
ข่าวสารฯ และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มฐานะสูง

รับข่าวสารฯ	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					67.70	63.88	58.79
น้อย	มาก	(12)	21	69.38	1.68	5.50*	10.59*
มาก	มาก	(22)	92	67.70		3.82*	8.91*
มาก	น้อย	(21)	42	63.88			5.09*
น้อย	น้อย	(11)	57	58.79			

* มีนัยสำคัญที่ .05

**ตารางที่ 72 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับ
ข่าวสารฯ และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มท่องเที่ยวน้อย**

รับข่าวสารฯ	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					67.82	65.49	60.39
น้อย	มาก	(12)	21	68.42	0.60	2.93	8.03*
มาก	มาก	(22)	105	67.82		2.33	7.43*
มาก	น้อย	(21)	58	65.49			5.10*
น้อย	น้อย	(11)	57	60.39			

* มีนัยสำคัญที่ .05

**ตารางที่ 73 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามแรงจูงใจ
และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มท่องเที่ยวมาก**

แรงจูงใจ	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					67.82	65.44	58.60
ต่ำ	มาก	(12)	20	69.11	1.29	3.67	10.51*
สูง	มาก	(22)	62	67.82		2.38	9.22*
สูง	น้อย	(21)	32	65.44			6.84*
ต่ำ	น้อย	(11)	41	58.60			

* มีนัยสำคัญที่ .05

**ตารางที่ 74 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับ
ข่าวสารฯ แรงจูงใจ และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มอายุมาก**

รับข่าวสารฯ	แรงจูงใจ	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	(112)	(122)	(221)	(212)	(121)	(211)	(111)
						67.17	66.50	66.44	65.60	64.22	63.43	55.72
มาก	สูง	มาก	222	90	70.60	3.43	4.10	4.16	5.00	6.38*	7.17*	14.88*
น้อย	ต่ำ	มาก	112	6	67.17		0.67	0.73	1.57	2.95	3.74	11.45*
น้อย	สูง	มาก	122	14	66.50			0.06	0.90	2.28	3.07	10.78*
มาก	สูง	น้อย	221	25	66.44				0.84	2.22	3.01	10.72*
มาก	ต่ำ	มาก	212	20	65.60					1.38	2.17	9.88*
น้อย	สูง	น้อย	121	23	64.22						0.79	8.50*
มาก	ต่ำ	น้อย	211	28	63.43							7.71*
น้อย	ต่ำ	น้อย	111	36	55.72							

* มีนัยสำคัญที่ .05